

FAKTY UMP

KWARTALNIK INFORMACYJNY NR 1/2024

ISSN 1899-2978

WYBÓR DOKONANY! SUKCESJA

uniwersytet medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
FAKTY UMP
dwumiesięcznik
informacyjny Nr 1/2024

Wybór dokonany!

◀ Rektor UMP prof. Andrzej Tykarski (z lewej) z rektorem elektem prof. Zbigniewem Krasieńskim. Zdjęcie nawiązuje do okładki „Faktów UMP” z 2016 r., na której przedstawiono ustępującego rektora prof. Jacka Wysockiego (z lewej) ściskającego dłoń rektora elekta prof. Andrzeja Tykarskiego

W NUMERZE

Głosem Rektora	3
<i>SENAT UMP</i>	
Okiem Senatora	5
<i>WYDARZENIA</i>	
Nowy rektor wybrany	7
Uniwersytet to MY	9
Wielkie otwarcie	15
III Gala Nauki	24
Lista Stu „Pulsu Medycyny”	26
<i>PREZENTACJA JEDNOSTKI</i>	
Po pierwsze komórka	33
<i>WYDARZENIA</i>	
#zorganizowani na Targach Edukacyjnych	38
<i>KONFERENCJE</i>	
15. Tydzień Mózgu w Poznaniu	40
<i>UCZELNIA DLA LUDZI</i>	
Zakon Maltański	43
<i>Z ŻYCIA SZPITALI KLINICZNYCH</i>	
Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu	46
Ginekologiczno-Położniczy Szpital Kliniczny im. Heliodora Święcickiego	49
Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi	52
<i>POZNAJ NASZYCH MISTRZÓW</i>	
Dr hab. n. farm. Małgorzata Kikowska	55
<i>UCZYĆ LEPIEJ</i>	
Portfolio – dokumentacja dorobku i narzędzie rozwoju studenta	58
<i>NAUCZANIE W JĘZYKU ANGIELSKIM</i>	
Strefa PUMS	60
Stopnie naukowe	65

FAKTYUMP

Kwartalnik informacyjny nr 1/2024, Rok XX
ISSN 1899-2978
Redaktor naczelna: Joanna Tykarska, e-mail: fakty@ump.edu.pl
Redakcja: Dorota Zozulińska-Ziołkiewicz, Rafał Staszewski
Fotografie (jeśli nie podano inaczej): Mirosław Baryga
Skład i opracowanie komputerowe:
Bartłomiej Wąsiel (Wydawnictwo Naukowe UMP)
Korekta: Wydawnictwo Naukowe UMP

WYDAWCA
Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu
ul. Fredry 10, 60-701 Poznań
www.ump.edu.pl

DRUK
Wydawnictwo Naukowe UMP
ul. Bukowska 70, 60-812 Poznań
www.wydawnictwo.ump.edu.pl

WYDAWNICTWO NAUKOWE
UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO
IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO
W POZNANIU

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych i zastrzega sobie prawo do redagowania i skracania nadesłanych tekstów.

Numer zamknięto 10 kwietnia 2024
Zam. nr 79/2024. Nakład: 500 egz.
© Copyright by „Fakty UMP”, UMP

GŁOSEM REKTORA

PO WYBORACH

Drodzy Czytelnicy „Faktów UMP”,

już po wyborach w Alma Mater. Ten numer „Faktów” oddajemy Państwu po wyborach rektora i zaakceptowaniu przez Senat ekipy prorektorów. Wiedziałem, że będę musiał te ważne decyzje społeczności akademickiej skomentować, i zastanawiałem się, jaką przyjąć formułę. W sukurs przyszła „szefowa” UKW prof. Ewa Nowak-Markwitz, zachęcając mnie do przemówienia przed Kolegium Elektorskim zaraz po wyborze prof. Zbigniewa Krasieńskiego na rektora w kadencji 2024–2028. Ponieważ niektóre wyrażenia z tego wystąpienia, np. „sympatyczni naukowcy i dydaktycy”, są już cytowane przez innych, czyli „żyją własnym życiem”, postanowiłem spisać moje przemówienie jako tekst „Głosem Rektora”, tak jak je pamiętam, a nawet wzbogacić komentarzami (*zaznaczone kolorem*). Obiecałem sobie jednak nie popaść przy okazji w manierę facebookową.

„Chciałbym pogratulować Panu Profesorowi Zbigniewowi Krasieńskiemu wyboru na funkcję rektora UMP w kadencji 2024–2028”. *Rektor elekt, który urodził się 17 marca, wspominał, że został wybrany na 17. rektora naszej uczelni, a suma liter w jego imieniu i nazwisku to także 17. Poczułem lekką zazdrość, bo jako 16. rektor mam tylko 15 liter, ale cóż ma powiedzieć 15. rektor, Jacek Wysocki, który ma zaledwie 12 liter.*

„Ponieważ, Zbyszkule, jesteś prorektorem w moim zespole i kandydatem, którego zgłosiłem wraz z grupą osób z władz uczelni, jest mi tym łatwiej zadeklarować, że będę Ci doradzał, wspierał Cię i uczył w pierwszym okresie, jak kierować uczelnią, tak jak mi doradzał, wspierał mnie i uczył 8 lat temu Jacek Wysocki. W tym sensie Twój wybór to sukcesja, a serialu »Sukcesja«, który podobno deprecjonuje to słowo, nie oglądałem”. *„Sukcesja” oznacza w języku prawniczym po prostu wstąpienie sukcesora w prawa i obowiązki osoby poprzedniej, na skutek np. dziedziczenia czy też demokratycznego głosowania, co miało miejsce w przypadku wyboru rektora. Ale potocznie sukcesja oznacza również, że ta zmiana jest przyjazna, zapowiada kontynuację, nie jest „wrogim przejęciem”. Wybór prof. Krasieńskiego spełnia wszystkie te kryteria, co nie oznacza, że następca nie dokona mądrych korekt w funkcjonowaniu uczelni. To dlatego rozsądnie ustanowiono, że rektor może sprawować władzę tylko dwie kadencje.*

„Pomyślałem, że naukę można zacząć od razu, od pokazania, komu ja podziękowałbym w przemówieniu za wybór na stanowisko rektora. Pamiętam, jak 8 lat temu stanąłem przed Kolegium Elektorskim – wielu z Was było wtedy w Kolegium Elektorskim – i wyciągnąłem kartkę pocztową z cytatem z Władysława Bartoszewskiego »Warto być przyzwoitym« w reakcji na ataki wyborcze, w tym spowodowane ataki medialne na

moją osobę. Cieszę się, że po tych wyborach nie ma potrzeby wyciągać takiej kartki, bo choć nie oparto się pokusie wykorzystania do celów wyborczych gazety, której bardziej zależy na wierszówce niż dobru uczelni, to kandydaci na rektora zachowywali się wobec siebie fair. Można powiedzieć, że rozegrali partię szachów, a nie walkę na kije bejsbolowe. I z tego powodu należą się prof. Jarosławowi Walkowiakowi słowa podziękowania od rektora elekta.

Następnie podziękowałbym wszystkim komisjom wyborczym na czele z Uczelnianą Komisją Wyborczą nie tylko za sprawne przeprowadzenie wyborów, ale także za przeprowadzenie ich szybko. Szermowano tu w odniesieniu do wyborów terminem »święto demokracji«, ale dobrze, jeżeli to święto trwa krótko, bo uczelnia jest w tym okresie rozedrgana, wyczuwa się napięcie i niepewność, które nie służą normalnej pracy”. *Przecież wyborcze święto demokracji służy określeniu stopnia korekty polityki uczelni, a nie poznaniu kandydatów na rektora. Ci znani są od dawna i ich ewentualne obietnice, próba zmiany wizerunku niczego nie dadzą, ponieważ dojrzały elektorat akademicki nie da się zwieść.*

„Na pewno słowa podziękowania należy skierować do całego Kolegium Elektorskiego za tak jednoznaczny wybór oznaczający zdecydowane poparcie społeczności akademickiej. To na pewno lepsze rozwiązanie niż wynik równy, np. 55:44, który stwarzałby na kolejne 4 lata destrukcyjny dla uczelni scenariusz dwóch zwalczających się plemion, jak to trochę ma miejsce w Polsce.

Kolegium Elektorskie jest emanacją społeczności akademickiej uczelni. Nie jest to gremium jednorodne. Składa się z kilku często przenikających się grup. Najliczniejsza to »pragmatyczni klinicyści«, do której i ja należę – naturalne zaplecze rektora elekta. Dziękuję Wam za zaangażowanie

w tych wyborach. Na ogół za wiele nie dyskutujecie, nie »hamletyzujecie«, jak tu zmienić naszą uczelnię. Ale oderwaliście się od swoich gabinetów, łóżek szpitalnych, sal operacyjnych, by oddać głos w wyborach elektorów, wprowadziliście swoich przedstawicieli, by Wasze należne interesy były respektowane. W końcu bez Was nasza uczelnia byłaby tylko mniejszym UAM-em. To dzięki Waszej działalności uczelnia cieszy się przychylnością decydentów.

Druga ważna grupą są »sympatyczni naukowcy i dydaktycy« (*może powinienem użyć przymiotnika „konstruktywni”?*), którzy oczekują większej akademickości rozumianej jako nieskrępowane, również finansowo, dążenie do rozwoju badań naukowych, jakości w dydaktyce i swobodnego dyskursu. Ich naturalnym gwarantem »zmiany kursu« uczelni w kierunku akademickości jest prof. Michał Nowicki. Dziękuję Wam za to, że zawierzyliście rektorowi elektowi, że Wasze słuszne oczekiwania, które dostrzeżliście w programie wyborczym kandydata zostaną zrealizowane, a prof. Nowickiemu za to, że poświęcił swoje indywidualne plany na rzecz zadania dopilnowania realizacji tych zmian w polityce naukowej uczelni”. *Jak obecnie wiemy, z poziomu prorektora ds. nauki odpowiedniego za całokształt misji naukowej uczelni.*

„Kolejna grupa elektorów, której należy podziękować, to studenci i doktoranci. Obserwuję Was w wyborach już siódmy raz i nigdy nie zawiedliście. Jesteście konsekwentni, jasno wyrażacie swoje oczekiwania, zawsze głosujecie jako grupa jednoznacznie, nie dajecie się zwieść obietnicom bez pokrycia, dotrzymujecie danego słowa i dlatego każdy kolejny rektor był Waszym sprzymierzeńcem. Myślę, że tak będzie i tym razem.

Jest jeszcze jedna grupa uczelnianych wyborców, która ze względu na logikę wyborów pośrednich nie znalazła się w Kolegium Elektorskim. Nazwałbym ich »agresywnymi naukowcami« (*może powinienem być użyć określenia „radikalni”?*), bo bliższa im jest idea uczelni podobnej do instytutu naukowego, gdzie pozycja nauczyciela akademickiego zależy tylko od dokonań naukowych”. *Oczekiwania tej grupy trudne są do szybkiego spełnienia bez „wywracania do góry nogami” działalności przedstawicieli pozostałych dwóch misji tak specyficznej szkoły wyższej, jaką jest uczelnia medyczna, ale warto się w te oczekiwania wsłuchiwać i w miarę możliwości je realizować, bo idą one w kierunku niwelowania różnic pomiędzy nauką polską a światową.* „Fakt, że przedstawiciele tej grupy znaleźli się »po drugiej stronie barykady« i nie weszli do Kolegium Elektorskiego, powinien uzmysłwić nam, a szczególnie rektorowi elektowi, że choć uzyskał on w wyborach niemal 100% głosów, to poparcie to w skali społeczności akademickiej wynosi zapewne 80%. To bardzo dużo, Zbyszku. Każdy polityk marzy o takim poparciu”. *Ta ostatnia konstatacja skłania również do refleksji, że być może warto przedyskutować zmiany systemu wyborczego na UMP, tak żeby niezadowoleni też mieli swoją reprezentację w Kolegium Elektorskim. Ostatecznie zawsze wygra głos rozsądnej większości. To siła sukcesu naszej społeczności akademickiej, która sprawia, że UMP podąża w obranym kierunku, dokonując co pewien czas, determinowany wyborami władz uczelni, korekty kursu.*

„Ale dość tych socjologicznych dywagacji. Panie Rektorze, Zbyszku, jeszcze raz gratuluję Ci wyboru na tę zaszczytną funkcję i muszę Ci powiedzieć, że przed Tobą najpiękniejsze pół roku w karierze akademickiej. Już wszyscy traktują Cię jak rektora, a jeszcze nic nie musisz, jeszcze nie przytłacza Cię poczucie odpowiedzialności za uczelnię, z którym zmierzysz się od września. Ale jestem przekonany, że dasz sobie radę”.

Dwa słowa o prorektorach pod znakiem trójki

W dniu 16 marca Senat zaakceptował propozycje prorektorów zgłoszone przez rektora elektę prof. Zbigniewa Krasieńskiego. Nie będę recenzował poszczególnych nazwisk, tym bardziej że jestem w ich gronie, ale chciałbym podkreślić trzy pozytywne aspekty związane z wyłonieniem ekipy rektorskiej. Po pierwsze, mimo że rektor elekt związany był logiką koalicji wyborczej, udało mu się zebrać osoby dobrze merytorycznie do zaproponowanego zakresu kompetencji prorektorów, skompletować zespół, który ma szansę równomiernie rozwijać trzy misje UMP, a jednocześnie nie zaprzepaścić atutów finansowo-organizacyjnych naszej uczelni wypracowanych w latach poprzednich. Po drugie, jestem zbudowany, że Senat naszej uczelni docenił to, udzielając niemal jednomyślnego poparcia prorektorom. I po trzecie, nadzieję budzi zapoczątkowana zmiana pokoleniowa we władzach rektorskich w osobach dwójki „ledwie 40-latków”.

Kilka słów o sobie pod znakiem trójki i dwójki

Wybór byłego rektora na prorektora jest zapewne dla wielu zaskakujący, choć moja wcześniejsza decyzja powierzenia rektorowi Jackowi Wysockiemu funkcji dziekana Wydziału Lekarskiego przetrzała szlak niekonwencjonalnych rozwiązań kadrowych. Zdecydowałem się na przyjęcie tej propozycji z trzech powodów. Po pierwsze, »rektorowi się nie odmawia«. Po drugie, zabrakło mi 2 lat do realizacji wszystkich inwestycji, na które środki finansowe mamy już w zasięgu ręki. Lecz by żadnej z tych okazji nie zaprzepaścić, trzeba wykorzystywać nabyte doświadczenie. I po trzecie, w najbliższych miesiącach zamierzam się skupić na sprawach uruchomienia działalności medycznej w ramach pierwszych etapów CZSK i perspektywa funkcji prorektora, a nie »odchodzącego rektora« na pewno ułatwi współpracę z dyrekcją szpitala.

Na posiedzeniu Senatu złożyłem jednak deklarację, że funkcję prorektora przyjmuję tylko na 2 lata i potem złożę rezygnację. Jestem przekonany, że zgodnie z ujawnionymi przez rektora Krasieńskiego planami personalnymi prof. Tomasz Kotwicki godnie mnie zastąpi w realizacji kolejnych inwestycji, które na pewno przypadną naszej uczelni. ■

prof. Andrzej Tykarski
Rektor

OKIEM SENATORA

TEKST: PROF. DR HAB. N. MED. DOROTA ZOZULIŃSKA-ZIÓŁKIEWICZ

▲ Prorektor ds. organizacji, promocji i rozwoju uczelni prof. dr hab. Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz

Decyzją władz rektorskich w marcu 2024 r. odbyły się dwa posiedzenia Senatu Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, datowane na 13 i 20 marca. Na pierwszym z posiedzeń omówiono 13 punktów. Spotkanie rozpoczęło od uczczenia pamięci zmarłych wieloletnich i doświadczonych pracowników naszej uczelni: śp. dr. n. hum. Stanisława Antczaka z Katedry Nauk Społecznych i Humanistycznych oraz śp. Barbary Lebedzińskiej z dziekanatu Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Senatorowie wyrazili zgodę na powołanie prof. dr. hab. Zbigniewa Krasieńskiego na kierownika Kliniki Chirurgii Naczyniowej, Wewnętrznej, Angiologii i Flebologii. W związku z nadchodzącym kolejnym okresem rekrutacji Senat przyjął uchwałę w sprawie terminów rejestracji na studia oraz ogłoszenia list rankingowych oraz list przyjętych na rok akademicki 2024/2025. Ustalono także warunki rekrutacji do Szkoły Doktorskiej wraz z programem kształcenia obowiązującym od roku akademickiego 2024/2025. Senatorowie zatwierdzili również program studiów podyplomowych „Zamówienia publiczne w sektorze ochrony zdrowia”. Podjęto uchwałę wprowadzającą regulamin zarządzania własnością intelektualną oraz zasady komercjalizacji wyników badań naukowych i prac rozwojowych w naszej uczelni, a zawarcie dwóch umów międzynarodowych o współpracy przyjęto z aprobatą. Omówiono także zmiany w strukturach organizacyjnych szpitali klinicznych. Najwięcej uwagi poświęcono proponowanym zmianom statutu dotyczącym m.in. zarządu uczelni, które zyskały przychylność i wejdą w życie stosowną uchwałą Wysokiego Senatu. Toczyła się także dyskusja poświęcona proponowanym zmianom regulaminu wyborczego oraz przeprowadzono głosowanie pomocnicze nad zmianami „zasad wyboru rektora UMP”. Wyniki tych głosowań zostały przedstawione na kolejnym posiedzeniu Senatu w dniu 20 marca, w ramach realizacji pierwszego punktu programu.

Na posiedzeniu Senatu w dniu 20 marca rektor elekt prof. Zbigniew Krasieński przedstawił Wysokiemu Senatowi osoby do funkcji prorektora na kadencję 2024–2028. Senat UMP wyraził pełne poparcie dla powołania prorektorów:

- prof. UMP dr hab. Justyny Gornowicz-Porowskiej – prorektor ds. promocji i organizacji,
- prof. dr. hab. Michała Nowickiego – prorektor ds. nauki,
- prof. dr. hab. Marka Ruchały – prorektor ds. klinicznych,

- prof. dr. hab. Andrzeja Tykarskiego – prorektor ds. inwestycji,
- prof. dr hab. Doroty Zozulińskiej-Ziółkiewicz – prorektor ds. dydaktycznych,
- dr. hab. Jakuba Żurawskiego – prorektor ds. studenckich.

Pozytywnie zaopiniowane zostały także kandydatury na stanowiska dziekanów wydziałów:

- prof. UMP dr. hab. Macieja Cymerysa na stanowisko dziekana Wydziału Lekarskiego,
- prof. dr hab. Aleksandry Dańczak-Pazdrowskiej na stanowisko dziekana Wydziału Medycznego,
- prof. dr hab. Anny Jelińskiej na stanowisko dziekana Wydziału Farmaceutycznego,
- prof. dr hab. Ewy Baum na stanowisko dziekana Wydziału Nauk o Zdrowiu.

Spotkania wyborcze z kandydatami zaplanowane są w terminach ogłoszonych właściwymi komunikatami wydziałowych komisji wyborczych.

Członkowie Senatu wyrazili poparcie dla kandydatów na stanowiska kierowników jednostek organizacyjnych uczelni i zgodzili się na te nominacje. W wyniku przeprowadzonych głosowań powołania otrzymają: prof. dr hab. Janusz Witowski (Katedra i Zakład Patofizjologii), prof. dr hab. Ewa Nowak-Markwitz (Klinika Onkologii Ginekologicznej), prof. UMP dr hab. Maciej Cymerys (Klinika Chorób Wewnętrznych), prof. UMP dr hab. Jarosław Szydłowski (Klinika Otolaryngologii Dziecięcej), dr hab. Elżbieta Skorupska (Zakład Fizjoterapii), prof. dr hab. Andrzej Marszałek (Katedra i Zakład Patologii i Profilaktyki Nowotworów), prof. dr hab. Dorota Jenerowicz (Zakład Alergicznych i Zawodowych Chorób Skóry), dr hab. Małgorzata Grześkowiak (Zakład Dydaktyki Anestezjologii i Intensywnej Terapii), prof. dr hab. Marek Karczewski (Klinika Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej).

Na zakończenie posiedzenia była mowa o zbliżających się ważnych dla uczelni wydarzeniach. Rektor prof. Andrzej Tykarski zaprosił na otwarcie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego w dniu 4 kwietnia br., a dziekan Wydziału Farmaceutycznego prof. Anna Jelińska przekazała informacje na temat zaplanowanego na maj pikniku farmaceutycznego połączonego z otwarciem Collegium Pharmaceuticum II.

Marcowe posiedzenia Senatu UMP i podjęte decyzje zapisują się w historii jako ważne organizacyjnie dla przyszłości uczelni. ■

*Zależy mi niezmiernie
na rozwoju nauki,
podnoszeniu jakości dydaktyki
oraz tworzeniu uczelni
przyjaznej dla każdego
z jej pracowników
i studentów.*

WYDARZENIA

NOWY REKTOR WYBRANY

W dniu 27 lutego br. Kolegium Elektorów wybrało nowego rektora naszej uczelni. Został nim prof. Zbigniew Krasieński – dotychczasowy prorektor ds. klinicznych i współpracy z regionem oraz kierownik Kliniki Chirurgii Naczyniowej, Wewnętrzznacyniowej, Angiologii i Flebologii Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

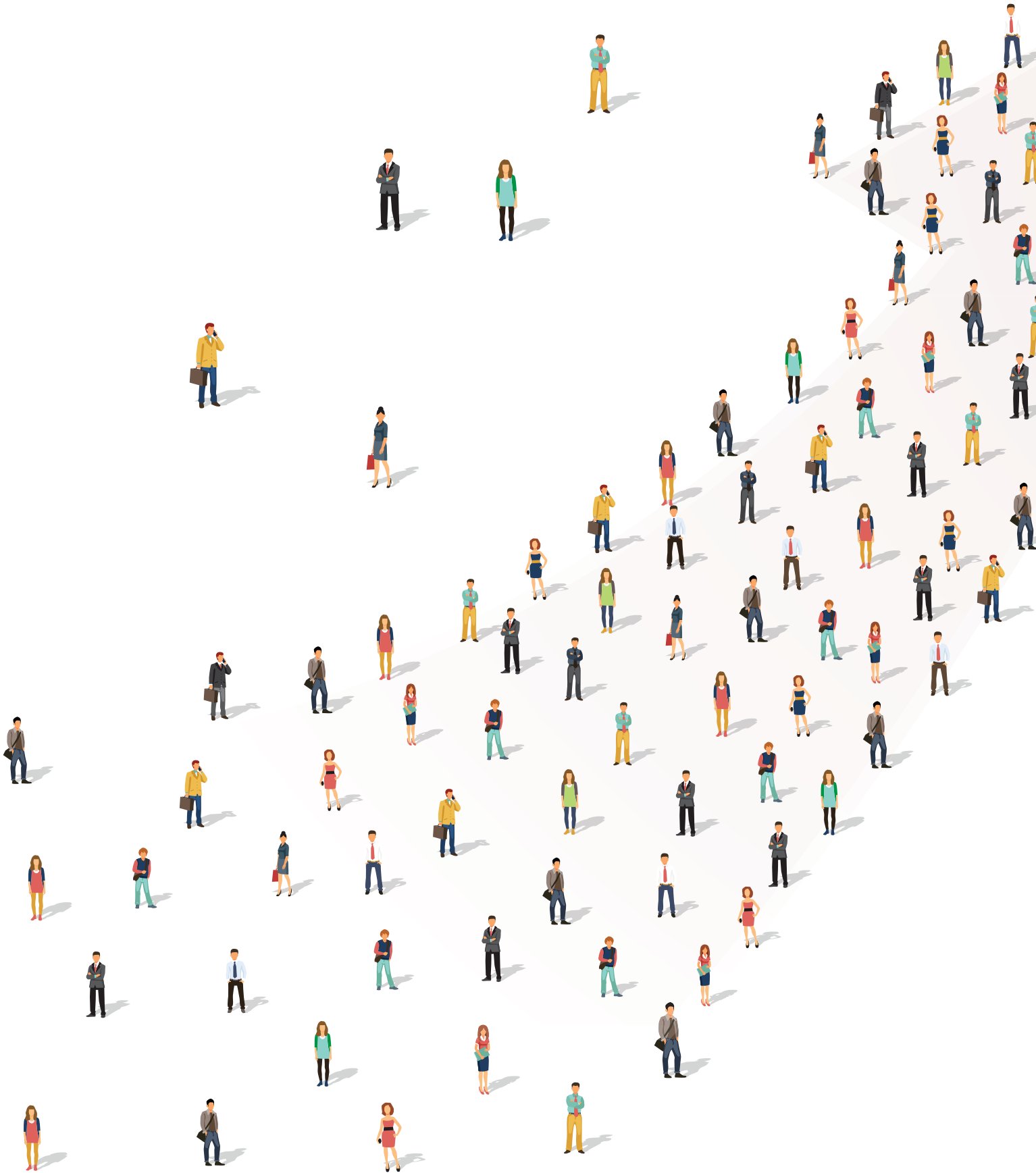
TEKST: DZIAŁ PROMOCJI I KARIER

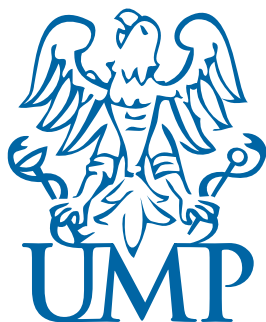
Prof. Zbigniew Krasieński zdobył zdecydowaną większość głosów. Z obecnych 99 elektorów poparcie dla nowego rektora wyraziło 96 osób, zaś na kontrkandydata, prof. dr. hab. Jarosława Walkowiaka, oddano 2 głosy. Dodatkowo odnotowano 1 głos wstrzymujący się. Obaj kandydaci podziękowali elektorom za udział w demokratycznej procedurze.

„Moje zwycięstwo traktuję jako zobowiązanie wobec społeczności UMP. Zawarłem je w **wyborczej dziesiątce** (zobacz s. 12), czyli kluczowych dla rozwoju uczelni celach, ale i wyzwaniach budowania prawdziwie akademickiej społeczności” – mówi rektor elekt prof. Zbigniew Krasieński. „Zależy mi niezmiernie na rozwoju nauki, podnoszeniu jakości dydaktyki oraz tworzeniu uczelni przyjaznej dla każdego z jej pracowników i studentów. Nie bez powodu w swoim programie tyle miejsca poświęciłem ideom work-life balance i study-life balance”.

Prof. Zbigniew Krasieński zapowiedział w programie wyborczym m.in. opracowanie jasnych kryteriów awansu oraz wyboru ścieżki rozwoju zawodowego. Jednym z kluczowych obszarów jest także wzmocnienie roli wydziałów jako podstawowych struktur integrujących społeczność uniwersytecką oraz jasny podział kompetencji i uprawnień.

„Choć do objęcia zaszczytnej funkcji pozostaje jeszcze kilka miesięcy, już teraz chcę rozpocząć przygotowania do realizacji założeń programowych. Nie zrobię tego bez pracowników i studentów. Dziękuję za wszelkie sugestie i pytania podczas spotkań wyborczych. Będę chciał kontynuować ten dialog na naszej uczelni jeszcze przed nowym rokiem akademickim. Głęboko wierzę w to, że **Uniwersytet to MY**” – dodaje prof. Krasieński. ■

UNIWERSYTET TO MY

Wywiad z rektorem elektem prof. dr. hab. Zbigniewem Krasińskim.

PROWADZENIE ROZMOWY: REDAKCJA

» *Panie Rektorze, gratulujemy tak znakomitego wyniku – poparła Pana prawie cała społeczność elektorów.*

Nie ukrywam, że cieszy mnie takie zaufanie. Ogromnie za nie dziękuję. Ale to też zobowiązanie do realizacji programu wyborczego, który przygotowałem wspólnie z zespołem najbliższych współpracowników. Mocno wierzę w pracę zespołową i budowanie przestrzeni współpracy. Gratuluję oczywiście mojemu kontrkandydatowi prof. Jarosławowi Walkowiakowi determinacji i ciekawych pomysłów na rozwój uczelni. Jestem przekonany, że po wyborach społeczność uniwersytecka będzie pracować wspólnie, niezależnie od podziałów wyborczych. Choć oczywiście twórcze dyskusje i prezentacja różnych poglądów są ważne i jestem na nie gotowy.

» *Zanim przejdziemy do kwestii najważniejszych planów, to porozmawiajmy chwilę o kwestiach osobowych – wyborze prorektorów, który mógł zaskakiwać...*

Tak jak wspominałem, gram zespołowo, nie mam monopolu na wiedzę. Zespół prorektorski odzwierciedla to założenie. Składa się z doświadczonych i skutecznych osób, jak prof. Michał Nowicki, prof. Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz czy prof. Marek Ruchała. Są też osoby młodsze i mniej znane, ale które dały

się poznać z jak najlepszej strony w obszarze organizacyjnym, czyli prof. Justyna Gornowicz-Porowska i dr hab. Jakub Żurawski. Zaskoczenie, o które Państwo pytają, pewnie może dotyczyć JM prof. Andrzeja Tykarskiego. Ale ten wybór był nie tylko oczywisty, ale i potrzebny. Prof. Tykarski dokonał w obszarze inwestycji prawdziwego skoku cywilizacyjnego dla naszej uczelni. A że mamy do dokończenia budowę nowej siedziby Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego, poprosiłem prof. Tykarskiego, by z perspektywy prorektora ds. inwestycji nadzorował tę budowę, mając także pieczę nad innymi rozpoczętymi inwestycjami. Na 2026 r. zaplanowano zakończenie prac budowlanych szpitala. Umówiliśmy się z rektorem, że wówczas zakończy swoją misję, a ja zaproszę do zespołu prorektorów prof. Tomasza Kotwickiego, który swoją wiedzą i doświadczeniem międzynarodowym wzmocni zespół prorektorski.

» *To jaki ma być uniwersytet pod rządami nowego rektora i jego zespołu?*

Uniwersytet to MY. To nie jest slogan na rzecz kampanii. Ja wielokrotnie podkreślałem, że dalekie są mi korporacyjne modele zarządzania. Musimy działać sprawnie, dbać o finanse. Uczelnie to nie przedsiębiorstwa nastawione na zysk, a ich zadaniem jest wypełnienie ważnej misji w społeczeństwie.

Wierzę, że nasza uczelnia może być otwartą na świat organizacją, a nasi absolwenci będą najbardziej poszukiwanymi profesjonalistami na rynku. Wspólnota, otwartość na dyskusję, zaangażowanie, tradycja i innowacyjność – to tylko część wartości, które chciałbym, by przyświecały nam w najbliższych latach. Finanse są bardzo ważne i nasza obecna, dobra kondycja w tym względzie to niewątpliwa zasługa rektora prof. Andrzeja Tykarskiego. Ale pieniądze są drogą do celu, a nie celem samym w sobie.

» *Brzmi ciekawie, ale poprosimy dwa zdania – jaki jest cel kierunkowych zmian dla pracowników i studentów?*

Chciałbym, by uczelnia była pożądanym miejscem pracy, szanującym zasadę work-life balance, gdzie każdy z pracowników będzie czuł się dobrze. W takim samym zakresie chciałbym, by uniwersytet odbierali studenci – co oczywiste, musimy wymagać wiedzy i określonych umiejętności. Mam pełne przekonanie, że budowanie nowoczesnego i przyjaznego dla studentów uniwersytetu jest możliwe.

» *A co zdaniem Pana Profesora powinno być zadaniami priorytetowymi?*

Wymieniłbym trzy obszary – nauka, dydaktyka i studenci, które de facto mają jeden mianownik dla mnie najważniejszy, czyli kapitał ludzki. Po pierwsze to wsparcie dla nauki. Mamy świetnych naukowców, znakomite pomysły, wyróżnienie HR Excellence in Research czy akredytację ACEEU. Otwiera nam to dostęp do funduszy, jakiego wcześniej nie mieliśmy. Kadra naukowa powinna skupić się na kreowaniu pomysłów i prowadzeniu badań naukowych. Zarządzanie badaniami warto oddać profesjonalistom w obszarze administracji. Nie unikniemy też systemów motywacyjnych, bowiem przygotowanie grantu, zwłaszcza dla klinicysty, wiąże się z poświęceniem czasu i rezygnacją z innych medycznych aktywności. Chcę postawić na jakość badań naukowych. Podobnie w dydaktyce – musimy rozwijać merytoryczne wsparcie dla nauczycieli, by zajęcia w jak największym stopniu odpowiadały wyzwaniom współczesnego świata. Mam świadomość, że czasy, w których żyjemy, są inne. Nie można już oczekiwać, że klinicysta będzie prowadził zajęcia dydaktyczne z nadgodzinami, realizował badania naukowe i równocześnie leczył pacjentów. Dlatego proponuję rozwój zawodowy w oparciu o wybraną ścieżkę kariery, o czym w szczegółach piszę w moim programie wyborczym. To większe rozdzielenie etatów, dalszy wzrost atrakcyjności ścieżki kariery dydaktycznej, wykorzystanie dużego potencjału dydaktycznego pracowników zatrudnionych tylko w szpitalach i rezydentów, modyfikacja pensum dydaktycznego dla wybitnych klinicystów i naukowców. Podobne

działania należy podjąć wśród naukowców i osób zaangażowanych w działalność komercyjną i popularyzatorską. Zatem projektując zmiany w obszarze dydaktyki i nauki, to perspektywa kapitału ludzkiego będzie najważniejsza. Również trzeba dostrzegać płaszczyznę study-life balance. To ważne dla studentów i doktorantów. Doskonałe warunki studiowania i życia oraz program studiów, który jak najlepiej przygotowuje do pracy zawodowej, to rzeczy nie tylko możliwe do pogodzenia, ale wręcz niezbędne dla pokolenia Z.

» *Swój program wyborczy wpisał Pan Profesor w **dziesiątkę wyborczą**. Jaki będzie harmonogram działań po objęciu funkcji rektora?*

Dziesiątka wyborcza to kluczowe obszary, wokół których chciałbym zbudować wspólnotę uniwersytecką. Jest to swoista mapa wartości i ogólnych zamierzeń, mająca ponownie pokazać, że **Uniwersytet to MY** – wszyscy związani z nim zarówno pracą, jak i studiami. Szczegółowe cele oraz propozycje działań zawarłem w dalszej części programu. Planuję w pierwszych 3 miesiącach urzędowania przedstawić harmonogram działań, bo przecież wiadomo, że prace trzeba rozkładać na mniejsze etapy. Ale konsekwentnie i systematycznie je realizować. Na pewno chciałbym w otwarty sposób komunikować się ze społecznością uniwersytecką, także z wykorzystaniem nowych technologii.

» *W programie wyborczym sporo uwagi poświęcone jest kapitałowi ludzkiemu, także w rozmowie z nami podkreśla Pan Rektor wagę tego zagadnienia.*

Bo to naprawdę ważne. Sam nie zrobię nic. I wierzę, że możemy drobnymi krokami wzmacniać poczucie identyfikacji z naszą uczelnią. Zaczniemy od zwiększenia roli rad wydziałów, otwartej komunikacji, współdecydowania związanego z przypisaniem uprawnień i odpowiedzialności. Decentralizacja mocno się w to wpisuje. Nie unikniemy rozmów o wynagrodzeniach, chcąc by atrakcyjnym miejscem pracy. To także niedoceniane działania związane z naszą wspólną integracją. Jestem przekonany, że wiosną przyszłego roku spotkamy się gremialnie na jednym z pierwszych wydarzeń – pikniku z okazji święta UMP. To świetny pomysł prof. Michała Nowickiego.

» *My deklarujemy, że na łamach „Faktów UMP” będziemy relacjonować każde ważne wydarzenie integrujące naszą społeczność. Panie Rektorze, nie pozostaje nam nic innego, jak życzyć Panu samych sukcesów w realizacji wszystkich zamierzeń.*

Bardzo dziękuję, licząc na otwartość i gotowość do współpracy pracowników i studentów UMP. ■

Wierzę, że nasza uczelnia może być otwartą na świat organizacją, a nasi absolwenci będą najbardziej poszukiwanymi profesjonalistami na rynku

Moja dziesiątka wyborcza

czyli zobowiązania wobec społeczności UMP

1

Uniwersytet to MY — tradycja i nowoczesność. Wartości akademickie, stabilizacja i wizja przyszłości podstawą i gwarantem skutecznego zarządzania

Nowoczesna uczelnia to zgrany zespół. Każdy jest ważny. Bardzo chciałbym, by nasza uczelnia była nowoczesna i sprawna siłą ludzi. Kontrolująca wizja korporacji odchodzi już w świecie zarządzania do lamusa. Muszą nas jednoczyć wspólne cele, choć drogi dojścia do nich mogą być różne. Nad nimi powinniśmy dyskutować, mając na uwadze wspólnotę akademicką. Nie oznacza to, że nie będzie celów wyznaczonych zadań, kryteriów działań i ocen – to też element zarządzania. Ale musi on mieć wymiar humanistyczny. Chciałbym wzmocnić rolę wydziałów jako podstawowych struktur integrujących nas wokół idei nowoczesnej i sprawnej uczelni, szanującej równocześnie tradycję i do niej się odwołującej. To właśnie tradycja może stać się podstawą zmian na lepsze. Tradycja, rzetelność i nowoczesność mają być naszym znakiem rozpoznawczym, a także odróżniać od innych uczelni. By tak się stało, musimy także na nowo promować współpracę między uczelniami ze szczególnym uwzględnieniem współpracy międzynarodowej. Uniwersytet to MY, ale w wymiarze otwartości na Polskę, Europę i świat.

2

Studenci to przyszłość – bądźmy najlepszym miejscem do studiowania nauk medycznych, nauk farmaceutycznych i nauk o zdrowiu

By osiągnąć sukces w dydaktyce, potrzeba jak najlepszych warunków infrastrukturalnych (szpitale, dydaktyczne sale seminaryjne i laboratoryjne), gotowych do twórczej pracy i zaangażowanych nauczycieli, bardzo dobrych programów nauczania i chętnych, otwartych na naukę i świat studentów i doktorantów. Do utrzymania jak najwyższej renomy na rynku edukacyjnym konieczny jest także stały rozwój kompetencji dydaktycznych nauczycieli akademickich. Należy też wspierać innowacyjne podejście do edukacji. Dynamicznie zmieniający się świat technologii informatycznych wpływa bardzo mocno również na perspektywy edukacji medycznej. Czekają nas wyzwania związane z wejściem sztucznej inteligencji do edukacji i nauki. W sposobach nauczania powinniśmy więcej czerpać z najlepszych, międzynarodowych wzorców i kontaktów oraz wymiany naukowców i dydaktyków. Każda zmiana projałościowa, możliwa do realizacji i polepszająca standardy nauczania, będzie mile widziana. Uczelnia musi inwestować w rozwój kadry akademickiej i jakość nauczania. Wymuszają to zarówno rosnąca konkurencja, jak i oczekiwania ze strony studentów i interesariuszy zewnętrznych. W tych ważnych kwestiach powinniśmy działać razem – tym samym należy zwrócić uwagę na

3

Pewne i stałe zatrudnienie, przewidywalna ścieżka rozwoju zawodowego w każdej jednostce uniwersyteckiej

Jasne kryteria awansu – zarówno naukowego, dydaktycznego, jak i administracyjnego – to podstawa. Jednakże do tego potrzeba także stabilności zatrudnienia i sprawnego funkcjonowania jednostek za to odpowiedzialnych. Deklaruję szybkie decyzje kadrowe, wspólne rozmowy o potrzebach zatrudnieniowych oraz sprawiedliwą i obiektywną ocenę pracowniczą. Czekają nas także rozmowy o wynagrodzeniach – to trudny obszar, zdaję sobie z tego sprawę, bo uczelnia działa w określonych realiach finansowych. Pomimo to zobowiązuję się podjąć również to wyzwanie. UMP musi być atrakcyjnym miejscem pracy, a nie jedynie tłem dla realizacji innych aktywności zawodowych poza uczelnią.

4

Wybór najlepszej ścieżki kariery zawodowej

Świat się zmienia, coraz bardziej profesjonalizuje. Nie ma obecnie odwrotu od całej treści i filozofii zawartej w pojęciu work-life balance. Część z nas świetnie sprawdza się zarówno w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, jak i realizacji badań naukowych. Jednakże jest również taka grupa osób, która chciałaby poświęcić się np. wyłącznie prowadzeniu zajęć klinicznych, działalności badawczej lub działalności na rzecz otoczenia społeczno-gospodarczego. Dla przykładu podam, że wielu nauczycieli akademickich jest bardzo obciążonych pracą kliniczną lub naukową. W związku z tym nie ma motywacji do pełnego zaangażowania się w dydaktykę i rozwoju kompetencji w tym zakresie. Jak można rozwiązać ten problem? To większe rozdzielenie etatów, dalszy wzrost atrakcyjności ścieżki kariery dydaktycznej, wykorzystanie dużego potencjału dydaktycznego pracowników zatrudnionych tylko w szpitalach i rezydentów, modyfikacja pensum dydaktycznego dla wybitnych klinicystów i naukowców. Podobne działania należy podjąć wśród naukowców i osób zaangażowanych w działalność komercyjną i popularyzatorską. Powinniśmy więc na nowo zdefiniować ścieżki kariery zawodowej, różnicując pensum dydaktyczne w zależności od

przywrócenie sprawczości wszystkich grup naszej społeczności. Najlepsi z naszych studentów – jeszcze w trakcie studiów – powinni mieć możliwość nawiązania z UMP współpracy dydaktycznej, podobnej do tej prowadzonej w ramach Studenckiego Towarzystwa Naukowego. Myślę, że w kolejnej kadencji władz uczelni powinien być czas na wprowadzenie działań pod hasłem study-life balance, a więc poprawę warunków spędzania wolnego czasu oraz zadbanie o dostęp naszych studentów do dobrze wyposażonych i nowoczesnych akademików.

wyboru i deklaracji współpracownika. Uważam, że będzie to możliwe także przez analizę programów studiów, ich unowocześnienie, tak byśmy uczyli jak najlepiej i najlepiej, zapewniając studentom osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia.

5

Wsparcie badań naukowych

Badania naukowe to ważna część aktywności akademickiej. Chcąc sprostać wymogom ewaluacji nauki, musimy zwiększać liczbę i jakość badań naukowych, mających przełożenie na publikacje o wysokim wskaźniku oddziaływania – IF. Nie zrobimy tego bez podniesienia skuteczności pozyskiwania grantów zwłaszcza ze źródeł europejskich. Uzyskanie w ostatnich latach wyróżnienia HR dla naszej uczelni oraz certyfikatu „uniwersytetu zaangażowanego” otwiera nam dostęp do funduszy, jakiego wcześniej nie mieliśmy. W tym celu proponuję szereg mechanizmów wspomagających aplikację o środki finansowe, a przede wszystkim zarządzanie badaniami. Kadra naukowa musi skupić się na kreowaniu pomysłów i prowadzeniu badań naukowych, a sprawna kadra administracyjna powinna wspierać tworzenie grantów, realizację badań oraz odciążać naukowców od spraw administracyjnych. Podobnie jak dydaktyka, nauka nie może być realizowana przy okazji. Czas na profesjonalizację aktywności naukowej, w tym rozwinięcie międzynarodowej współpracy badawczej.

6

Centrum wsparcia dydaktyki

Dydaktyka to jedno z naszych podstawowych zadań. Wiem, że wśród nas jest wielu dydaktyków, których pasja i profesjonalizm zasługują na podziw i uznanie. Chciałbym ten entuzjazm i wiedzę przełożyć na całą społeczność akademicką zajmującą się kształceniem. Na uczelni mamy kilka jednostek wspierających dydaktyków nowoczesnymi rozwiązaniami. Z powodzeniem realizujemy także projekt NESTOR „Nauczyciel – EkSpert – TutOR”. Jednak potrzeb jest coraz więcej, dlatego nasze jednostki powinny zacieśnić współpracę dla realizacji wspólnych celów. Nauczyciele powinni otrzymać stałe wsparcie w kwestiach związanych z przygotowaniem, prowadzeniem i obsługą zajęć dydaktycznych.

7

Sprawna i zadowolona administracja gwarantem dobrostanu uczelni

Uczelnia to skomplikowana struktura, żywy organizm z licznymi uwarunkowaniami prawnymi i procedurami. Wiele udało się zrobić w ostatnim czasie w zakresie informatyzacji procesów kadrowych, płacowych czy zarządzania budżetami jednostek i całej uczelni. Muszę pokreślić to ponownie, że dla mnie – uczelnia to ludzie. Za każdą czynnością administracyjną stoi profesjonalny zespół, który wspiera naukowców i dydaktyków w codziennej pracy. Chciałbym, by zespół administracji UMP miał możliwość rozwoju zawodowego, poczucie bycia wspólnotą i aktywnie uczestniczył w dążeniu do realizacji celów uczelni. Ważny jest przy tym partycypacyjny styl zarządzania i włączenie kierowników działów do współdecydowania o kierunkach zmian administracyjnych.

8

Strategia UMP – wspólnie osiągniemy sukces

W 2022 r. Wysoki Senat przyjął strategię rozwoju naszej uczelni. To bardzo ważny dokument, swego rodzaju Konstytucja. A jak wiemy, Konstytucji nie tylko trzeba, ale i warto przestrzegać. Chciałbym, aby komisje senackie oraz zespoły zadaniowe – przy zasadniczym wsparciu zarządu uczelni – były odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów. A delegowanie odpowiedzialności wiązało się również z delegowaniem uprawnień, co moim zdaniem jest bardzo ważne i zawsze poprawia skuteczność działań. Do zadań przyszłego rektora musi też należeć walka o dobro uczelni oraz promocja jej wizerunku w mieście, kraju i za granicą. Nie zrobię tego bez Was, chciałbym aktywnie włączać społeczność akademicką w realizację naszych celów rozwojowych, o których wspólnie będziemy rozmawiać.

9

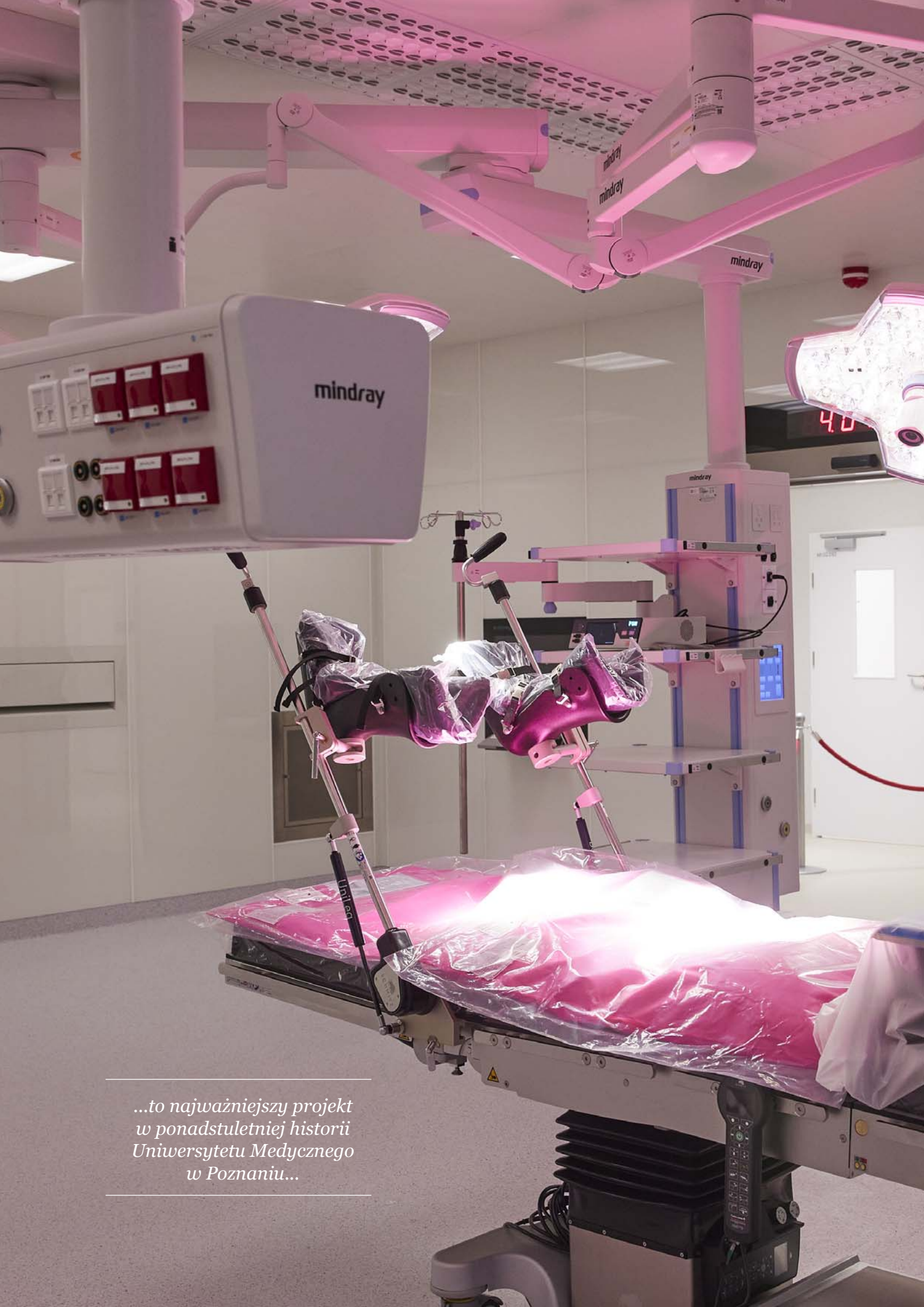
Kampus miejscem przyjaznym do życia, odpoczynku i nauki

Mamy ten niezwykle przywilej, że większość naszych budynków uniwersyteckich jest zlokalizowana blisko siebie, w centrum miasta, nieopodal naszych szpitali klinicznych. To niewątpliwa zasługa dwóch rektorów: prof. Jacka Wysockiego i prof. Andrzeja Tykarskiego. „Kampus Rokietnicka” to też miejsce życia studenckiego – tu zlokalizowane są nasze domy studenckie. Niektóre z nich wymagają modernizacji. Największym wyzwaniem jest Eskulap – w zależności od możliwości finansowych deklaruję jego gruntowną przebudowę lub budowę nowego domu studenckiego, także w obrębie kampusu. Nowy akademik powinien połączyć strefę mieszkalną z atrakcyjnymi funkcjami odpoczynku, być miejscem na realizację filozofii study-life balance. Uważam, że ustalenie zasad przenikania problemów związanych ze studiami i nie mniej ważnymi sprawami życia prywatnego jest kluczowe dla naszych obecnych studentów i doktorantów, kolejnych ich roczników, biorąc pod uwagę planowanie przez nich kariery zawodowej.

10

Inwestycje

Nasz uniwersytet w ostatnich 8 latach dokonał skoku cywilizacyjnego w zakresie inwestycji. To olbrzymie dzieło ustępującego rektora prof. Andrzeja Tykarskiego. Deklaruję kontynuację obranych kierunków inwestycyjnych, a w szczególności podjęcie starań o pozyskanie środków na III etap budowy Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego (Centralnego Zintegrowanego Szpitala Klinicznego). Będę pamiętał także o pozostałych szpitalach klinicznych. Kluczowe inwestycje i modernizacje będą jednak dotyczyć naszej działalności naukowej, dydaktycznej i tej związanej z funkcjonowaniem studentów. Musimy dalej rozwijać „Kampus Rokietnicka”. Mam przekonanie, że wtedy całość obszaru po obu stronach ul. Przybyszewskiego będzie spójna, co z pewnością przyczyni się do dalszego rozwoju Uniwersytetu Medycznego i pełnienia funkcji ważnego centrum klinicznego i dydaktycznego. ■

*...to najważniejszy projekt
w ponadstuletniej historii
Uniwersytetu Medycznego
w Poznaniu...*

WYDARZENIA

WIELKIE OTWARCIE

Przemówienie rektora UMP prof. dr. hab. Andrzeja Tykarskiego z okazji uroczystości otwarcia dwóch pierwszych modułów nowego Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Poznaniu.

Dostojni Goście,

Drodzy Przyjaciele i Pracownicy Uniwersytetu Medycznego i Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego.

W lipcu 2021 r., podczas uroczystości symbolicznego wbicia pierwszej łopaty pod budowę nowego szpitala, powiedziałem, że jest to bodaj najważniejszy projekt w historii Uniwersytetu Medycznego. Dziś zdecydowanie cofam słowo „bodaj”. Jestem w 100% przekonany, że to najważniejszy projekt w ponadstuletniej historii UMP, projekt integrujący kluczowe szpitale kliniczne Uniwersytetu Medycznego. Projekt, którego ranga i znaczenie będą ważne nie tylko dla nas, ale i dla przyszłych pokoleń kadr medycznych, naukowców i studentów, a przede wszystkim naszych pacjentów.

Pani Dyrektor Krystyna Mackiewicz mówiła o historii pomysłu, który dziś staje się rzeczywistością. To szczególony

dzień, który napawa mnie dumą – po raz kolejny udowadniamy, jak bliska jest nam tu, w Wielkopolsce, idea pracy pozytywistycznej. Pracy, która nie tylko pozwala marzyć, ale marzenia te przekuć w kończące się sukcesem projekty. Dziś oddajemy do użytku pierwsze dwa budynki jednego z najnowocześniejszych szpitali w Europie. Jeszcze w kwietniu nowe oddziały zaczną przyjmować pacjentów, a budowa kolejnych trzech modułów będzie prowadzona równolegle.

Te kilka słów zacznę od wyznania: do projektu nowego obiektu szpitalnego trudno było na początku nie podchodzić – jak mówiono w znanej reklamie – „z pewną nieśmiałością”. W roku 2016 podczas kampanii wyborczej na uniwersytecie obiecałem ostateczne rozstrzygnięcie losów Zachodniego Centrum Chorób Serca i Naczyń i podjęcie rozmów o nowej siedzibie dla Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego*. Wówczas ośmieliłem mnie do realizacji tej wizji ówczesny rektor

▲ Oficjalne przecięcie wstęgi otwierającej SOR Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego w Poznaniu. Od lewej: sekretarz stanu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Jacek Tomczak, dyrektor USK dr Krystyna Mackiewicz, rektor UMP prof. Andrzej Tykarski oraz członkini Zarządu Województwa Wielkopolskiego Paulina Stochniałek

prof. Jacek Wysocki, a utwierdziła w niej rozmowa z dyr. Krystyną Mackiewicz, późniejszą matką chrzestną projektu. Ale też dziś wiem, że trzeba mieć odważne zamierzenia, a systematyczna praca i zespół współpracowników to klucz do sukcesu. Choć szczęście także się przydaje.

Początki nie były łatwe, zwłaszcza że nie wszyscy z dużym entuzjazmem podchodzili do naszego pomysłu. Pamiętam rozmowę ze znaną w Poznaniu społeczniczką, późniejszą posłanką, która zatroskana o dobro przyrody powiedziała: „Prędnij mi kaktus wyrośnie na ręce, jak wybudujecie tu szpital”. Szpital jest, ręka zdrowa, a owa osoba nie została wybrana ponownie do parlamentu. Życie weryfikuje prawdziwe wartości.

Tworząc tak dużą inwestycję, miałem szczęście spotkać znakomity zespół ludzi – pracowników uczelni oraz jeszcze niepołączonych wówczas szpitali klinicznych: Szpitala Klinicznego *Przemienienia Pańskiego* oraz Szpitala Klinicznego im. Heliodora Święcickiego, które dziś tworzą Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu. Dzięki tym ludziom możliwe było zarówno przygotowanie dokumentacji niezbędnej dla uzyskania środków finansowanych,

jak i sprawne realizowanie tak skomplikowanej inwestycji. Dziś to oni stanowią trzon komitetu sterującego oraz zespołu projektowego. A są to: wspomniana już tu dyr. Krystyna Mackiewicz, dyr. Szczepan Cofta, dr Rafał Staszewski, dr Paweł Uruski, dyr. Stanisław Szczepaniak, a także odpowiedzialni za codzienny trud nadzoru nad budową, planowania gabinetów, laboratoriów, sal operacyjnych, dostaw sprzętu czy rozliczeń dotacyjnych: dyr. Krystyna Piątkowska, dyr. Krzysztof Kostrzyński oraz mgr Joanna Krolek-Dziekańska, którzy dowodzą kilkunastoosobowym zespołem projektowym. Bardzo Wam dziękuję.

Ale powróćmy do lat 2016–2021. To wtedy przygotowaliśmy szereg dokumentów i opracowań – IOWISZe, biznesplany, wieloletni program inwestycji. Zawsze z dużą życzliwością i pomocą Ministerstwa Zdrowia, o której będę pamiętał.

Ważny moment nastąpił w dniu 2 marca 2017 r. Wówczas, nieco wbrew politycznym kalkulacjom, wszyscy razem podpisaliśmy jednoczący różne środowiska list intencyjny w sprawie budowy Centralnego Szpitala Klinicznego. Posłowie czterech partii oraz władze samorządowe każdego szczebla

▲ Od lewej: prezes Zarządu firmy Warbud SA Nicolas Dépret, dr Krystyna Mackiewicz, prof. Zbigniew Krasieński, Jacek Tomczak, prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak, prof. Andrzej Tykarski, Paulina Stochniałek

wspólnie poparli ten projekt. Pokazaliśmy w Poznaniu, że można inaczej, że warto dostrzec wartości i wokół nich budować krok po kroku realistyczny projekt. Moja wiara w powodzenie rosła. Wszystkim zaangażowanym wtedy przedstawicielom polityki serdecznie dziękuję.

Ale że demokracja ma swoje prawa i podział budżetu państwa przynależny jest koalicji rządzącej, w szczególności sposób poprosiliśmy o pomoc posłów i senatorów związanych z ówczesną koalicją rządową. Wraz z dyr. Staszewskim, który dziś wspiera nas z perspektywy warszawskiej, odbyłem niezliczoną liczbę spotkań i rozmów, mając okazję poznać nieco inny wymiar polityki. Bez kamer, w kularach, czasem w restauracji sejmowej, gdzie życzliwość wobec adwersarzy i otwartość na pomysły budziła nadzieję. I tak do roku 2019 zawsze byliśmy tuż za podium. Ale zawsze pod kreską, choć nie traciłem nadziei, bo projekt stopniowo przebijał się w świadomości decydentów. By przekonać ich o naszej determinacji, zaciągnęliśmy w Europejskim Banku Inwestycyjnym kredyt, którego część przeznaczona była na budowę Szpitalnego Oddziału Ratunkowego. Byliśmy wówczas pierwszym

uniwersytetem medycznym w Polsce, który uzyskał finansowanie inwestycji w EBI.

Ale nasze działania mogłyby nie zakończyć się sukcesem, gdyby nie kandydująca wówczas z Poznania do parlamentu Jadwiga Emilewicz. Pani Premier, nigdy nie zapomnimy o Pani determinacji w walce o projekt. I o niezwykłej skuteczności, o którą trudno było przez lata w Poznaniu.

W dniu 7 stycznia 2020 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę ustanawiającą wieloletni program inwestycyjny pod nazwą „Centralny Zintegrowany Szpital Kliniczny – centrum medycyny interwencyjnej (etap I CZSK)”. Wartość programu określono na 590 mln zł.

Naszą wielką radość mącił niepokój, gdyż widzieliśmy ogrom kwestii formalnych niezbędnych do rozpoczęcia budowy. Ale i tu los okazał się łaskawy, stawiając na naszej drodze wyjątkowych włodarzy miasta i regionu. Zaczęć od podziękowań dla władz miasta Poznania – Pana Prezydenta Jacka Jaśkowiaka, jego doskonałych zastępców oraz przewodniczącego Rady Miasta Grzegorza Ganowicza. Nie byłoby projektu bez wcześniejszego przekazania uczelni terenu pod jego rozbudowę, o czym mówiła

► Przemówienia zaproszonych gości, od góry:
prezydent Poznania Jacek Jaśkowiak,
dyrektor USK dr Krystyna Mackiewicz,
członkini Zarządu Województwa
Wielkopolskiego Paulina Stochniałek

dyr. Mackiewicz. Ale nie byłoby tego szpitala bez dziesiątek konsultacji i wydanych decyzji Pana Prezydenta i zespołu jego urzędników. Bardzo dziękuję za zrozumienie i pomoc. Ten szpital jest w części Pana dziełem, bowiem uwierzył Pan w jego ideę i znaczenie dla wszystkich – podkreślam: wszystkich – mieszkańców Poznania.

Olbrzymie słowa uznania kieruję do Pana Marszałka Marka Woźniaka, z którym łączy nas wiele projektów. Dziękuję mu za niezwykłą otwartość wyrażającą się m.in. uwzględnianiem w konkursach finansowanych z Unii Europejskiej szpitali klinicznych, a nie jest to powszechna praktyka w Polsce. Mogliśmy liczyć na wsparcie finansowe Pana Marszałka w zakupach sprzętu, kiedy to pandemia i wojna skutkowały niebotycznym wręcz wzrostem cen.

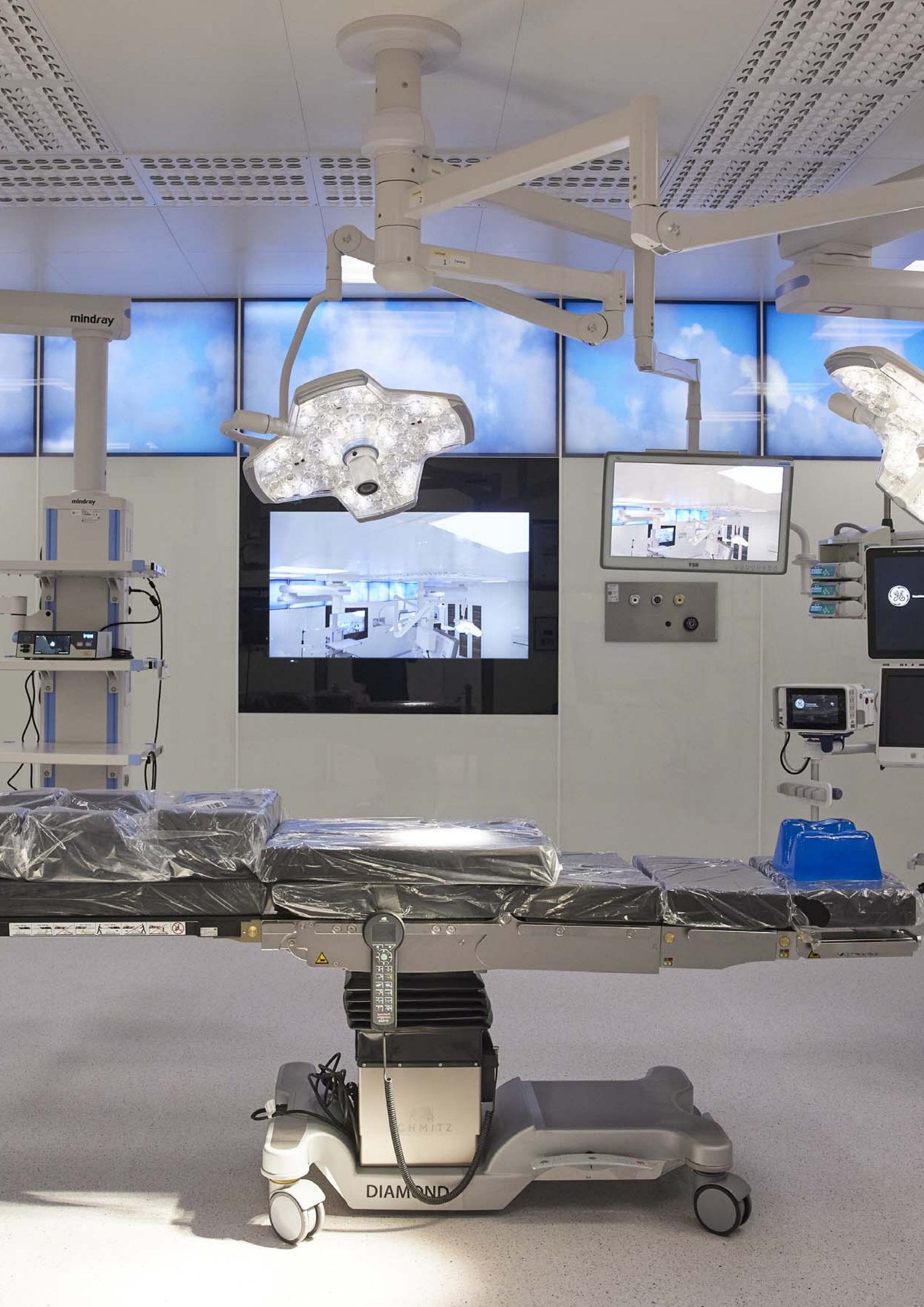
Inflacja stwarzała realne zagrożenie dla projektu CZSK, ale wtedy z pomocą przyszło nam Ministerstwo Zdrowia, wspierając poznańską inwestycję w wakacje 2023 r. dodatkowymi środkami finansowymi. A ponieważ prawem demokracji jest zmiana rządów, i tak też toczą się losy naszej inwestycji szpitalnej, która dziś jest pod jurysdykcją Pani Minister Zdrowia Izabeli Leszczyny, na ręce obecnych przedstawicieli MZ pragnę złożyć podziękowania za okazane dotychczasowe wsparcie – i nie są to słowa na zachętę. Codziennie odczuwamy przychylność obecnego kierownictwa Ministerstwa Zdrowia dla naszego projektu.

Warto także wspomnieć, że tak sprawną budowa nie byłaby możliwa bez generalnego wykonawcy – firmy WARBUD, z którą umowę na otwierane dziś moduły podpisaliśmy w marcu 2021 r. Tempo i jakość prac zasługują na naprawę na uznanie. Panie Prezesie, bardzo dziękuję.

Zakończę statystyką projektową, by jeszcze bardziej pobudzić Państwa ciekawość do zwiedzania:

- Powierzchnia modułów 1–2 wynosi razem ponad 25 tys. m².
- W module 1 mieści się Szpitalny Oddział Ratunkowy, Pracownia Endoskopii, Zintegrowany Blok Operacyjny, Oddział Anestezjologii oraz Centralne Laboratorium Analityczno-Biochemiczne.
- SOR jest imponujący – jego powierzchnia to 3293 m², z 12-lóżkową salą obserwacji, 6-stanowiskową salą wstępnej intensywnej terapii, 2-stanowiskową salą zabiegowo-resuscytacyjną oraz licznymi gabinetami lekarskimi i zabiegowymi.
- Blok operacyjny składa się z 15 sal operacyjnych, w tym 2 nowoczesnych sal hybrydowych. Jedna z nich jest wyposażona w tomograf śródoperacyjny wraz z neuronawigacją oraz jeden z dwóch w Polsce mikroskopów neuropatologicznych wykorzystywany do oceny cyfrowej biopsji bez konieczności ekstrakcji tkanki – to naprawdę wyposażenie najwyższych lotów.

mindray

mindray

SCHMITZ
DIAMOND

▲ Po części oficjalnej goście mieli okazję zwiedzić nowo otwarte moduły Uniwersyteckiego Szpitala Klinicznego

- Zintegrowany Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii liczyć będzie 50 łóżek, a dziś oddajemy do użytku 22 stanowiska.
- W module nr 2 ulokowano 136 łóżek na następujących oddziałach: Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu; Chirurgii Ogólnej i Transplantacyjnej; Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Onkologii Gastroenterologicznej oraz docelowo Oddział Urologii. Znajduje się tam także unikalny zabiegowy oddział leczenia w trybie jednego dnia z 4 salami operacyjnymi oraz 14-stanowiskową salą obserwacji.
- Wartość inwestycji wraz z wyposażeniem dla modułów 1–2 wynosi 411 mln zł, z czego:
 - > 268 mln zł to dotacja celowa z budżetu państwa,
 - > 35 mln to środki Unii Europejskiej będące w dyspozycji Ministerstwa Zdrowia,
 - > 44 mln zł pochodzi ze środków Unii Europejskiej będących w dyspozycji Wielkopolskiego Urzędu Marszałkowskiego,
 - > 63 mln zł wygospodarowano ze środków własnych uniwersytetu i szpitala.

Dzisiejszej uroczystości towarzyszą piosenki, do których teksty napisała genialna poetka i obserwatorka życia Agnieszka Osiecka. Z pewnością znają Państwo utwór Seweryna Krajewskiego „Części zamienne” ze słowami:

» *Złamałaś mi serce, ale to nic,
nie przejmuj się, kochanie.
Już zamówienie na sztuczne serce
dawno, dawno wysłane.*

Uniwersytecki Szpital Kliniczny miał wyjątkowe szczęście do wielkich serc, zarówno osób, które wymieniłem, jak i tych wielu stojących w cieniu, równie ważnych dla sukcesu budowy. Nie potrzebowaliśmy sztucznego serca, mając taki ogrom wsparcia.

Ale jeśliby się przypadkiem zdarzyło, że kogoś z Państwa dotknie problem kardiologiczny (lecz nie złamane serce), to w roku 2026 będziemy oddawać do użytku kolejne moduły m.in. z kardiologią. Na to otwarcie już dziś Państwa zapraszam w imieniu mojego następcy prof. Zbigniewa Krasieńskiego. ■

WYDARZENIA

III GALA NAUKI

Już po raz trzeci kanclerze kolegiów nauk zorganizowali Galę Nauki, podczas której wybitnym naukowcom naszej uczelni wręczone zostały indywidualne oraz zespołowe nagrody naukowe rektora za osiągnięcia w roku 2022. Motto naszego spotkania brzmiało: „Bądźmy razem w tym szczególnym dniu, aby wspólnie świętować osiągnięcia i sukcesy naukowe pracowników naszego uniwersytetu!”.

TEKST: KANCLERZE KOLEGIÓW NAUK

Prowadzący uroczystość prof. UMP dr hab. Ewelina Gowin oraz prof. dr hab. Piotr Eder serdecznie powitali w imieniu gospodarzy spotkania – kanclerzy kolegiów nauk – wszystkich gości, w tym władze UMP, a zwłaszcza laureatów.

W swoim przemówieniu reprezentujący rektora UMP prorektor ds. nauki i współpracy z zagranicą prof. dr hab. Michał Nowicki podkreślił znaczenie nauki, która jest obszarem wspólnego wysiłku całej społeczności akademickiej naukowców, dydaktyków i administracji w realizację prac badawczych. „Nauka nie lubi barier”, jest ponad podziałami,

pozwała na otwartą dyskusję, gdzie ścierają się poglądy i kreują nowe, ciekawe pomysły i rozwiązania. Na koniec wyraził życzenie, aby świętując sukces wyróżnienia, zawsze myśleć ciepło o nauce, która łączy i pozwala pomyślnie działać i budować dobrą przyszłość naszej uczelni.

Uroczystego uhonorowania oraz wręczenia nagród dokonali: wspomniany już prof. dr hab. Michał Nowicki, kanclerz Kolegium Nauk Farmaceutycznych prof. dr hab. Judyta Cielecka-Piontek, kanclerz Kolegium Nauk Medycznych prof. dr hab. Marek Ruchała i kanclerz Kolegium Nauk o Zdrowiu prof. dr hab. Jarosław Walkowiak.

▲ Podczas wykładu prof. dr hab. Judyta Cieleckiej-Piontek

Nagrody za całokształt pracy naukowej otrzymali nasi „giganci”: prof. dr hab. Katarzyna Korybalska, prof. dr hab. Jacek Wachowiak oraz prof. dr hab. Juliusz Przysławski. Nagrody specjalne za efektywność naukową trafiły do rąk 9 kierowników najbardziej efektywnych jednostek UMP.

Nagrody za rozprawy doktorskie przyznano 3 młodym naukowcom. Wręczenie nagród poprzedził wygłoszony przez dr hab. Magdalenę Paczkowską-Walendowską z Katedry i Zakładu Farmakognozji i Biomateriałów wykład nt. „Układy dostarczania związków aktywnych pochodzenia naturalnego w leczeniu chorób zębopochodnych”.

Następnie 33 laureatom zostały wręczone nagrody naukowe za osiągnięcia indywidualne.

Zgodnie z tradycją uroczystość została uświetniona interesującym wykładem mistrza. Kanclerz Kolegium Nauk Farmaceutycznych i kierownik Katedry i Zakładu Farmakognozji i Biomateriałów prof. dr hab. Judyta Cielecka-Piontek wygłosiła wykład nt. „Kiedy »zioło« staje się lekiem – rzecz o wyzaniach w terapiach konopnych”.

Na kolejnym etapie uroczystości liderom 38 zespołów badawczych zostały wręczone

nagrody zespołowe w trzech dyscyplinach: naukach farmaceutycznych, naukach o zdrowiu oraz naukach medycznych.

Galę Nauki zakończył występ fortepianowy dr. Radosława Matei zatytułowany „Tyle słońca w całym mieście”, inspirowany akcentami nadchodzącej wiosny.

Wszystkim laureatom kanclerze kolegów nauk składają najserdeczniejsze gratulacje! ■

➔ Zobacz w Internecie: fotogaleria z uroczystości ump.edu.pl/fotogaleria/2023-2024/uroczysta-gala-nauki

WYDARZENIA

LISTA STU „PULSU MEDYCYNY”

Dominik Dytfeld

dr hab. n. med., spec. chorób wewnętrznych i hematologii, adiunkt w Katedrze i Klinice Hematologii i Transplantacji Szpiku Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Już po raz 21. „Puls Medycyny” ogłosił wyniki prestiżowego rankingu Lista Stu. Wśród najbardziej wpływowych osób w polskiej medycynie i ochronie zdrowia znalazło się dziesięcioro przedstawicieli naszej uczelni. Poniżej przedstawiamy komentarze niektórych z nich.

dr hab. Dominik Dytfeld

Z wielkim zaskoczeniem przyjąłem zaproszenie na Galę Stu i nie ukrywam, że byłem początkowo pewien, że to... pomyłka. Zaliczenie mnie w poczet stu najbardziej wpływowych osób w polskiej służbie zdrowie było (i jest) z jednej strony wielkim zaszczytem, a z drugiej ogromnym zobowiązaniem. Traktuję to też jako „nagrodę zbiorową” dla wszystkich wspierających projekty, które pośrednio lub bezpośrednio prowadzę. Lista tych osób jest długa – począwszy od całego zespołu Kliniki Hematologii w Poznaniu, w której pracuję, poprzez członków Polskiego Konsorcjum Szpiczakowego, a skończywszy na chorych, którzy nam zaufali. Bez nich nie byłoby mnie na żadnej liście!

Badania kliniczne w obszarze szpiczaka plazmocytozowego organizowane przez Polskie Konsorcjum Szpiczakowe, którego byłem

współzałożycielem i które prowadzę od 10 lat, dają polskim naukowcom szansę rozwoju naukowego na światowym poziomie – by głos polskiej nauki głośno wybrzmiał na świecie – ale także, i to przede wszystkim, umożliwiają chorym skorzystanie z nowoczesnej terapii, często niedostępnej z racji ograniczeń refundacyjnych. Liczę też bardzo na dalszy rozwój naszych projektów, które uzyskują wsparcie ze środków publicznych (mam nadzieję na uzyskanie grantu ABM na kolejny duży projekt), co da szansę na kontynuowanie dobrej passy (m.in. mierzonoj publikacją „na zaproszenie redakcji” czasopisma „The Lancet Oncology”) i przedefiniowane badań z „ogólnopolskich” na „regionalne”, obejmujące kraje Europy Centralnej.

Wierzę w to, że uwzględnienie mnie na Liście Stu pomoże w realizacji nowych projektów i że w przyszłym roku będę mógł się pochwalić kolejnymi publikacjami i kolejnymi badaniami.

Anna Latos-Bieleńska

prof. dr hab. n. med., spec. genetyki klinicznej i laboratoryjnej genetyki medycznej w Katedrze i Zakładzie Genetyki Medycznej Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

prof. Anna Latos-Bieleńska

Obecność na Liście Stu jest dużym wyróżnieniem, miłym sygnałem, że nasze działania są dostrzegane i doceniane. Ale zwracam uwagę na to, że na Liście Stu jest aż czworo genetyków klinicznych, zatem jak na specjalność, w której jest mniej niż 150 lekarzy w Polsce, odsetek jest niezwykle. Wynika to nie tylko z bardzo dużej aktywności genetyków klinicznych, ale przede wszystkim z samej dziedziny, jaką jest genetyka.

Genetyka zmienia medycynę, która na naszych oczach staje się medycyną genomową. Badania genetyczne są podstawą medycyny personalizowanej (medycyny precyzyjnej), co jest szczególnie ważne w onkologii i w chorobach rzadkich. Genetycy są zapraszani do zespołów ekspertów i powierza się im ważne zadania, jak miało to miejsce w Planie dla Chorób Rzadkich – na etapie zarówno opracowania planu, jak i jego wdrożenia. Włączenie genetyków jest zrozumiałe, ponieważ 80% chorób rzadkich to choroby genetyczne.

Kiedy blisko 50 lat temu przygotowywałam się do egzaminu na Studium Doktoranckie w Zakładzie Genetyki Człowieka PAN, u prof. Antoniego Horsta, podręcznik genetyki człowieka miał grubość i format zeszytu 100-kartkowego, tak skromna była wówczas wiedza o genetyce! Przewidywania, że kiedyś genetyka będzie miała znaczenie takie, jak to widzimy obecnie, określano fantastyką naukową. Ale pasja i wizjonerskie działania genetyków na świecie, a w Polsce genetyków skupionych w Polskim Towarzystwie Genetyki Człowieka (PTGC), doprowadziły do tego, że diagnostyka

i terapia wielu chorób wcześniej niediagnozowanych i nieuleczalnych jest dziś możliwa, a to dopiero początek zmian, jakie rozwój genetyki wniesie do medycyny.

Środowisko genetyków zrzeszonych w PTGC i zespół konsultanta krajowego (KK) w dziedzinie genetyki klinicznej podejmują liczne inicjatywy dla zapewnienia warunków do wykorzystania tych osiągnięć genetyki – dla dobra pacjenta. W ostatnich latach zmieniliśmy program specjalizacji z genetyki klinicznej i chociaż nazwa specjalizacji pozostała ta sama, jest to teraz nowoczesna medycyna genomowa. Zaktualizowaliśmy program specjalizacji z laboratoryjnej genetyki medycznej, doprowadziliśmy do powstania nowej specjalizacji „medyczna genetyka molekularna” i opracowaliśmy program specjalizacji, a pierwszy egzamin specjalizacyjny będzie na wiosnę w tym roku. Uzyskaliśmy pozytywną opinię Naczelnej Rady Pielęgniarek i Położnych dotyczącą nowej specjalizacji „pielęgniarka genetyczna” i opracowujemy program specjalizacji dla nowego zawodu medycznego „doradca genetyczny w onkologii”. Zarząd PTGC od blisko 10 lat prowadzi certyfikację laboratoriów genetycznych. W zespole ekspertów PTGC i KK w dziedzinie genetyki klinicznej pracowaliśmy z Ministerstwem Zdrowia nad projektem ustawy o badaniach genetycznych w medycynie (ustawa o testach genetycznych). Liczymy na przychylność i wsparcie dla tych inicjatyw ze strony Ministerstwa Zdrowia, a także parlamentarzystów, ponieważ wiele działań na rzecz rozwoju medycyny genomowej wymaga legislacji. Obecnie czekamy na reaktywację Planu dla Chorób Rzadkich, który wygasł 31 grudnia 2023 r. i w którym wypracowano wiele rozwiązań systemowych gotowych do wdrożenia.

Andrzej Marszałek

prof. dr hab. n. med., spec. patomorfologii,
kierownik Katedry Patologii i Profilaktyki
Nowotworów Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

prof. Andrzej Marszałek

Lista Stu „Pulsu Medycyny” jest papierkiem lakmusowym dostrzegania zmian uznanych za istotne przez szeroko rozumiane środowisko medyczne. Znalezienie się (po raz kolejny) wśród laureatów jest znaczącym wyróżnieniem, które traktuję jako dostrzeżenie ogromu pracy wykonanej przez całe środowisko patomorfologów na rzecz poprawy jakości badań.

W ostatnich latach działałem jako konsultant krajowy w dziedzinie patomorfologii oraz prezes Polskiego Towarzystwa Patologów (PTPat). Dzięki temu udało mi się wprowadzić wiele elementów regulujących zasady jakości wykonywania badań patomorfologicznych. W roku 2017 doprowadzono do opublikowania rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie organizacji ochrony zdrowia w dziedzinie patomorfologii. Następnie na tej podstawie wprowadzono nowe kryteria przyznawania licencji PTPat dla zakładów i pracowni wykonujących badania patomorfologiczne. W kolejnych latach udało się „namówić” Ministerstwo Zdrowia na wprowadzenie programu poprawy jakości badań patomorfologicznych, co zrealizowano w ramach projektu PO WER (zakończony we wrześniu 2023 r.). W ramach projektu środowisko patomorfologów przygotowało wytyczne i standardy, które poddano

weryfikacji w pilotażu. Dokumenty wraz z uzyskanymi w konsultacjach publicznych uwagami zredagowano (prof. A. Marszałek, prof. Renata Langfort, prof. Janusz Ryś), a Ministerstwo Zdrowia w 2020 r. opublikowało je jako zasady do stosowania w naszym kraju. Na bazie wspomnianych wytycznych/standardów zostały opracowane przez Centrum Monitorowania Jakości w Ochronie Zdrowia standardy akredytacyjne (ogłoszone obwieszczeniem Ministra Zdrowia we wrześniu 2021 r.) – w tych pracach także brałem czynny udział. W latach 2021–2023 zostały przeprowadzone przeglądy akredytacyjne, a 39 jednostek diagnostyki patomorfologicznej uzyskało certyfikat akredytacyjny Ministra Zdrowia. Równoległe do opisanych działań doprowadziłem do wprowadzenia przez Ministerstwo Zdrowia programu pilotażowego finansowania badań patomorfologicznych (JGPato). Na bazie uzyskanych danych Agencja Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji przygotowała propozycję taryfikacji. W połowie roku 2023 Prezes NFZ wprowadził odpowiednimi zarządzeniami możliwość dodatkowego rozliczania kosztów badań patomorfologicznych w przypadku spełnienia odpowiednich warunków. We wszystkich opisanych działaniach brałem czynny udział na poziomie proponowania inicjowania zadań oraz jako ekspercki głos doradczy w fazie analitycznej.

Przemysław Mitkowski

prof. dr hab. n. med. FESC,
spec. chorób wewnętrznych
i kardiologii, kierownik Pracowni
Elektroterapii Serca Uniwersyteckiego
Szpitala Klinicznego w Poznaniu

prof. Przemysław Mitkowski

„Puls Medycyny” od 2002 r. publikuje corocznie listę 100 najbardziej wpływowych osób w polskiej medycynie oraz w polskim systemie ochrony zdrowia. Znalazienie się na liście jest sporym wyróżnieniem, a zdobycie miejsca w pierwszej dziesiątce to olbrzymi zaszczyt.

Dnia 4 marca 2024 r. opublikowano listę najbardziej wpływowych osób w roku 2023. Kapituła nagrody przyznała mi 5. miejsce w kategorii medycyna. Postrzegam to jako olbrzymi sukces, tym bardziej że w edycji 2020 byłem dopiero na 61. miejscu.

Nagrodzona jest zawsze jedna osoba – lider – ale należy sobie zdawać sprawę, że sukces nie jest możliwy bez współpracy i zaangażowania wielu osób tworzących jakąś grupę – współpracownicy w szpitalu, eksperci towarzystwa naukowego. Niezwykle ważna jest też przyjazna rozwojowi atmosfera na uczelni i w szpitalu.

Główne osiągnięcia, które zostały zauważone przez kapitułę konkursu, to wprowadzanie nowych technologii do praktyki klinicznej (nowy model stymulatora bezelektrodowego, pozanacyniowy kardiowerter-defibrylator). To także doprowadzenie do końca procesów refundacyjnych w zakresie stymulatorów bezelektrodowych, leczenia niedomykalności zastawki trójdzielnej metodą brzeg-do-brzegu, monitorowania rytmu serca przy użyciu wszczepialnych rejestratorów arytmii czy mechanicznego wspomaganie lewej komory jako terapii docelowej u chorych z niewydolnością serca.

Nie można zapomnieć o współautorstwie ważnych stanowisk eksperckich

w zakresie diagnostyki i terapii wybranych kardiologicznych jednostek chorobowych, w tym zaburzeń gospodarki lipidowej u chorych po zawale serca i zasad postępowania u chorych z podejrzeniem amyloidozy transtretynowej.

Bardzo ważną inicjatywą było drugie wydanie „Kardiologii. Podręcznika Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego”.

Nie mniej istotne było rozszerzenie refundacji fioletyn o grupę chorych z łagodnie obniżoną frakcją wyrzutową oraz zmiany w programie KOS-Zawał, a także propozycje zmian w programie lekowym. Zdając sobie sprawę, jak ważna jest wczesna diagnostyka zaburzeń lipidowych, Polskie Towarzystwo Kardiologiczne wraz z Polskim Towarzystwem Lipidologicznym ogłosiło rok 2023 rokiem walki z wysokim cholesterolem.

Polskie Towarzystwo Kardiologiczne powołało do istnienia Sekcję Kardiologii, dając wyraz rozumienia konieczności interdyscyplinarnego podejścia do diagnostyki i leczenia powikłań kardiologicznych terapii onkologicznej.

Rok 2023 był rokiem wdrożenia pilotażu Krajowej Sieci Kardiologicznej w kolejnych sześciu województwach.

Przedstawione powyżej działania z pewnością zostały uwzględnione przez kapitułę plebiscytu, co zaowocowało wysoką pozycją w rankingu.

Na koniec należy zdecydowanie podkreślić, że laureat jest twarzą pewnych działań realizowanych przez szerokie grupy współpracowników. Bez ich zaangażowania, wiedzy eksperckiej i ciężkiej pracy nie byłoby najmniejszej możliwości wprowadzania zmian w codziennej praktyce lekarskiej.

Mateusz Puślecki

dr hab. n. med., spec. kardiochirurgii,
adiunkt w Zakładzie Ratownictwa
Medycznego Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

Piotr Rzymki

prof. UMP dr hab. n. med., spec. biologii medycznej
i medycyny środowiskowej w Zakładzie Medycyny
Środowiskowej Uniwersytetu Medycznego
im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu

dr hab. Mateusz Puślecki

Szczególne podziękowania chciałbym skierować do redakcji „Pulsu Medycyny” za nominację i wysunięcie mojej kandydatury. Pojawienie się na Liście Stu „Pulsu Medycyny” to szczególne i zaszczytne wyróżnienie, świadczące o tym, że doceniona została działalność grupy wspólnych osób, pasjonatów, którzy realizują od 2016 r. program „ECMO dla Wielkopolski”. Sam program jest ramowym działaniem klinicznym określającym rolę technik pozaustrojowego utlenowania krwi w stanach bezpośredniego zagrożenia życia. Konsekwencją działań wdrożeniowych programu stał się zrealizowany projekt edukacyjny „Kurs pozaustrojowego wspomagania funkcji życiowych z wykorzystaniem ECMO”, popularyzujący techniki pozaustrojowe w Polsce i ukończony przez 405 lekarzy w szczególnie trudnych latach pandemii COVID-19.

Najbardziej wymiernym efektem organizacyjnym jest przygotowanie specjalnie pod kątem technik pozaustrojowych pracowni edukacyjnych w Centrum Symulacji Medycznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Centrum Pozaustrojowego Wspomagania Funkcji Życiowych

i Bezpieczeństwa Pacjenta, aktualnie 21. ośrodek na świecie i jedyny w kraju akredytowany i certyfikowany przy ELSO (Światowa Organizacja Technik Pozaustrojowych), na stałe wpisało się w krajobraz edukacyjny w obszarze technik pozaustrojowych. Rolą tego centrum jest i będzie wypełnienie istniejącej luki edukacyjnej w tych technicach oraz rozwój naukowy i badawczy.

Przyznane wyróżnienie traktuję jako zwieńczenie wysiłku wszystkich osób, z którymi mam zaszczyt współpracować – to im należą się najwyższe dowody uznania.

dr hab. Piotr Rzymki

To, że kolejny rok z rzędu znalazłem się na Liście Stu, znaczy dla mnie mniej więcej tyle, ile komplement usłyszany od pięknej kobiety spotkanej na ulicy. Niewątpliwie sprawia on przyjemność, niekiedy się przypomni i poprawi humor. Ale prawdziwą nagrodą jest radość z odkryć i obserwacji naukowych, fakt, że ktoś ich używa i wykorzystuje je, że służą one innym naukowcom, ale też instytucjom ochrony zdrowia w Polsce i na świecie, wspierają niektóre rekomendacje dotyczące profilaktyki lub postępowania z chorym. To jest

coś namacalnego, co sprawia, że nauka potrafi zmieniać świat w różnej skali. Bo przecież zmienia. Wystarczy się rozejrzeć wokół siebie. Leki leczą z chorób, szczepionki chronią przed niektórymi z nich, żyjemy dłużej niż kiedyś. To dzięki nauce wiemy o palących zagrożeniach, którym jako ludzkość musimy sprostać w XXI w.: zmiany klimatu, antybiotykooporność, pojawianie się nowych wirusowych patogenów. To właśnie dzięki nauce otrzymujemy wachlarz dostępnych rozwiązań. Sztuka polega na tym, by przekonać do ich słuszności społeczeństwo i decydentów. Bo nauka jest dla ludzi. Naukowiec nie może zajmować się wyłącznie prowadzeniem badań w zaciszu laboratorium i publikowaniem ich wyników w recenzowanych periodykach. O nauce, swoich badaniach i wynikach musimy otwarcie i publicznie mówić, w sposób zrozumiały dla społeczeństwa, dla specjalistów innej dziedziny, dla decydentów. Jest to niezbędne, by budować odpowiedzialne, mądre społeczeństwo i lepszą przyszłość dla kolejnych pokoleń. Jeżeli więc widzę swoje nazwisko na Liście Stu, to traktuję to jako pewnego rodzaju potwierdzenie, że to, co robię, jest zauważalne, w tym przypadku w środowisku medycznym. Uśmiecham się więc jak w odpowiedzi na komplement pięknej kobiety i robię swoje dalej.

prof. Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz

Do Listy Stu podchodzę z racjonalnym dystansem. Znalazienie się na niej to oczywiście zaszczyt i wyróżnienie, ale też powód do refleksji, że „tylu godniejszych...” oraz „za każdym sukcesem jednostki stoją zespoły osób”. W moim przypadku to pracownicy Katedry i Oddziału Diabetologii, osoby z otoczenia akademickiego i środowiska diabetologicznego oraz oczywiście rodzina.

Tworząc Listę Stu, jury oceniało nie tylko osiągnięcia naukowe, ale ich implementację i przełożenie na praktyczną działalność kliniczną i pomoc pacjentom oraz siłę społecznego oddziaływania. Jako specjalista chorób wewnętrznych i diabetologii w praktyce klinicznej zajmuję się głównie pacjentami z cukrzycą. Ta przewlekła choroba jako pierwsza choroba niezakaźna określona została z racji zapadalności i chorobowości mianem epidemii XX w. Podjęto wiele działań, aby wyhamować cywilizacyjne zjawisko manifestujące się hiperglikemią, ale – jak widać – medycyna jest mało w tym obszarze skuteczna. Na świecie, w Polsce szybko wzrasta liczba chorych na cukrzycę zarówno typu II, jak i typu I. Nie ma spektakularnego postępu w działaniach prewencji cukrzycy, ale w XXI w. jesteśmy świadkami olbrzymiego postępu w zakresie leczenia. Nowe leki w farmakoterapii cukrzycy typu II, nowe rozwiązania technologiczne w insulinoterapii, jakimi są systemy ciągłego monitorowania stężenia glukozy w czasie rzeczywistym, których wprowadzenie spowodowało przewrót w monitorowaniu glikemii, poprawiają nie tylko komfort życia, ale są szansą na dłuższe i zdrowsze życie z cukrzycą. Pełniąc w latach 2019–2023 funkcję prezesa Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego, miałam historyczne szczęście. Na bazie zbudowanej przez poprzedniego prezesa oraz dzięki współpracy z ludźmi chcącymi poprawy jakości opieki nad osobami z cukrzycą w Polsce udało się wiele zrobić. Dynamiczny postęp w zakresie

nowych rozwiązań lekowych i technologii w diabetologii sprawia, że wciąż chciałoby się więcej dla naszych pacjentów. Nie tylko się to opłaca zdrowotnie, ale także ekonomicznie. W obszarze działalności naukowej zespół Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Diabetologii zajmuje się głównie cukrzycą typu I. Realizowane projekty badawcze bazują coraz częściej na współpracy międzyodrodowej zarówno w strukturze UMP, jak i szerzej: na poziomie krajowym i międzynarodowym. Implementując osiągnięcia naukowe do praktyki klinicznej, wypracowaliśmy działania m.in. zwiększające szansę na inicjowanie i podtrzymywanie częściowej klinicznej remisji cukrzycy typu I, a także wypracowaliśmy standard prowadzenia cukrzycowej kwasicy ketonowej, zawarty w Zaleceniach Polskiego Towarzystwa Diabetologicznego.

Od wielu lat zajmujemy się tematem sportu i cukrzycy, czego efektem są nie tylko prace naukowe, ale także wypracowanie zaleceń klinicznych dotyczących wysiłku fizycznego podejmowanego przez osoby z cukrzycą. Wiele dowodów naukowych potwierdza, że osoby z cukrzycą często uprawiające sport żyją zdrowiej i dłużej. My nie tylko o tym mówimy, ale też sami dajemy przykład takiego stylu życia. Wielu członków zespołu terapeutycznego do pracy dojeżdża rowerem. Ja to też robię od lat i nieraz słyszałam od pacjentów, że jak mnie zobaczyli z rowerem, to zmobilizowali się do większego ruchu. Promocja ruchu i motywacja do systematycznej aktywności fizycznej to także cele organizowanych corocznie od 6 lat Mistrzostw Polski MTB Kolarzy z Cukrzycą. To przykład aktywnej edukacji i dobrej motywacji – kluczowych elementów pozwalających osobie z cukrzycą uczestniczyć w procesie leczenia. W tym roku odbędzie się szósta edycja tej imprezy sportowej. Serdecznie zapraszam 25 sierpnia do Kościerzyny.

Dziękuję wszystkim, z którymi mam przyjemność współpracować i budować oraz wpływać na to, jak będzie wyglądała przyszłość – pozostaje żywić nadzieję, że będzie ona dobra. ■

Dorota Zozulińska-Ziółkiewicz

prof. dr hab. n. med., spec. w dziedzinie chorób wewnętrznych i diabetologii, prorektor ds. organizacji, promocji i rozwoju Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, kierownik Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych i Diabetologii UMP oraz Oddziału Diabetologii i Chorób Wewnętrznych Szpitala Miejskiego im. Franciszka Raszei w Poznaniu

*Myślę, że jesteśmy wzorem
interdyscyplinarnej
działalności naukowej.
Katedra to bardzo
zgrany zespół...*

PREZENTACJA JEDNOSTKI

PO PIERWSZE KOMÓRKA

Wywiad z prorektorem ds. dydaktyki, kierownikiem Katedry i Zakładu Biologii Komórki prof. dr hab. Małgorzatą Kotwicką.

PROWADZENIE ROZMOWY: REDAKCJA

» *Pani Rektor, skąd pomysł, by po studiach lekarskich zająć się badaniami nad komórką?*

Bo od komórki wszystko się zaczyna! Ale na serio, moja przygoda z nauką i dydaktyką rozpoczęła się od pracy w Katedrze Chemii Fizjologicznej, w której Pani Profesor Halina Karoń zaszczerpiła mi zwłaszcza szacunek do pracy dydaktycznej. Tam też rozpoczęły się moje pierwsze badania naukowe, a dotyczyły one niegenomowego mechanizmu działania hormonów steroidowych. Ten temat zawiązał mnie z kolei na wiele lat z Panem Profesorem Jerzym B. Warchołem, który w Katedrze Histologii i Embriologii, w której wówczas pracował, posiadał unikatowy jak na tamte czasy cytometr obrazowy.

Profesor pokazał mi, jak można to wykorzystać w moich badaniach, i dodatkowo zachęcił do wykorzystania bardzo ciekawego modelu komórkowego – do badań z wykorzystaniem plemników, które ze względu na swój genom (DNA skoncentrowane do postaci parakrystalicznej, brak transkrypcji) wydawały się idealnym modelem do badania błonowych efektów działania steroidów. I tak się zaczęła moja trwająca już 35 lat praca z komórką.

» *Katedra i Zakład Biologii Komórki ma długą historię, choć początkowo zakres działalności był nieco inny...*

Katedra pierwotnie działała w Collegium Anatomicum. A właściwie trzeba by się jeszcze bardziej cofnąć w czasie do 1965 r., czyli do chwili utworzenia Zakładu Radiobiologii przy Katedrze Fizyki. Jego kierownikiem został dr hab. Tadeusz Rudnicki, który pełnił tę funkcję do roku 1993. Podczas reorganizacji Akademii Medycznej w 1971 r. Zakład Radiobiologii wszedł w strukturę nowo powstałego Instytutu Nauk Fizjologicznych i pozostawał w niej do 1984 r. Następnie, już jako niezależna jednostka naukowo-dydaktyczna, nadal kierowana przez prof. Tadeusza Rudnickiego,

prowadziła pionierskie badania z zakresu wpływu promieniowania jonizującego na procesy zachodzące w komórkach ze szczególnym uwzględnieniem komórek rozrodczych.

» *I w pewnym momencie poza radiobiologią pojawia się biologia komórki?*

To duża zasługa dr. hab. Jerzego B. Warchoła, który gruntownie zmodernizował zakład, zapewniając jak na tamten czas nowoczesną aparaturę. Poszerzanie profilu badań oraz rozwój naukowy pracowników miały też odbicie w zmianach nazwy zakładu, tak by w roku 2008 jednostka otrzymała obecną nazwę, czyli Katedra i Zakład Biologii Komórki. Prof. J.B. Warchoł podjął decyzję o przeniesieniu zakładu z Wydziału Lekarskiego I na Wydział Nauk o Zdrowiu. Był to moment odważnych, wizjonerskich decyzji wielu jednostek, które przenosząc się na WNoZ, swoim potencjałem intelektualnym, laboratoryjnym czy klinicznym przyczyniły się do dynamicznego rozwoju i wzrostu prestiżu wydziału. Ja mam zaszczyt kierować Katedrą i Zakładem Biologii Komórki od 2011 r.

» *Jak wygląda struktura zatrudnienia w katedrze?*

Myślę, że jesteśmy wzorem interdyscyplinarnej działalności naukowej. Katedra to bardzo zgrany zespół lekarzy, biotechnologów, biologów, chemików i fizjoterapeutów – naukowców i dydaktyków wspieranych przez pracowników naukowo-technicznych i inżynierjno-technicznych. Nie mogę nie wspomnieć o naszej sekretarce – Pani Hani Skobierskiej – każdemu kierownikowi takiej życzyć. To łącznie 19 osób.

» *Zatem porozmawiamy o głównych kierunkach badawczych.*

Mamy w katedrze kilkoro samodzielnych pracowników naukowych, więc i kilka zespołów badawczych z wiodącymi tematami. Dla mnie podstawowa jest

Od lat prowadzimy owocną współpracę z wieloma jednostkami naszego uniwersytetu, m.in. z: Katedrą i Kliniką Endokrynologii, Przemiany Materii i Chorób Wewnętrznych, Kliniką Chorób Kręgosłupa i Ortopedii Dziecięcej, Kliniką Onkologii Ginekologicznej, Katedrą i Zakładem Chemii Klinicznej i Diagnostyki Molekularnej, Katedrą i Kliniką Chirurgii Stomatologicznej, Chorób Przyzębia i Błony Śluzowej Jamy Ustnej, jak również Zakładem Optometrii.

biologia rozrodu. Patogeneza niepłodności męskiej – to bardzo ważny temat, szczególnie w kontekście niezamierzonej bezdzietności, która ze względu na częstość występowania zaliczana jest do chorób społecznych. Od lat katedra jest w Polsce liderem w zakresie badań podstawowych z obszaru andrologii, o czym świadczą nasze publikacje czy tematy realizowanych u nas prac doktorskich. Kilka lat temu dołączył do nas prof. Piotr Jędrzejczak. Razem, w ramach naszej aktywności w zarządzie Polskiego Towarzystwa Andrologii, promujemy wiedzę z tego obszaru, m.in. poprzez organizowany przez prof. Jędrzejczaka coroczny kurs andrologii klinicznej.

» *Nauki podstawowe często wydają się odległe od kliniki...*

W naszym przypadku mocno się łączą. To zarówno więzy badawcze, jak i rodzinne (śmiech). Prowadzimy bowiem badania nad etiopatogenezą skolioz wspólnie z Kliniką Chorób Kręgosłupa i Ortopedii Dziecięcej, kierowaną przez prof. Tomasza Kotwickiego. Skolioza idiopatyczna jest z kolei najczęstszą deformacją kręgosłupa populacji młodzieńczej. Może ona przebiegać w sposób stabilny albo wykazywać szybką progresję skrzywienia. Badania nad jej etiologią sugerują podłoże wieloczynnikowe, a fakt, że występuje częściej u dziewcząt i ulega

progresji w okresie dojrzewania, sugeruje związek z estrogenami, który w naszych wspólnych badaniach staramy się poznać.

» *Współuczestniczyli Państwo w opracowaniu i stosowaniu testów diagnostycznych do wykrywania i identyfikacji krążących komórek nowotworowych (CTC).*

To wynik pracy zespołu kierowanego przez prof. Annę Jankowską, który od lat prowadzi badania nad patogenezą nowotworów. Mamy tu świetną współpracę z Katedrą i Zakładem Chemii Klinicznej i Diagnostyki Molekularnej – jednostką kierowaną przez prof. Błażeja Rubisia. Nasz panel diagnostyczny pozwala na wykrycie procesu nowotworowego, powstawania przerzutów, jak również na monitorowanie przebiegu choroby i leczenia czy wykrywanie wznowy. Umożliwia on monitorowanie zmian ekspresji unikatowych markerów nowotworowych, uniwersalnych dla wielu typów raka. Markery te to hormon gonadotropina kosmówkowa oraz enzym telomeraza. Musimy pamiętać, że rozsiew komórek nowotworowych jest uważany za jedną z ważniejszych przyczyn postępu choroby, niepowodzeń leczenia i w konsekwencji – zgonów pacjentów. Stwierdzenie obecności CTC ma zatem istotne znaczenie w diagnostyce choroby nowotworowej, ocenie stanu jej zaawansowania

*Od lat Katedra i Zakład
Biologii Komórki
jest w Polsce liderem
w zakresie
badań podstawowych
z obszaru andrologii*

Katedra i Zakład Biologii Komórki

- Pracownia Biologii Rozrodu
- Pracownia Biologii Molekularnej
- Pracownia Epigenetyki
- Zakład Inżynierii Genetycznej z pracownikami: biologii molekularnej, hodowli komórkowej, mikrobiologii

Nowoczesne wyposażenie

mikroskopy konfokalne (LSM780 z komorą inkubacyjną i LSM 500), pełne wyposażenie pracowni hodowli komórki z systemem do analizy proliferacji i migracji komórek w czasie rzeczywistym (xCELLigence), ultrawirówka, pełne wyposażenie pracowni biologii molekularnej i epigenetycznej z pirosekwenatorem PyroMark Q48 Autoprep (Qiagen) oraz analizatorem Cobas Z480

Współpraca naukowa

- z Politechniką Wrocławską w zakresie projektowania, syntezy i badań biochemicznych inhibitorów bakteryjnych proteaz serynowych
- z Uniwersytetem Warszawskim w zakresie identyfikacji nowych pochodnych trifosforanów dezoksyrybonukleotydów
- z Uniwersytetem Medycznym w Łodzi w zakresie analiz wysoko-przepustowych nowych biologicznie aktywnych cząstek DNA

Katedra i Zakład Biologii Komórki wraz z prorektorem ds. nauki i współpracy z zagranicą oraz Działem Promocji są współorganizatorami „Kursu dla finalistów Olimpiady Biologicznej”, którego uczestnicy najczęściej zajmują najwyższe miejsca w tym konkursie

i ewentualnego rozsiewu komórek nowotworowych, dzięki czemu może pomóc w doborze odpowiedniej terapii.

» Czy test jest już dostępny w praktyce klinicznej?

Obecnie trwają prace (rozmowy z partnerami), które pozwoliłyby na jego wdrożenie i szerokie zastosowanie w medycynie, zwłaszcza dla wczesnej diagnostyki procesów nowotworzenia, przerzutowania i monitorowania leczenia.

» Ale to nie jedyne badania zespołu w kierunku nowotworów?

Interesują nas mechanizmy epigenetyczne regulacji ekspresji genów. Wydaje się, że modyfikacje epigenetyczne to jedno z najważniejszych odkryć w biologii molekularnej ostatniego okresu, ponieważ pozwoliło zrozumieć związek pomiędzy podłożem genetycznym a czynnikami środowiskowymi. W Pracowni Epigenetyki, którą od podstaw stworzył i kieruje prof. Mirosław Andrusiewicz, realizowane są zadania dotyczące m.in. ilościowej analizy metylacji fragmentów DNA, odpowiadających za regulację ekspresji genów.

Mamy możliwość oceny przyczyn zmian w poziomie mRNA, wskazując na jeden z mechanizmów epigenetycznych (hiperlub hipometylacja DNA). Badania prowadzone w pracowni dotyczą również ilościowej oceny ekspresji mikroRNA w aspekcie ich wpływu na kontrolę genów zaangażowanych w procesy nowotworzenia. Badania prowadzone są z wykorzystaniem tkanek i surowicy krwi. Naszym celem jest identyfikacja epigenetycznych markerów zmian nowotworowych. Podłoże epigenetyczne badamy również w kontekście przywoływanych już przez mnie skolioz czy niepłodności męskiej.

» Ciekawe i ważne są także badania związane z endometriozą.

To naprawdę ważny problem, zwłaszcza w obszarze diagnostyki. Patogeneza i diagnostyka oraz terapia endometriozy to tematyka badawcza, której liderką jest dr hab. Maria Wołuń-Cholewa. W ramach współpracy z Politechniką Poznańską zespół Pani Docent bierze także udział w pracach mających na celu opracowanie i weryfikację metod modyfikacji powierzchni biomateriałów, stosowanych do naprawy bądź zastępowania tkanek ludzkich.

» A otwarcie się na biotechnologię?

Jesteśmy jednym z pięciu ośrodków europejskich posiadającym know-how w opracowywaniu bibliotek oligonukleotydów. Mają one szczególne zastosowanie w selekcji cząsteczek specyficznie oddziałujących z określonymi celami molekularnymi, dlatego też dostrzegamy ich potencjał w rozwoju nowych leków.

» Zakres działalności katedry budzi uznanie, aż dziw, że to wszystko odbywa się w tak niewielkim budynku. Gabinet Pani Profesor, choć bardzo przytulny, to zaledwie kilka metrów kwadratowych...

To prawda, że dużo się dzieje i naprawdę potrzebna jest nam odrobina większej przestrzeni. Nieco większy oddech. Ale uspokajam – nie oczekujemy gigantomanii, bo zdaję sobie sprawę, że utrzymanie powierzchni kosztuje. Mam nadzieję na lepsze – nowa siedziba katedry przewidywana jest w projektowanym budynku na terenie kampusu Rokietnicka. Bardzo na to czekam. Mimo że nasz zespół jest bardzo zgrany, to naprawdę czasem trudno łączyć wyzwania dydaktyczne z naukowymi w tak małym i nieco archaicznym jak na dzisiejsze standardy budynku.

» Życzymy zatem nie tylko dalszych sukcesów na niwie naukowej, ale także inwestycyjnej. Tym bardziej że wiemy, że Pani Profesor jest autorem propozycji nazwy nowego budynku.

Collegium Clarus. Nauka musi być uczciwa i tworzyć świetlaną przyszłość. I do tego odnosi się ta nazwa. ■

➔ Zobacz w Internecie: strona internetowa Katedry i Zakładu Biologii Komórki www.katbiolkom.ump.edu.pl

WYDARZENIA

#ZORGANIZOWANI NA TARGACH EDUKACYJNYCH

Targi Edukacyjne, odbywające się w dniach 8–10 marca, były okazją do zapoznania się z ofertą kształcenia naszej uczelni oraz zasadami przyjęć na Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu.

TEKST: MGR DOMINIKA BAZAN

Dzięki zaangażowaniu studentów naszej uczelni oraz pracowników Działu Rekrutacji i Działu Promocji i Karier przyszli kandydaci na studia mogli przekonać się o tym, że warto być #zorganizowanym i wybrać nasz uniwersytet, planując swoją przyszłość.

Wszystkich zainteresowanych, którzy nie mogli być z nami na terenie MTP, zapraszamy już teraz na Drzwi Otwarte UMP w dniu 27 kwietnia 2024 r. (sobota) od godz. 10.00. Niezawodna, #zorganizowana Rada Uczelniana Samorządu Studenckiego szykuje nie lada atrakcje. ■

KONFERENCJE

15. TYDZIEŃ MÓZGU W POZNANIU

NARRACJA OSOBISTA

Tegoroczny 15. Tydzień Mózgu w Poznaniu, podobnie jak i poprzednie tego typu imprezy, zorganizowany został przez Oddział Polskiej Akademii Nauk w Poznaniu przy współpracy Instytutu Genetyki Człowieka PAN oraz Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN. Obecnie jestem jedynym przedstawicielem naszej Alma Mater w tej zacnej instytucji, pełniąc funkcję członka Prezydium Oddziału PAN w Poznaniu. Ponieważ z racji swojej „mózgowej” specjalizacji byłem bardzo zaangażowany w organizację tego wydarzenia, z przyjemnością przedstawię krótkie zeń sprawozdanie.

TEKST: PROF. DR HAB. N. MED. JANUSZ RYBAKOWSKI

▲ Prof. Janusz Rybakowski
wygłaszający wykład

W ciągu Tygodnia Mózgu, w okresie 11–15 marca br., odbyło się 10 wykładów w siedzibie poznańskiego oddziału PAN, w Pałacu Działyńskich, transmitowanych na żywo na kanale YouTube oddziału [youtube.com/@OPANPoznan](https://www.youtube.com/@OPANPoznan). Jak wynika z zamieszczonego programu, wykłady dotyczyły czynności mózgu opisywanej z perspektywy psychologicznej, psychiatrycznej, neurologicznej, neurochirurgicznej oraz informatycznej. Na powyższym kanale dla zainteresowanych są obecnie dostępne wszystkie wykłady. Z tego względu w sprawozdaniu postanowiłem przekazać tylko zasadnicze przesłanie każdego z nich.

Wykład inauguracyjny pt. „Choroba Wilsona – czy miedź ma znaczenie dla

mózgu?” wygłosiła prof. Anna Członkowska, wieloletnia kierowniczka II Kliniki Neurologii Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie. Prof. Członkowska ma związki z Poznaniem i z naszą uczelnią. Jej ojciec prof. Anatol Dowżenko w latach 50. był kierownikiem kliniki neurologii, w latach 1953–55 pełnił funkcję prorektora, a w latach 1955–56 był rektorem Akademii Medycznej w Poznaniu. Zdjęcia prof. Dowżenki nie ma jednak w kolekcji fotografii osób związanych z uczelnią znajdującej się w Centrum Kongresowo-Dydaktycznym UMP.

Choroba Wilsona jest związana z nieprawidłowym metabolizmem miedzi powodującym m.in. zaburzenie czynności

mózgu. Występuje z częstością 0,3/1000 mieszkańców, czyli dotyczy 0,03% procent populacji i dlatego może być zaliczona do tzw. chorób rzadkich. Okazuje się jednak, że wśród chorób rzadkich choroba Wilsona jest jedną z nielicznych, w których odpowiednie leczenie może w pełni przywrócić prawidłowe funkcjonowanie. Stanowiło to główne przesłanie wykładu prof. Członkowskiej.

Od neurologii jest prosta droga do neurochirurgii. Czy można działać terapeutycznie na choroby neurologiczne, psychiczne i somatyczne za pomocą metody głębokiej stymulacji mózgu (ang. deep brain stimulation – DBS)? Na pytanie to odpowiedział w swoim wykładzie prof. Marek Harat, od 30 lat kierujący Kliniką Neurochirurgii Wojskowego Szpitala Klinicznego w Bydgoszczy. Istotą DBS jest precyzyjne wprowadzenie elektrod do obszarów mózgu, często położonych głęboko, których czynność ma zostać zablokowana. W ten sposób skutecznie leczy się schorzenia neurologiczne, takie jak choroba Parkinsona, dystonie i drżenie samoistne. Oprócz tych schorzeń prof. Harat przedstawił swoje własne obiecujące doświadczenia z terapeutycznym zastosowaniem DBS u pacjentów przejawiających ekstremalne zachowanie agresywne i autodestrukcyjne, a także u osób z zaburzeniami łaknienia i zespołem Tourette'a.

Do innych wykładów bezpośrednio dotyczących struktur mózgu należy zaliczyć prezentację prof. Marzeny Gajęckiej z Instytutu Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu. Wykład ten można uznać za swoiste kompendium wiedzy z zakresu anatomii i patologii narządu wzroku. Obok omówienia tzw. starej i nowej drogi informacji wzrokowej prof. Gajęcka przedstawiła również pionierskie w skali światowej wyniki swoich własnych badań dotyczących mikrobiomu oka ludzkiego, a szczególnie rogówki. Dalsze badania rozstrzygną, czy mikrobiom ten ma jakieś znaczenie funkcjonalne dla mózgu, podobne jak np. mikrobiom jelitowy w kontekście tzw. gut-brain axis.

W ramach tegorocznego Tygodnia Mózgu zostały zaprezentowane dwa wykłady przez psychiatrów z Kliniki Psychiatrii Dorosłych Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. Obydwa dotyczyły depresji. Pierwszy wykład przedstawiony przez mnie, jako emerytowanego kierownika tejże kliniki (jednostką tą zarządzałem w latach 1995–2016), dotyczył depresji zimowej jako najbardziej spektakularnego przejawu choroby afektywnej sezonowej (ang. seasonal affective disorder – SAD). Można tutaj wspomnieć, że jestem obecnie jedynym polskim psychiatrą w gronie top 2% naukowców świata wg opracowania Stanford University i Elsevier z 2023 r. W tym zakresie zajmuję również pierwsze miejsce wśród pracowników Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu.

Depresja zimowa może stanowić ekstremalny przejaw sezonowości czynności

11-15 marca 2024 WSTĘP WOLNY poznan.pan.pl
godz. 16.00-18.00
 Oddział PAN w Poznaniu
 Sala Turkusowa (2. piętro)
 Pałac Działyńskich, Stary Rynek 78/79

Światowy 15. Tydzień MÓZGU w Poznaniu

Organizatorzy:
 Polska Akademia Nauk Oddział w Poznaniu
 Instytut Genetyki Człowieka PAN
 Instytut Chemii Bioorganicznej PAN

PROGRAM

11.03 Poniedziałek

Otwarcie i prowadzenie: prof. dr hab. Marek Świński
 czł. rzec. PAN, prezes Oddziału PAN w Poznaniu

16.00 Choroba Wilsona – czy miedź ma znaczenie dla mózgu?

Prof. dr hab. n. med. Anna Członkowska
 czł. rzec. PAN
 Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

17.00 Polska epidemiologia zaburzeń psychicznych

Prof. zw. dr hab. n. med. Andrzej Kiejna
 Uniwersytet Dolnośląski, DSW we Wrocławiu

12.03 Wtorek

Prowadzenie: prof. dr hab. n. med. Michał Witt
 czł. koresp. PAU
 dyrektor Instytutu Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu

16.00 Głęboka stymulacja mózgu – zastosowanie terapeutyczne

Prof. dr hab. n. med. Marek Harat
 Wydział Lekarski, Politechnika Bydgoska
 im. J.J. Śniadeckich

17.00 Choroba afektywna sezonowa: depresja zimowa

Prof. dr hab. n. med. Janusz Rybakowski
 czł. koresp. PAN, Klinika Psychiatrii Dorosłych
 Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego
 w Poznaniu

13.03 Środa

Prowadzenie: prof. dr hab. Marek Świński
 czł. rzec. PAN, prezes Oddziału PAN w Poznaniu

16.00 Czy depresja boli?

Prof. dr hab. n. med. Jan Jaracz
 Klinika Psychiatrii, Uniwersytet Medyczny
 im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

17.00 Mózg dyktatora

Prof. dr hab. n. med. Janusz Heitzman
 Instytutu Psychiatrii i Neurologii w Warszawie

14.03 Czwartek

Prowadzenie: dr hab. Luiza Handschuh
 prof. ICHB PAN, dyrektor Instytutu Chemii
 Bioorganicznej PAN w Poznaniu

16.00 Pamięć i pojemność informacyjna mózgu

Dr hab. Jan Karbowski
 Instytut Matematyki Stosowanej i Mechaniki,
 Uniwersytet Warszawski

17.00 EBRAINS – cyfrowe narzędzia w badaniach mózgu

Dr inż. Cezary Mazurek
 Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe
 ICHB PAN

15.03 Piątek

Prowadzenie: prof. dr hab. n. med. Janusz Rybakowski
 czł. koresp. PAN, Uniwersytet Medyczny
 im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu

16.00 Kiedy myśli nie pozwalają się skupić. Mózgowe podłoże błędzenia myślami

Mgr Ewa Wiatowska
 Uniwersytet SWPS w Poznaniu

17.00 Czego oczy nie widzą, tego mózgowi nie żal?

Prof. dr hab. n. med. Marzena Gajęcka
 Instytut Genetyki Człowieka PAN w Poznaniu
 Uniwersytet Medyczny im. K. Marcinkowskiego
 w Poznaniu

ODKRYWAJ Z NAMI TAJEMNICE MÓZGU!
 ZAPRASZAMY!

mózgu. Odkrycie znaczenia rytmiki okołodobowej (circadian) i okołorocznej (circannual) dla funkcjonowania organizmów zostało uhonorowane poprzez przyznanie w 2017 r. Nagrody Nobla z dziedziny fizjologii i medycyny. Za wykrycie molekularno-genetycznego mechanizmu zegara biologicznego nagrodę otrzymali trzej naukowcy amerykańscy: Jeffrey Hall, Michel Rosbash i Michael Young. SAD jest prawdopodobnie spuścizną po człowieku neandertalskim, który posiadał zdolność hibernacji zimowej. Jej występowanie byłoby konsekwencją introgresji genów neandertalskich do genomu Homo sapiens. W leczeniu depresji zimowej skuteczna jest fototerapia w postaci tzw. terapii światłem jasnym (bright light therapy), terapii światłem niebieskim (blue light therapy) lub tzw. symulacja świtu (dawn simulation).

Wykład prof. Jana Jaracza, pełniącego obecnie funkcję kierownika Katedry

➔ Zobacz na YouTube:
 kanał Oddziału Polskiej
 Akademii Nauk w Poznaniu:
youtube.com/@OPANPoznan

▲ Prof. Jan Jaracz podczas wykładu

Psychiatrii UMP, miał intrygujący tytuł „Czy depresja boli?”. Prelegent przedstawił mózgowo mechanizmy związane z odczuwaniem przewlekłego bólu, które mogą mieć znaczenie m.in. w takich chorobach jak fibromialgia, bóle dolnego odcinka kręgosłupa, a także w doświadczaniu objawów depresji, stanowiącej obecnie jedno z najczęstszych zaburzeń psychicznych. Prof. Jaracz omówił również stosowane aktualnie metody farmakoterapii oraz szeroko rozumianej psychoterapii tych stanów chorobowych.

Kolejnymi psychiatrami wygłaszającymi wykłady w ramach Tygodnia Mózgu byli prof. Andrzej Kiejna, emerytowany kierownik Katedry Psychiatrii Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, oraz prof. Janusz Heitzman, emerytowany kierownik Kliniki Psychiatrii Sądowej Instytutu Psychiatrii i Neurologii, który w latach 2020–2023 pełnił również funkcję dyrektora tego instytutu. Prof. Kiejna po omówieniu historii polskiej epidemiologii psychiatrycznej zaprezentował niektóre wyniki ostatniego badania światowego EZOP-2 prowadzonego również w Polsce, w które jest ściśle zaangażowany. Wskazują one na znaczną częstość rozpowszechnienia zaburzeń psychicznych, dotyczącą co najmniej jednej czwartej populacji. Wśród mężczyzn najczęstszy jest alkoholizm, a wśród kobiet dominują zaburzenia lękowe. Prof. Heitzman skupił się natomiast na cechach osobowości mogących prowadzić do wykształcenia się cech dyktatora. Są to m.in. nieufność, poszukiwanie wroga, nadmierna czujność i podejrzliwość, lęk przed zdradą, egocentryzm, poczucie wyższości nad innymi, brak krytycyzmu i podatności na krytykę, widzenie

tylko swojej racji i przerzucanie odpowiedzialności na innych. A słuchacze wykładu mogli przypisać znanym im dyktatorom takie cechy.

Psychologicznym akcentem wydarzenia był wykład Ewy Wiwatowskiej z poznańskiego oddziału Uniwersytetu SWPS dotyczący „błądzenia myślami”, o którym mówimy, kiedy to myśli dryfują w stronę przeszłych wydarzeń z życia codziennego, aktualnych zmartwień lub planów na kolejny dzień. Prezenterka próbowała omówić mózgowo podłoże tego procesu, a także jego konsekwencje dla codziennego funkcjonowania.

Wykłady sesji czwartkowej dotyczyły informatycznego aspektu czynności mózgu. W pierwszym z nich prof. Jan Karbowski z Instytutu Matematyki Stosowanej i Mechaniki Uniwersytetu Warszawskiego przedstawił teorię przechowywania informacji na synapsach komórek nerwowych w kontekście pojemności informacyjnej mózgu. W drugim dr inż. Cezary Mazurek z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN zaprezentował platformę medycyny cyfrowej EBRAINS, do której PCSS dołączyło w styczniu 2024 r. Platforma ta umożliwia gromadzenie i analizowanie wielkich zbiorów danych związanych z chorobami psychicznymi i neurologicznymi przy jednoczesnym zapewnieniu pacjentom anonimowości.

Tydzień Mózgu cieszył się dużą popularnością. Słuchacze wypełniali sale wykładowe na I i II piętrze Pałacu Działyńskich, a kilkadziesiąt osób śledziło wykłady on-line. Tak więc imprezę tę można uznać za wielce udaną. ■

UCZELNIA DLA LUDZI

ZAKON MALTAŃSKI

NAJSTARSZA ORGANIZACJA CHARYTATYWNA ZAPRASZA WOŁONTARIUSZY

W historii szpitalnictwa na świecie szczególną rolę odegrał Zakon Maltański. Swoje początki datuje w latach 60. XI w., kiedy to w Jerozolimie, w pobliżu Grobu Pańskiego powstał szpital, w którym posługiwali zakonnicy kierowani przez bł. Gerarda. W średniowieczu posługa oferowana w szpitalu nie polegała tylko na leczeniu chorych, ale obejmowała również udzielanie gościny pielgrzymom oraz osobom ubogim, bezdomnym. Sama nazwa „hospital” pochodzi właśnie od łac. *hospes* – „gość”.

TEKST: DR N. MED. PAWEŁ KOCZEWSKI

Spoleczność Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu nieraz pokazała, że jest wrażliwa na potrzebujących. Przykładem takiej działalności jest współpraca z Fundacją Polskich Kawalerów Maltańskich „Pomoc Maltańska” w Poznaniu. Umowa o współpracy UMP z fundacją została podpisana 10 lutego 2015 r. W ramach współpracy uczelnia m.in. objęła patronat nad Maltańskimi Gabinetami Specjalistycznymi, w których pracują lekarze wolontariusze, a studenci mogą odbywać praktyki. Jest to jednak tylko kropla w morzu ogromnych potrzeb pacjentów i planów fundacji. Kierując do Państwa apel o zaangażowanie się w misję fundacji, pragniemy na stronach „Faktów UMP”, słowami dr. Pawła Koczeńskiego, wieloletniego wolontariusza fundacji, krótko przypomnieć bogatą historię Zakonu Maltańskiego oraz jego poznańskie działania.

prof. Małgorzata Kotwicka

Od samego początku zakonnicy wcielali w życie swoją dewizę: *Tuitio fidei et obsequium pauperum*, to znaczy „Obrona wiary i pomoc potrzebującym”.

Aktualnie Suwerenny Rycerski Zakon Szpitalników Świętego Jana Jerozolimskiego, zwany Rodyjskim oraz Maltańskim, jest suwerennym podmiotem prawa międzynarodowego i jednocześnie katolickim zakonem religijnym, zrzeszającym ok. 13 tys. członków,

utrzymującym stosunki dyplomatyczne z ponad 100 państwami. Jego zwierzchnikiem jest wielki mistrz. Obecnie 81. wielkim mistrzem jest Fra' John T. Dunlap z Kanady.

Najstarsza historia Zakonu Maltańskiego w Polsce jest związana z poznańską Komandorią, gdzie w 1187 r. książkę Mieszko III Stary wraz z biskupem poznańskim Radwanem ofiarował joannitom kościół pw. św. Michała w Poznaniu. Zakonnicy

utworzyli tam swoją komandorię i szpital, istniejące do lat 30. XIX w. Kościół z czasem przyjął tytuł patrona zakonu – św. Jana Jerozolimskiego (Chrzciela).

Działający współcześnie Związek Polskich Kawalerów Maltańskich powstał również w Poznaniu w 1920 r. Po wojnie działalność zakonu w oczach władz komunistycznych uchodziła za reakcyjną i została w Polsce zakazana. Po okresie działania na emigracji wznowienie działalności ZPKM w Polsce nastąpiło w 1992 r. Pierwszą instytucją charytatywną ZPKM w Polsce była powstała w 1993 r. Specjalistyczna Przychodnia Onkologiczna „Pomoc Maltańska” przy parafii św. Jana Jerozolimskiego za Murami w Poznaniu. W tej placówce lekarze, pielęgniarki, technicy rentgenowscy diagnozowali i leczyci kobiety z chorobami nowotworowymi piersi.

W ramach czterech konfraterni w Polsce (poprzez cztery fundacje) powstało wiele dzieł charytatywnych. Najważniejsze spośród nich to:

- Maltańskie Centrum Pomocy pw. bł. Gerarda w Barczewie. Szpital dysponuje 77 łóżkami, wyspecjalizował się w opiece nad pacjentami w najcięższym stanie zdrowia, głównie w podeszłym wieku, w tym nad osobami w stanie wegetatywnym, także wymagającymi przewlekłej wentylacji mechanicznej;
- Dom Pomocy Społecznej Michała Archanioła w Szydłaku. Placówka jest przeznaczona dla osób dotkniętych chorobami układu nerwowego, gromadzi 100 podopiecznych. Głównym celem działalności DPS, oprócz zaspokajania codziennych potrzeb chorych, jest prowadzenie terapii zmierzającej do usamodzielnienia się i powrotu do normalnego życia;
- Centrum Pomocy Maltańskiej – Komandoria w Poznaniu;
- Maltańskie Centrum Pomocy Niepełnosprawnym Dzieciom i Ich Rodzinom w Krakowie. Ośrodek specjalizuje się w pomocy rodzinom dzieci z mózgowym porażeniem dziecięcym.

Działająca w Poznaniu Fundacja Polskich Kawalerów Maltańskich „Pomoc Maltańska” prowadzi cztery placówki.

Dom Pomocy Maltańskiej w Puszczykowie dysponuje 25 miejscami pobytu dziennego. W zajęciach uczestniczą osoby przewlekle psychicznie chore i niepełnosprawne intelektualnie. Kadre merytoryczną placówki stanowi sześć wysoko wykwalifikowanych osób.

Podczas codziennych zajęć podopieczni Domu uczestniczą w zajęciach z zakresu:

- terapii psychoedukacyjnej i psychoprofilaktycznej, pedagogicznej, zajęciowej;
- treningu kulinarnego, budżetowego, umiejętności praktycznych, w zakresie wyglądu zewnętrznego i higieny osobistej;

- w ruchowych zajęciach ogólnousprawniających (indywidualnych i grupowych).

Warsztaty Terapii Zajęciowej przy ul. Miastkowskiej i ul. Świętojańskiej obejmują ok. 50 uczestników: osoby dorosłe z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym. Celem zajęć, które są dostosowane do potrzeb każdego uczestnika, jest uzupełnianie rehabilitacji, pogłębianie integracji społecznej, a także udzielanie wsparcia zawodowego. WTZ przygotowują do życia w środowisku społecznym, w szczególności poprzez rozwój umiejętności planowania i komunikowania się, dokonywania wyborów, decydowania o swoich sprawach oraz rozwój umiejętności niezbędnych w życiu, a także poprawę kondycji fizycznej i psychicznej. Pod okiem wykwalifikowanych instruktorów i terapeutów podopieczni rozwijają swoje umiejętności w czterech pracowniach: rękodzieła artystycznego, plastycznej, gospodarstwa domowego oraz umiejętności społecznych.

Maltańskie Centrum Pomocy dla Uchodźców z Ukrainy zapewnia bezpłatną naukę języka polskiego, psychologów udzielane dzieciom i dorosłym, opiekę nad dziećmi w czasie zajęć rodziców, wsparcie medyczne oraz inną pomoc (prawna, materialna i in.).

Maltańskie Gabinety Specjalistyczne

Szczególnym obszarem działania Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich jest charytatywna działalność medyczna. W pierwszych 20 latach prowadziła ją Specjalistyczna Przychodnia Onkologiczna „Pomoc Maltańska”, w której udzielono 87 tys. porad lekarskich. Po wybudowaniu nowego, czterokondygnacyjnego budynku „Centrum Pomocy Maltańskiej – Komandoria” działalność medyczną podjęły Maltańskie Gabinety Specjalistyczne. Zmiana ta wynikała z poprawy dostępności porad onkologicznych finansowanych przez NFZ. W nowej odsłonie pomoc medyczna w zakresie wielospecjalistycznych porad lekarskich skierowana jest do osób chorych i potrzebujących, a w szczególności do pacjentów nieposiadających ubezpieczenia. MGS nie mają w żadnym zakresie kontraktu z NFZ, a praca całego personelu jest w 100% oparta na idei wolontariatu. Na powierzchni 200 m² zlokalizowano trzy gabinety lekarskie (można tu wykonywać drobne zabiegi), rejestrację, poczekalnię, archiwum, kaplicę oraz zaplecze socjalne i gospodarcze. Z funduszy sponsorów, uzyskanych m.in. w czasie Maltańskich Koncertów Charytatywnych, zakupiony został specjalistyczny sprzęt diagnostyczny. Powstała Pracownia Densytometryczna wyposażona w nowoczesny densytometr do badania gęstości kości oraz Pracownia Ultrasonograficzna wyposażona w ultrasonograf o szerokim spektrum diagnostycznym. Otwarto specjalistyczne poradnie: Chirurgiczną, Onkologiczną, Internistyczną, Gastroenterologiczną, Dietetyczną, Kardiologiczną, Endokrynologiczną, Dermatologiczną, Okulistyczną, Ortopedyczną, Pulmonologiczną, Urologiczną, Psychiatryczną, Psychologiczną, Pediatriczną, Rehabilitacyjną. Powstały one i funkcjonują dzięki lekarzom wolontariuszom.

Dążeniem fundacji jest, aby w każdej z tych poradni pracowało dwoje, troje lekarzy danej specjalności. Zapewniłoby to dostępność fachowych konsultacji co najmniej raz w tygodniu. Niestety z powodu zbyt małej liczby lekarzy wolontariuszy nie udaje się tego założenia zrealizować, mimo że Uniwersytet Medyczny objął patronat nad Maltańskimi Gabinetami Specjalistycznymi. Niektóre poradnie musieliśmy nawet zamknąć z uwagi na brak lekarzy. Oczywiście nie zaspokaja to ani potrzeb pacjentów, ani ambicji fundacji, dlatego cały czas czynione są starania, aby poszerzyć grono pracujących specjalistów. Ze względu na niewystarczającą dostępność finansowanych przez NFZ badań gęstości kości bardzo dużym zainteresowaniem wśród pacjentów cieszy się Pracownia Densytometryczna. Problem osteoporozy jest tym bardziej dotkliwy, że dotyczy grupy pacjentów starszych, z najmniejszymi możliwościami finansowymi.

Poza działalnością diagnostyczną i leczniczą fundacja prowadzi również działalność edukacyjną. W ramach projektu miejskiego

powstał Maltański Ośrodek Geriatryczno-Gerontologiczny, który koncentruje się głównie na edukacji prozdrowotnej wśród seniorów. W ciągu ostatnich 2 lat fundacja zorganizowała ponad 50 wykładów wygłoszonych przez autorytety poznańskiej medycyny z bardzo wielu specjalności.

WSPARCIE MISJI

Od wielu już lat fundacja wspiera polskich misjonarzy w Papui-Nowej Gwinei. Trzykrotna wizyta zespołu ortopedów z Polski w szpitalach w Madangu oraz Kundiwie zaowocowała wprowadzeniem nowych, niedostępnych do tej pory w tym kraju technik operacyjnych. Szczególnie cenne okazały się podarowane przez fundację różnego typu stabilizatory zewnętrzne i aparaty dystrykcyjne. Dzięki nim polscy lekarze mogli pomóc wielu pacjentom, stosując metodę Ilizarowa, która jest szczególnie przydatna w leczeniu bardzo częstych w Papui-Nowej Gwinei zaburzeń zrostu kostnego i zapalenń kości. Ostatnio FPKM poprzez współpracę z Fundacją Afriquia podobną pomocą objęła pacjentów w Rwandzie.

Brak etatowych pracowników powoduje konieczność bardzo trudnej synchronizacji czasu pracy wielu wolontariuszy: pracowników rejestracji, techników densytometrii i lekarzy. Dla większości z nich pogodzenie wolontariatu z równoległą realizowaną pracą zawodową jest dużym wyzwaniem. Byłoby to oczywiście znacznie łatwiejsze, gdyby grono wolontariuszy było liczniejsze.

Stąd też kierujemy ogromny apel do lekarzy, lekarzy emerytów, studentów Uniwersytetu Medycznego oraz innych pracowników służby zdrowia w Poznaniu o rozważenie możliwości włączenia się w maltańskie dzieła charytatywne. Pomimo tego, że w dobie wszechobecnego konsumpcjonizmu praca charytatywna jest coraz mniej popularna, uważamy, że bezinteresowne pomaganie słabszym ma nie tylko sens, ale jest wręcz obowiązkiem wszystkich tych, którym dane jest żyć w lepszej kondycji i lepszych warunkach.

Jesteśmy ponadto przekonani, że realizowanie idei wolontariatu jest wartością nie tylko dla naszych beneficjentów, ale również dla samych wolontariuszy. Zgodnie ze słowami św. Jana Pawła II: „Nigdy nie jest tak, żeby człowiek, czyniąc dobrze drugiemu, tylko sam był dobroczyńcą. Jest równocześnie obdarowywany, obdarowany tym, co ten drugi przyjmuje z miłością”.

Od początku istnienia zakonu głównym jego charyzmatem oprócz „Obrony wiary i pomocy potrzebującym” jest szczególnie szacunek dla chorych. Do dziś w zakonie odmawiana jest modlitwa z Akki z 1197 r., w której chorych nazywa się „Czcigodnymi Panami Chorymi” i jednocześnie przypisuje się im szczególną rolę we wspólnocie. Warto o tym pamiętać również i dziś, w czasach kultu młodości i sukcesu, w czasach, w których choroba, słabość czy nawet starość są ukrywane i stają się wręcz powodem do wstydu. ■

Wszystkich zainteresowanych wolontariatem w Maltańskich Gabinetach Specjalistycznych:

- lekarzy mogących prowadzić konsultacje specjalistyczne i wykłady edukacyjne dla seniorów,
- techników radiodiagnostyki chętnych do wykonywania badań densytometrycznych (organizujemy przeszkolenie w tym zakresie),
- studentów Uniwersytetu Medycznego

gotowych wspierać ww. aktywności zapraszamy do kontaktu z: koordynatorem Maltańskich Gabinetów Specjalistycznych dr. Pawłem Koczewskim (tel. 606 222 024), Magdaleną Gosk-Buczowską (tel. 796 291 091) lub koordynatorem wykładów maltańskich dr. Bartoszem Kończewskim (tel. 515 165 045).

Z ŻYCIA SZPITALI
KLINICZNYCH

UNIWERSYTECKI SZPITAL KLINICZNY W POZNANIU

TEKST: KAROLINA MOSZYŃSKA, EWA ŻUROWSKA,
DR HAB. N. MED. WOJCIECH GAWĘCKI, DR HAB. N. MED. KRZYSZTOF OSMOLA

AKADEMIA OPIEKUNA

PIĄTA EDYCJA AKADEMII OPIEKUNA

Już po raz piąty stowarzyszenie Bono Serviamus zaprasza mieszkańców Poznania do udziału w odbywających się w ramach cyklu „Akademia opiekuna” bezpłatnych szkoleniach dla opiekunów osób obłożnie chorych wymagających opieki w domu. Zachęcamy do uczestnictwa lub przekazywania informacji wszystkim tym, którzy chcieliby z takiego szkolenia skorzystać. Szkolenie przygotowane zostało z myślą o osobach nieposiadających doświadczenia, które mają pod swoją opieką osobę niesamodzielną, np. chorego członka rodziny, i potrzebują wsparcia w zakresie nauki podstawowych technik pielęgnacyjnych czy wsparcia psychologicznego. W programie szkolenia uwzględniono:

- w części teoretycznej: m.in. zajęcia z pielęgniarzką, psychologiem, zasady udzielania pierwszej pomocy w stanach nagłych osobom obłożnie chorym przebywającym w domu,
- w części praktycznej: instruktaż z zakresu pielęgnacji chorego – m.in. sianie łóżka, mycie ciała i włosów w łóżku, pielęgnacja jamy ustnej, karmienie (w tym przez sondę, gastrostomię), pielęgnacja przetok, opróżnianie worka z moczem.

Informacje organizacyjne:

- szkolenie jest przeznaczone dla mieszkańców Poznania,
- miejsce szkolenia: Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu, ul. Szamarzewskiego 84,
- termin ostatniego szkolenia: 13 kwietnia 2024 r.,
- szkolenie trwa 8 godzin z przerwą obiadową,
- zapisy: zgłoszenie należy przesłać na adres mailowy: szkolenia@usk.poznan.pl. W treści maila prosimy podać: imię, nazwisko, numer telefonu kontaktowego oraz deklarację wyboru daty szkolenia,
- informacja telefoniczna: 61 854 92 18.

Szkolenie jest organizowane dzięki wsparciu uzyskanemu ze środków budżetowych miasta Poznania. Liczba miejsc ograniczona. **K.M.**

KONCERT OKTETU SMYCZKOWEGO DLA PACJENTÓW

Dnia 25 stycznia 2024 r. mieliśmy niezwykle przyjemność gościć w murach szpitala przy ul. Długiej ośmioosobową orkiestrę skrzypcową, która zechciała umilić pobyt naszym pacjentom wykonując koncert kolęd w holu II piętra.

Podobny występ odbył się kilka lat temu także w Hospicjum Palium. Pod przewodnictwem inicjatora i prowadzącego koncert Mirona Stielera dla naszych pacjentów zagrała Miła Orkiestra Smyczkowych Transformacji. Członkowie tego niezwykłego zespołu, który powstał z miłości do muzyki, rozpoczęli naukę gry na skrzypcach od zera, w większości jako osoby dorosłe – ich działalność przekonuje, że nigdy nie jest za późno na rozpoczęcie nauki gry na instrumencie, a radość z nowo zdobytych umiejętności najmilej jest czerpać w grupie.

Dziękujemy za profesjonalne wykonanie i pełne zaangażowanie w występ w tak niecodziennych okolicznościach. To właśnie takie chwile pomagają zwiększyć komfort pacjentów podczas hospitalizacji i pozwalają im choć na chwilę oderwać myśli od zdrowotnych dolegliwości. **K.M.**

SPOTKANIE Z PROFILAKTYKĄ

W czwartek 1 lutego 2024 r. w holu szpitala przy ul. Przybyszewskiego 49 gościliśmy przedstawicieli Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego NFZ, którzy przygotowali dla zainteresowanych stoisko w ramach inicjatywy „Spotkanie z profilaktyką”. Dużym zainteresowaniem cieszyła się możliwość uzyskania karty EKUZ (europejska karta ubezpieczenia zdrowotnego) – „od ręki” przed feriami. Na stoisku można było także skorzystać z analizatora masy ciała, zasięgnąć informacji na temat programów profilaktycznych (m.in. profilaktyka raka piersi, raka szyjki macicy, program „Profilaktyka 40 PLUS”) oraz dowiedzieć się o innych inicjatywach, takich jak: Akademia NFZ, Diety NFZ, Moje Fizjo.

Pracownikom NFZ towarzyszyły również przedstawicielki Poznańskiego Stowarzyszenia „Amazonki”, które prezentowały na fantomach, jak prawidłowo przeprowadzić samokontrolę piersi czy jąder. **K.M.**

30-LECIE PROGRAMU IMPLANTÓW ŚLIMAKOWYCH

Uniwersytecki Szpital Kliniczny w Poznaniu obchodzi w tym roku 30-lecie programu implantów ślimakowych. Dzięki programowi pomogliśmy już blisko 2 tys. głuchych lub głęboko niedosłyszących chorych – zarówno dzieciom, jak i dorosłym, którzy bez implantu żyliby w świecie ciszy.

- ▶ Od góry: Koncert Milej Orkiestry Smyczkowych Transformacji (fot. K.M.)
- „Spotkanie z profilaktyką” (fot. K.M.)
- Operacja wszczepienia implantu ślimakowego (fot. W.G.)

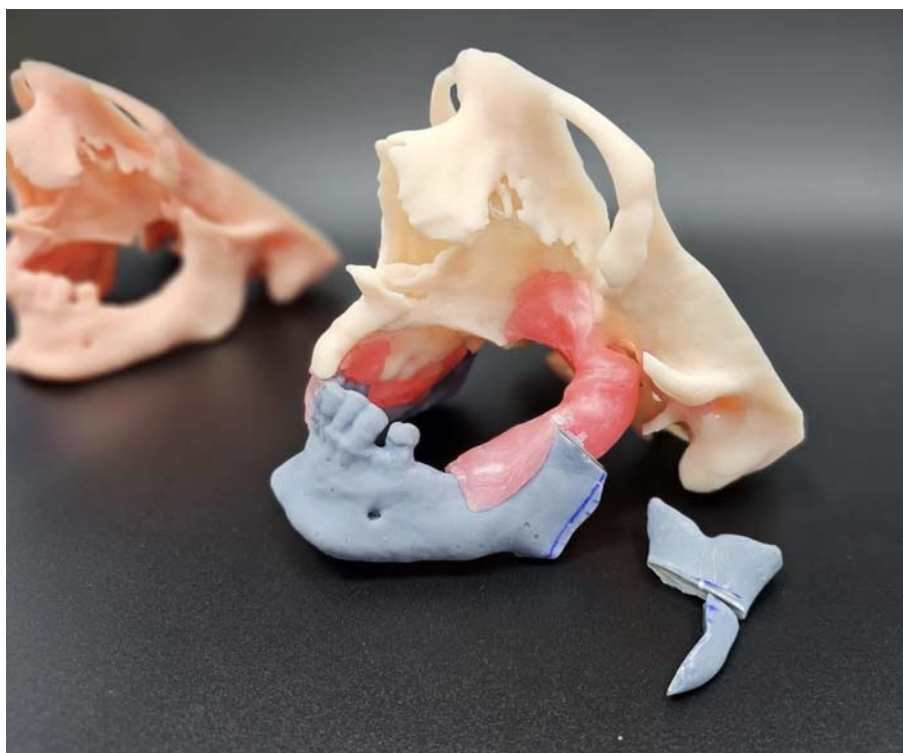

Z okazji tego jubileuszu oraz przypadającego 3 marca Światowego Dnia Słuchu zaprosiliśmy media do uczestnictwa w operacji wszczepienia implantu ślimakowego i nagrywania relacji z tego zabiegu chirurgicznego. Operacja odbyła się w Klinice Otolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej w dniu 1 marca 2024 r. w godz. 9:30–12:30.

Obecnie w naszym szpitalu wszczepiane są implanty ślimakowe najnowszej generacji. Dają one pacjentom nie tylko możliwość powrotu do świata dźwięków, ale także dzięki funkcji integracji ze smartfonem niezwykłą wygodę korzystania oraz możliwość współpracy z najnowszymi technologiami, a przy tym gwarantują doznania słuchowe bardzo wysokiej jakości, na miarę XXI w. Jako szpital dążący do ciągłego doskonalenia i innowacji cieszymy się, że możemy być częścią przełomowych momentów w życiu naszych pacjentów. Napawa nas dumą i radością fakt, że możemy uczcić te wyjątkowe wydarzenia i podkreślić znaczenie technologii w poprawie jakości życia. **W.G.**

ZABIEG USUNIĘCIA POPROMIENNEGO ZESZTYWNIENIA STAWU SKRONIOWO-ŻUCHWOWEGO

Dzięki nawiązaniu współpracy z Politechniką Poznańską udało się opracować protokół planowania i przeprowadzenia skomplikowanego zabiegu usunięcia popromiennego zeszczywnienia stawu skroniowo-żuchwowego. Chory od lat miał pogłębiające się problemy z rozwieraniem ust po leczeniu operacyjnym i radioterapii nowotworu szczęki. Dzięki wspólnej pracy zespołu naszej pracowni oraz przy pomocy specjalisty bioinżynierii wydrukowano model czaszki chorego. Modelem tym posłużono się, by zaplanować zabieg chirurgiczny i przygotować oraz wydrukować szablony pozwalające na precyzyjne poprowadzenie osteotomii. Kolejnym etapem było przygotowanie implantu dopasowanego do nowej, zmienionej pozycji żuchwy oraz szablonu pozwalającego na precyzyjne umiejscowienie wszczepu. Dzięki temu cały dwuetapowy zabieg udało się przeprowadzić znacznie szybciej i o wiele dokładniej. Uzyskano znaczącą poprawę, w pełni satysfakcjonującą chorego. **K.O.** ■

▲ (fot. archiwum szpitala)

Z ŻYCIA SZPITALI
KLINICZNYCH

GINEKOLOGICZNO- POŁOŻNICZY SZPITAL KLINICZNY IM. HELIODORA ŚWIĘCICKIEGO

TEKST: MAŁGORZATA KOLCZYŃSKA

Fot. archiwum GPSK

POCZWÓRNY STYCZEŃ

Dnia 3 stycznia 2024 r. w naszym szpitalu przyszyły na świat czworaczki – cztery dziewczynki – Hanna, Laura, Liliana i Sofia. Dziewczynki urodziły się w asyście kilkudziesięciosobowego zespołu lekarsko-położniczego, któremu przewodniczył prof. Wiesław Markwitz.

Według szacunków lekarzy sześcioraczki rodzą się raz na 4,7 miliarda ciąż na świecie, pięcioraczki – raz na 52 miliony porodów, a czworaczki – raz na 700 tysięcy porodów.

„Sam fakt urodzenia się czworaczek jest dużym wydarzeniem z tego powodu, że takie porody zdarzają się raz na 700 tysięcy. Zorganizowanie takiego porodu jest dużym wyzwaniem. Mogę powiedzieć, że właściwie na 2 tygodnie przed rozwiązaniem byliśmy przygotowani z zespołem neonatologów na przeprowadzenie tego porodu” – tak komentował poród czworaczek prof. Wiesław Markwitz.

Wszystkie dzieci są już w domu, pod troskliwą opieką najbliższych. Szczęśliwym rodzicom składamy serdeczne gratulacje i życzymy dużo zdrowia i wytrwałości!

SZPITAL NA POLNEJ DLA WIELKIEJ ORKIESTRY ŚWIĄTECZNEJ POMOCY – 32. FINAŁ

Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy ma szczególne znaczenie dla szpitala na Polnej. To dzięki wsparciu tej fundacji nasze oddziały są wyposażane w najnowocześniejszy sprzęt ułatwiający diagnostykę naszych pacjentów, a w grudniu 2022 r. Oddział Neonatologiczny II kierowany przez prof. Tomasza Szczapę otrzymał imię Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Nie mogło więc nas zabraknąć podczas 32. Finału i jako największy szpital ginekologiczno-położniczy w Polsce aktywnie wspieraliśmy sztaby WOŚP: w Obornikach

oraz działający na terenie MTP Sztab Ławica.. 28 stycznia wspólnie graliśmy dla szczytnej idei pod hasłem „Płuca pod pandemią”. Gramy dla dzieci i dorosłych”.

W ramach wspólnych działań Sztab Oborniki licytował przedmioty подарowane przez dyrektora szpitala na Polnej prof. Macieja Wilczaka. Dodatkowo nasza specjalistka w edukacji kobiet z cukrzyczą dr Urszula Mantaj udzielała porad z zakresu wspierania i edukowania zmagających się z tym problemem kobiet w ciąży. Wieczorem, w czasie Wielkiego Finału na MTP, kierownik Kliniki Rozrodczości UMP prof. Ewa Wender-Ożegowska oraz kierownik Oddziału Neonatologicznego II im. WOŚP (II Klinika Neonatologii UMP) prof. Tomasz Szczapa podczas specjalnych wejść na żywo w TVP i TVN tłumaczyli widzom, jak bardzo ważna dla naszych pacjentów i szpitala jest stała współpraca z WOŚP.

NOWY SEZON WARSZTATÓW POD KIEROWNICTWEM PROF. MACIEJA WILCZAKA ROZPOCZĘTY

Marzec w Międzynarodowym Centrum Minimalnie Inwazyjnej Chirurgii Miednicy Mniejszej Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego im. Heliodora Święcickiego Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu rozpoczął się cyklem warsztatów edukacyjnych z zakresu minimalnie inwazyjnych zabiegów operacyjnych dla lekarzy ginekologów z całej Polski.

W dniu 8 marca 2024 r., w ramach pierwszego spotkania „Histeroskopia diagnostyczna i operacyjna w znieczuleniu miejscowym »krok po kroku« – stacjonarnie”, w salach zabiegowych Centrum Histeroskopii w Znieczuleniu Miejscowym w naszym szpitalu, pod kierownictwem koordynatora centrum prof. Macieja Wilczaka, ginekologa z Elbląga, Grudziądza, Tychów i Sieradza poznawali i doskonalili najnowsze techniki stosowane w nowoczesnej histeroskopii diagnostycznej i operacyjnej.

W ramach rozpowszechniania w naszym kraju unikalnej metody znieczulenia miejscowego zwanej medycznie systemem Hystero-Block zespół Kliniki Zdrowia Matki i Dziecka i Minimalnie Inwazyjnej Ginekologii Operacyjnej wraz z lekarzami ginekologami – uczestnikami warsztatów – przeprowadził pięć zabiegów. Każdy z nich trwał 30 minut i był wykonany w znieczuleniu miejscowym, co oznacza, że pacjentka była całkowicie świadoma tego, co się dzieje, i mogła wraz z lekarzem obserwować na ekranie monitora każdy z etapów histeroskopii, co więcej, w trakcie zabiegu pytała operatora o szczegóły wykonywanych czynności medycznych.

Warsztaty prowadzone przez zespół prof. Wilczaka cieszą się niesłabnącym

zainteresowaniem lekarzy z wielu ośrodków w Polsce, którzy chcą podnosić swoje kwalifikacje. „Bardzo chętnie dzielimy się naszą wiedzą i doświadczeniem z koleżankami i kolegami z innych ośrodków medycznych” – zapewnia prof. Wilczak. – „Dzięki temu kobiety w Polsce mogą być leczone na europejskim poziomie. Widzimy szeroką potrzebę edukacyjną w tym zakresie, dlatego w 2024 r. z wielką radością rozpoczynamy nasz kolejny rok szerokiej edukacji w zakresie technik minimalnie inwazyjnych”.

Dnia 12 marca zespół Kliniki Zdrowia Matki i Dziecka i Minimalnie Inwazyjnej Ginekologii Operacyjnej pod kierownictwem prof. Macieja Wilczaka zainaugurował pierwsze w tym roku praktyczne warsztaty pt. „Minimalnie inwazyjna chirurgia miednicy mniejszej, krok po kroku, stacjonarnie i on-line”.

Pierwsze w 2024 r. warsztaty laparoskopowe z transmisją multimedialną on-line po raz kolejny cieszyły się dużym zainteresowaniem licznego grona środowiska ginekologów specjalizujących się w zakresie ginekologii operacyjnej lub uzupełniających swą dotychczasową edukację w zakresie minimalnie inwazyjnej chirurgii ginekologicznej miednicy mniejszej.

Lekarze z ośrodków w Tychach, Zduńskiej Woli, Pabianicach, Mińsku Mazowieckim oraz z Beskidzkiego Centrum Onkologii, pod kierownictwem edukacyjnym prof. Macieja Wilczaka, koordynatora Międzynarodowego Centrum Minimalnie Inwazyjnej Chirurgii Miednicy Mniejszej w Ginekologiczno-Położniczym Szpitalu Klinicznym, wraz z zespołem lekarzy Kliniki Zdrowia Matki i Dziecka i Minimalnie Inwazyjnej Ginekologii Operacyjnej podczas przeprowadzonych w tym dniu siedmiu zabiegów w dwóch salach operacyjnych zastosowali zaawansowane i jedne z najnowocześniejszych technik operacyjnych, które są wykorzystywane w minimalnie inwazyjnej chirurgii ginekologicznej. Wszystkim zabiegom poprzez transmisję przyglądało się także prawie 200 lekarzy w ośrodkach w całej Polsce.

„Warsztaty minimalnie inwazyjnej chirurgii miednicy mniejszej są jedynymi w Polsce działaniami edukacyjnymi w formule on-line realizowanymi na żywo. Bardzo się cieszę, że w tym roku frekwencja dopisuje” – komentuje koordynator centrum prof. Wilczak. – „Formuła edukacji operacyjnej on-line umożliwia w jednym czasie, na żywo udział w zabiegach operacyjnych wielu lekarzom, dając szansę na zadawanie pytań w trakcie trwania całej operacji. Jest to nadal bardzo skuteczne narzędzie służące przekazywaniu wiedzy i praktycznych rad w zakresie tego typu technik operacyjnych, kierowane głównie do młodych lekarzy ginekologów”.

„Pierwsza edycja warsztatów jest doskonałym momentem na to, aby mówić o tym, że w bieżącym roku przygotowaliśmy

bardzo atrakcyjne propozycje szkoleniowe dla lekarzy w całej Polsce” – podsumowuje prof. Wilczak. – „Gościć znów będziemy operatorów z Europy, będziemy też wspólnie wymieniać się doświadczeniami z naszych miejsc, gdzie codziennie dbamy o zdrowie kobiet w każdym wieku”.

Na warsztatach w dniu 12 marca gościliśmy lokalne media – dziennikarzy TVP Poznań, którzy w ramach popularyzowania małoinwazyjnych metod leczenia przygotowali materiał poświęcony wydarzeniu w szpitalu na Polnej. Materiał został wyemitowany w programie informacyjnym „Teleskop”: poznan.tvp.pl/76399546/12032024-godz1830

Kalendarz warsztatów laparoskopowych oraz wszelkie informacje dotyczące możliwości uczestnictwa w tego typu szkoleniach są już dostępne: www.gpsk.ump.edu.pl/pl/centrum-minimalnie-inwazyjnej-chirurgii-miednicy-mniejszej-9

Udostępniliśmy również kalendarz warsztatów histeroskopowych i informacje o możliwości wzięcia w nich udziału: www.gpsk.ump.edu.pl/pl/katedry-i-kliniki-49

Więcej informacji o bezpłatnych konsultacjach i zabiegach realizowanych w centrum: kzmid.ump.edu.pl/zabiegi-operacyjne

➔ Zobacz w Internecie: informacji o bezpłatnych konsultacjach i zabiegach realizowanych w centrum

Z ŻYCIA SZPITALI
KLINICZNYCH

ORTOPEDYCZNO- -REHABILITACYJNY SZPITAL KLINICZNY IM. WIKTORA DEGI

TEKST: KATARZYNA KRZYŻAGÓRSKA, AGNIESZKA WRÓBLEWSKA, ANNA ZWOLAN

PIERWSZY EKSPERYMENT BADAWCZY W ORTOPEDYCZNO-REHABILITACYJNYM SZPITALU KLINICZNYM IM. WIKTORA DEGI UM W POZNANIU

Pod koniec 2023 r. w Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym Szpitalu Klinicznym im. Wiktora Degi UM w Poznaniu otwarto ośrodek, w którym przeprowadzona zostanie część kliniczna eksperymentu badawczego pn. „Badanie head to head porównujące wartość funkcjonalną dwóch modeli robotycznie wspomaganą rehabilitacji u pacjentów z SMA. Jednoośrodkowe, randomizowane, pojedynczo zaślepione badanie porównawcze modelu robotycznie aktywnej pionizacji versus robotycznie wspomaganą lokomocji”.

Eksperyment badawczy o akronimie SMArt jest dofinansowany przez Agencję Badań Medycznych w kwocie

22 369 599,61 zł. Jego celem jest określenie optymalnej metody rehabilitacji dzieci z rdzeniowym zanikiem mięśni (SMA).

Zainicjowanie przez firmę CRO (Contact Research Organization) działalności ośrodka rozpoczyna pierwszy etap części klinicznej eksperymentu. Na tym etapie odbywa się kwalifikacja pacjentów do programu. Prowadzi ją zespół specjalistów: ortopeda, neurolog dziecięcy, fizjoterapeuta, terapeuta zajęciowy oraz we wskazanych przypadkach także pulmonolog.

Włączony do eksperymentu pacjent rozpocznie cykl turnusów badawczych (nie więcej niż 6), w których będzie uczestniczył co 6 miesięcy. Każdy z cykli badawczych będzie trwał 10 dni.

Projekt zakłada włączenie 200 pacjentów, którzy w sposób losowy zostaną

przydzieleni do jednego z dwóch modeli rehabilitacji: robotycznie wspomaganą pionizacją (RWP) lub robotycznie wspomaganą lokomocją (RWL).

Na podstawie analiz grup poddanych zobjektywizowanej ocenie zostaną wypracowane algorytmy diagnostyczne i standardy postępowania. Pozwoli to na implementację praktyczną w zakresie rekomendacji procesu diagnostyczno-terapeutycznego realizowanego u osób z SMA. **A.Z.**

WIECZÓR AUTORSKI POŁĄCZONY Z PROMOCJĄ KSIĄŻKI PROF. MAKSYMILIANA STANULEWICZA

Dnia 18 stycznia br. w sali Sceny Nowej Centrum Kultury Zamek, z inicjatywy dyrektora Ortopedyczno-Rehabilitacyjnego Szpitala Klinicznego im. Wiktora Degi Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu dr. Przemysława Daroszewskiego, odbył się wieczór autorski połączony z promocją książki prof. Maksymiliana Stanulewicza „Początki uniwersyteckiej ortopedii w Poznaniu w stulecie powstania pierwszej Kliniki Ortopedii Uniwersytetu Poznańskiego (1923)”. Książka powstała z inicjatywy organizatorów XI Dni Ortopedycznych, które odbyły się w Poznaniu w dniach 22–23 września 2023 r. Powyższe wybitne dzieło opisuje podwaliny poznańskiej ortopedii i jej rozwój. Dzięki temu, że autor wykazał się szczególną wnikliwością w badaniu przeszłości, dowiedzieliśmy się o możliwych zmianach w datowaniu powstania Katedry i Kliniki Ortopedii Uniwersytetu Poznańskiego. Podczas autorem mieliśmy okazję wysłuchać prelekcji Pana prof. Stanulewicza nt. stulecia pierwszej Kliniki i Katedry Ortopedii na Uniwersytecie Poznańskim. O współpracy z Panem Profesorem przy tworzeniu książki opowiedział z kolei redaktor prowadzący z Wydawnictwa Poznańskiego Marek Daroszewski.

W uroczystości wzięło udział wielu znamienitych gości, wśród których byli: członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego Paulina Stochniałek, dyrektor Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego Sylwia Wójcik, zastępca prezydenta Poznania Jędrzej SolarSKI, rektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu prof. Bogumiła Kaniewska, prorektor UAM prof. Tadeusz Wallas, reprezentujący rektora Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu prof. Michał Musielak, dyrektor Wydziału Zdrowia Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego Liwia Polcyn-Nowak, mecenasi kultury i sztuki, propagatorzy Wielkopolski, inicjatorzy wspierania rozwoju regionu Wojciech Pawłowski i Janusz Tomaszewicz oraz licznie zgromadzeni pracownicy. Goście podkreślali wyjątkowość faktu, że polska ortopedia narodziła się w Poznaniu, i wspominali jej

twórców: prof. Ireneusza Wierzejewskiego, prof. Franciszka Raszeję i prof. Wiktora Degę.

Uczestnicy uroczystości byli świadkami uhonorowania prof. Stanulewicza okolicznościowym pinem, który został zaprojektowany i stworzony z okazji 150-lecia placówki. Zostają nim obdarowane osoby, które wykazują się wybitną działalnością na rzecz szpitala. Po zakończeniu części oficjalnej uczestnicy spotkania mieli okazję, żeby otrzymać książkę z dedykacją autora.

Dziękujemy dyrekcji CK Zamek za możliwość zorganizowania wieczoru autorskiego w pięknych przestrzeniach gmachu, co niewątpliwie przyczyniło się do uświetnienia tego wydarzenia. Dziękujemy Wydawnictwu Poznańskiemu za pomoc w opublikowaniu książki, a nade wszystko raz jeszcze składamy podziękowania prof. Stanulewiczowi za wnikliwe przyjrzenie się historii polskiej ortopedii, która swój początek miała w Poznaniu. **K.K.**

SZPITAL PO RAZ CZWARTY GRAŁ RAZEM Z WIELKĄ ORKIESTRĄ ŚWIĄTECZNEJ POMOCY!!!

Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. Wiktora Degi UM w Poznaniu czwarty rok z rzędu aktywnie uczestniczył w zbiórce pieniędzy organizowanej przez fundację Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy. W tym roku WOŚP grała pod hasłem „Płuca po pandemii. Gramy dla dzieci i dorosłych”.

Pieniądze zbieraliśmy do trzech puszek, które podobnie jak w ubiegłych latach umieściliśmy na terenie szpitala w punktach łatwo dostępnych zarówno dla naszych pracowników, jak i pacjentów. Dodatkowo pracownicy Sekcji Rozwoju i Promocji kwestowali w oddziałach szpitalnych oraz w poszczególnych komórkach organizacyjnych naszej placówki, zachęcając wszystkich do włączenia się w zbiórkę.

Dzięki hojności pacjentów i pracowników, którzy wsparli naszą zbiórkę, uzbieraliśmy 2928,75 zł.

Sukcesem zakończyła się również aukcja internetowa, której zwycięzca zaznajomił się ze specyfiką pracy personelu medycznego naszego szpitala, poznał m.in. technikę chirurgicznego mycia rąk oraz wirtualnie wziął udział w zabiegu operacyjnym przeprowadzonym przez specjalistów Kliniki Traumatologii, Ortopedii i Chirurgii Ręki. Propozycja ta wylicytowana została na kwotę 970,00 zł.

Gratulujemy zwycięzcy i dziękujemy wszystkim, którzy wsparli zbiórkę do szpitalnych puszek WOŚP. **A.W.**

POZNAJ
NASZYCH MISTRZÓW

DR HAB. N. FARM. MAŁGORZATA KIKOWSKA

Kierownik Pracowni Biologii Farmaceutycznej i Biotechnologii. W ramach projektu „Mistrzowie dydaktyki” wizytę studyjną realizowała na Uniwersytecie Groningen w Holandii.

W cyklu naszych rozmów mamy zaszczyt gościć wyjątkowych nauczycieli akademickich, którzy tworzą na naszej uczelni nietuzinkowe otoczenie edukacyjne pełne zaangażowania i pasji do dydaktyki.

ROZMAWIAŁA: MGR ELWIRA LITASZEWSKA

▲ Dr hab. n. farm. Małgorzata Kikowska

» Proszę opowiedzieć o przebiegu Pani wizyty studyjnej.

Wizytę studyjną, w ramach projektu „Mistrzowie dydaktyki”, odbyłam na Uniwersytecie w Groningen w Holandii. Kontynuacją tej wizyty były jeszcze trzy uzupełniające szkolenia odbywające się w Polsce – we Wrocławiu i Krakowie. Warsztaty prowadzone były przez kadrę dydaktyczną z holenderskiej jednostki wsparcia edukacyjnego. W trakcie wizyty studyjnej zaznajomiliśmy się z nowoczesnymi technikami aktywizacji studentów. Zapoznawaliśmy się z filmami instruktażowymi dotyczącymi dobrych praktyk wykorzystywanych przez wybranych nauczycieli akademickich, którzy cieszyli się uznaniem w środowisku dydaktyków, ale przede wszystkim studentów. Demonstraliśmy umiejętności nauczania podczas prowadzonych w podgrupach sesji mikronauczania, które po nagraniu wielokrotnie analizowaliśmy na forum. Byliśmy obserwowani i oceniani przez szkoleniowców z Holandii, jak też innych nauczycieli akademickich z Polski uczestniczących w projekcie. Otrzymywaliśmy informacje zwrotne na temat naszych mocnych i słabych stron w procesie nauczania. Pamiętam, że zostałam pochwalona za kreatywne podejście do zajęć, kiedy przyniosłam własne pomoce naukowe i wprowadziłam liczne metody aktywizujące, natomiast cały czas pracuję nad tym, by nie realizować ogromu materiału w krótkiej jednostce czasowej. Jeszcze przez dłuższy czas nagranie moich zajęć było dla mnie dostępne, abym mogła sama ocenić, jak wypadłam na tej lekcji pokazowej. W kolejnych dniach rozmyślałam nad rolą motywacji i informacji zwrotnej w nauczaniu i uczeniu się. Ponadto zapoznaliśmy się z modelem tutoringu w kształceniu akademickim. Podczas warsztatów podejmowaliśmy samodzielne zadania, bazując na własnych doświadczeniach. Pracowaliśmy także w grupach, dzieląc się między sobą spostrzeżeniami.

» Program faktycznie był bardzo intensywny i angażujący. Proszę wskazać, jaka metoda lub jakie narzędzie poznane podczas tej wizyty okazały się dla Pani najbardziej inspirujące i wartościowe w kontekście pracy dydaktycznej.

Może nie nazwałabym tego konkretną metodą czy narzędziem, jednak na pewno są to dobre praktyki. Nauczyciel akademicki na zajęciach przedstawia cele uczenia się, a na końcu zajęć prezentuje podsumowanie osiągniętych celów. Zawsze rozpoczynam od wymienienia w punktach, jaki materiał obowiązuje na poszczególnych zajęciach, w jaki sposób należy wykonać zadania, jaka wiedza i umiejętności powinny zostać zdobyte przez studenta po wykonaniu odpowiednich ćwiczeń. Pomimo tego, że zajmuje to kilkanaście minut zajęć, podkreślałam to za każdym razem. Uważam, że wtedy student zdaje sobie sprawę, jaki zakres materiału go obowiązuje oraz jakich treści czy umiejętności się od niego oczekuje.

» Czy w trakcie wizyty pojawiła się okazja, aby zapoznać się z rozwiązaniami w zakresie prowadzenia e-learningu na holenderskim gruncie akademickim?

Jeszcze przed przyjazdem do Holandii zostaliśmy zobligowani do założenia konta na platformie Google Classroom. Przez całą wizytę studyjną w Holandii, jak i w trakcie szkoleń w Polsce kontaktowaliśmy się ze sobą, korzystając z tego narzędzia internetowego – umieszczaliśmy otrzymywane od tamtejszej kadry dydaktycznej materiały, wykonywaliśmy zadania, które były oceniane, zwracane do poprawy czy uzupełniania.

» Jaką refleksją po udziale w tej wizycie warto w szczególności podzielić się z nauczycielami?

Warto podnosić swoje kompetencje dydaktyczne. Panuje takie przekonanie – moim zdaniem błędne – że zaangażowanie w proces dydaktyczny powinni wykazywać głównie wykładowcy, starsi wykładowcy.

➔ Ten wywiad możesz odsłuchać na YouTube: youtu.be/qVWh7_rsb10

Sama jestem pracownikiem naukowo-dydaktycznym, który jest mocno skupiony na badaniach biotechnologicznych i rozwoju laboratorium, natomiast nie bagatelizuję własnego rozwoju w kierunku poszerzania wiedzy z zakresu nowoczesnych metod kształcenia/uczenia się. Dlatego uczestniczę w organizowanych przez naszą uczelnię warsztatach, m.in.: wykorzystanie bazy materiałów dydaktycznych w nauczaniu metodą flipped classroom, budowanie programu nauczania opartego na efektach kształcenia, wykorzystanie platformy e-learningowej do tworzenia zajęć e-learningowych, zarządzanie informacją w procesie kształcenia ścieżki rozwoju studenta, kompleksowe ocenianie czy egzamin sztyty na miarę itd. Wszystkich Państwa, wszystkich nauczycieli akademickich, gorąco zachęcam i namawiam do uczestniczenia w tego typu inicjatywach poszerzających kompetencje dydaktyczne, ale także do spotykania się i wymienia własnymi doświadczeniami.

» Projekt nosił nazwę „Mistrzowie dydaktyki”. Muszę zapytać: kim jest w Pani opinii mistrz dydaktyki?

W mojej opinii mistrzem dydaktyki jest osoba, która mimo ogromnego doświadczenia w zakresie realizacji procesu

dydaktycznego cały czas angażuje się w poznawanie nowoczesnych metod nauczania i te nowoczesne metody dostosowuje do rodzaju zajęć, które prowadzi.

» Czy można Pani zdaniem wskazać elementy charakterystyczne dla sposobu pracy mistrza dydaktyki? Do czego przykładu on największą wagę?

Tak, w mojej opinii przede wszystkim mistrz dydaktyki jasno i precyzyjnie definiuje cele i zadania dydaktyczne. Wprowadza czytelne i uczciwe reguły, potrafi wytworzyć w studencie pozytywną motywację do nauki, ale uważam także, iż ogranicza metody podawcze na rzecz metod aktywizujących, inspiruje i motywuje.

» Czy możemy porozmawiać o Pani mistrzu?

Moim mistrzem była polonistka w liceum. Mimo iż chodziłam do klasy o profilu matematyczno-fizycznym, najczęściej czasu spędzałam, przygotowując się na lekcje języka polskiego. Pani Profesor nauczyła mnie myśleć, analizować, wyciągać wnioski, patrzeć na problem z różnych perspektyw. Przyznać muszę, że jeden wiersz przerabialiśmy przez trzy godziny lekcyjne, zastanawiając się, co autor miał na myśli. Nigdy nie dyktowała notatek do nauczania się na pamięć. Jak

na tamte czasy na uznanie zasługuje fakt, iż czynnie podnosiła swoje kompetencje nauczyciela, i uważam, że realizowała właśnie nowoczesne metody kształcenia.

» W tym momencie chciałabym poświęcić trochę uwagi zajęciom dydaktycznym. Proszę opowiedzieć, jakie zajęcia Pani prowadzi, dla jakich kierunków.

Prowadzę wykłady, seminaria i ćwiczenia, a także jeden fakultet w terenie. Dla kierunku: farmacja są to ćwiczenia i seminaria z przedmiotu „Botanika farmaceutyczna z elementami biotechnologii” oraz właśnie ten fakultet wyjazdowy „Rośliny lecznicze w warunkach naturalnych i uprawie”, dla kierunku: kosmologia – ćwiczenia z przedmiotów: „Biologia z genetyką”, „Elementy botaniki w kosmologii”, a dla kierunku: biotechnologia medyczna – wykłady, seminaria, ćwiczenia z przedmiotu „Kultury tkankowe i komórkowe roślinne”, natomiast dla kierunku: analityka kryminalistyczna i sądowa – wykłady i ćwiczenia z przedmiotu „Botanika kryminalistyczna”. Ponadto realizuję wykłady i ćwiczenia na studiach podyplomowych „Zioła w profilaktyce i terapii” i to są zajęcia, które poruszają zagadnienia z biotechnologii roślin leczniczych. Ponadto współprowadzę warsztaty z „Botaniki z mykologią” dla olimpijczyków oraz współorganizuję

- Wyjazdy studyjne były finansowane z programu POWER „Mistrzowie dydaktyki” nr POWR.04.03.00-00-0074/17.

Poznański Festiwal Nauki i Sztuki. W roku akademickim 2022/2023 byłam kierownikiem sześciu prac dyplomowych.

- » *Bardzo duże zaangażowanie dydaktyczne. Kiedy Pani Docent wspominała o swoim zaangażowaniu, na twarzy pojawił się uśmiech, więc chcę dopytać: co stanowi dla Pani źródło największej satysfakcji w pracy dydaktycznej?*

Na przykład kiedy studenci przychodzą do mnie realizować pracę licencjacką, inżynierską czy magisterską, dlatego że pamiętają, w jaki sposób prowadziłam zajęcia, głównie na pierwszym roku. Już wtedy zdecydowali, że będą pod moją opieką realizowali pracę dyplomową. Ponadto kiedy po egzaminie z przedmiotu spotykam studentów, którzy dziękują mi za bardzo dobre przygotowanie. Również wtedy, gdy studenci, już po ukończeniu studiów, przechodząc niedaleko mojego miejsca pracy, przychodzą do mnie przywitać się, powspominać, czasem wypić kawę, uśmiechają się na ulicy, mówią „Dzień dobry” i dobrze wspominają moje zajęcia.

- » *W 2018 r. studenci przyznali Pani Docent tytuł Wykładowcy Roku. Proszę opowiedzieć więcej o tym doświadczeniu.*

Przyznam szczerze, że było to dla mnie olbrzymie zaskoczenie. Przede wszystkim dlatego, że jestem nauczycielem bardzo wymagającym. Oczekuję od studenta pełnego przygotowania do zajęć i to przygotowanie sprawdzam regularnie – pytając, wprowadzając wejściówki i wyjściówki, angażując studentów w czasie zajęć, zadając liczne pytania. Wydaje mi się, że przez to, że często polecam wykonanie różnych zadań, obowiązkowych i dodatkowych, i nie podaję na tacy głównych treści, jestem postrzegana jako nauczyciel wymagający. Dodatkowo przez to, że dominującą pulę moich studentów stanowią studenci pierwszorocznicy, wcale nie byłam tak przekonana, czy potrafią oni docenić wymagającego nauczyciela akademickiego. Ta nagroda jest najważniejszą, jaką otrzymałam – a na Uniwersytecie Medycznym pracuję od 2008 r. – ponieważ przyznali mi ją sami studenci. Oczywiście wyróżnienie jest także olbrzymią motywacją do udoskonalania swojego warsztatu dydaktycznego.

- » *Proszę powiedzieć, z jakimi kluczowymi elementami utożsamia Pani realizację nowoczesnego kształcenia.*

Na moich zajęciach studenci pracują samodzielnie według instrukcji nauczyciela. Pracują w parach, większych grupach, wtedy uczą się współpracy w zespole, powierzania zadań, odpowiedzialności za całość projektu. Przygotowujemy opracowania, prezentacje, protokoły zajęć. Studenci zawsze zapoznają się z materiałami, które określamy w sylabusach jako obowiązkowe czy dodatkowe. Umieszczamy także materiały czy konspekty,

które muszą być aktywnie uzupełniane w trakcie zajęć. Podajemy linki do stron internetowych, na których studenci znajdują wiarygodne informacje naukowe, ale także zachęcamy do tworzenia repozytoriów z materiałami, którymi dzielą się studenci. Stosuję metody aktywizujące studenta. Na moich zajęciach studenci przy użyciu własnych telefonów digitalizują obserwowane obrazy oraz czasem odszukują odpowiedzi na pytania, które zadają podczas zajęć.

- » *Co mogłaby Pani poradzić poszukującym inspiracji nauczycielom naszego uniwersytetu? Jakie tematy warto Pani zdaniem poruszyć? Na co zwrócić szczególną uwagę?*

Uważam, że szczególną uwagę warto skierować na studentów. Jestem zdania, że także oni powinni być zobligowani do uczestnictwa w różnych kursach, szkoleniach czy warsztatach na temat efektywnego uczenia się i własnej roli w procesie dydaktycznym. Nastąpiła już jakiś czas temu zmiana modelu z teacher-based na student-based. Ze świadomym studentem efektywnie się współpracuje, dlatego nauczyciele akademicy muszą mieć partnerów w realizacji zamierzeń dydaktycznych. Studenci i pracownicy dydaktyczni powinni zrozumieć, że gramy do tej samej bramki.

- » *Ze względu na Pani doświadczenia dydaktyczne chciałabym zapytać o to, jaka technika lub jakie narzędzie mogą okazać się szczególnie wartościowe w aktywizowaniu studentów.*

W trakcie zajęć zawsze wykonuję te same zadania, co wykonuje student. Jeżeli on mikroskopuje, to ja także to robię i wtedy wyświetlam obraz spod mikroskopu przez projektor na ekran, i to się odbywa w czasie rzeczywistym. W ten sposób aktywizuję studenta, by upewniał się, że to, co widzi we własnym mikroskopie, jest tożsame z tym, co ja prezentuję. Stosuję też inne metody aktywizujące: burze mózgów, kulę śnieżną, kalambury naukowe czy panele dyskusyjne. Na koniec zajęć zadają intrygujące pytania, które nie mogą pozostać bez odpowiedzi.

- » *Zmierzając do końca naszej rozmowy, zapytam o to, jakimi jeszcze spostrzeżeniami chciałaby Pani podzielić się z naszymi nauczycielami.*

Uważam, że nie zawsze można wykorzystać wszystkie nowoczesne metody prowadzenia zajęć, w tym także metody aktywizujące – nie dla każdej formy zajęć czy dla każdego kierunku, ale uważam, że warto spróbować odważyć się zastosować chociaż jedną metodę w każdym kolejnym roku akademickim.

- » *Dziękuję bardzo za czas i rozmowę.*

Dziękuję uprzejmie za rozmowę. ■

UCZYĆ LEPIEJ

PORTFOLIO – DOKUMENTACJA DOROBKU I NARZĘDZIE ROZWOJU STUDENTA

Idea portfolio edukacyjnego zrodziła się pod koniec XX w., a wywodzi się z tradycji gromadzenia wytworów pracy twórczej (dzieł). Aktualnie jest to coraz bardziej popularne i doceniane narzędzie wspomagające proces uczenia się i rozwoju ucznia/studenta. Służy dokumentacji oraz autorefleksji, a także może wspierać ewaluację i ocenianie.

TEKST: DR N. MED. BARBARA PURANDARE, MICHAŁ OW CZARZAK, ELWIRA LITASZEWSKA

LMS (ang. learning management system – system zarządzania nauczaniem)

Oprogramowaniem typu LMS jest platforma Moodle, która na naszej uczelni stanowi przede wszystkim wewnętrzne środowisko kształcenia. Dostęp do platformy uzyskują nauczyciele oraz studenci UMP po zalogowaniu się do głównego uczelnianego systemu WISUS.

PORTFOLIO W PROCESIE UCZENIA SIĘ

Jest to dokument spersonalizowany. Osoba ucząca się wybiera w sposób selektywny elementy, które umieszcza w portfolio. Należą do nich m.in. różne formy dokumentów poświadczających doświadczenie, wiedzę czy umiejętności. Portfolio staje się przez to zbiorem wybranych i posegregowanych materiałów, które odzwierciedlają pracę i umiejętności studenta. Celem portfolio jest wywołanie refleksji i krytycznego namysłu nad przebiegiem uczenia się w trakcie trwania procesu edukacyjnego, refleksji nad własnymi kompetencjami oraz zastanowienie się, co jest ważne dla danej osoby (por. A. Wach., „Stawanie się nauczycielem akademickim. W kierunku wspierania uczenia się przez refleksyjną praktykę”, Wydawnictwo Kontekst, Poznań 2019) i jak może to wykorzystać w dalszym rozwoju

i przygotowaniu do pracy zawodowej. Portfolio można rozumieć wyłącznie jako zbiór zasobów opracowanych przez ucznia/studenta. W takim rozumieniu staje się ono produktem – zbiorem treści, które można prezentować innym osobom. W rzeczywistości jednak portfolio jest procesem, czyli dynamicznym narzędziem, wymagającym czasu i cierpliwości. Prof. Grażyna Czetwertyńska nazywa portfolio lustrem, w którym odbija się most, ponieważ portfolio nie mówi wyłącznie, gdzie się znajdujemy teraz, ale pokazuje drogę, na której jesteśmy (A. Wach, op. cit.).

PORTFOLIO W PRACY Z TUTOREM

Portfolio funkcjonujące na platformie LMS ma służyć studium jako narzędzie do porządkowania i dokumentowania swojego dorobku, a także wspomagać drogi rozwoju studenta. Jest miejscem, w którym student uczestniczący

	I rok	II rok	III rok	IV rok	V rok	VI rok
Podstawowe zadania tutoranta – elementy do umieszczenia w portfolio	<ul style="list-style-type: none"> Esej Wyniki testu kompetencji społecznych 	<ul style="list-style-type: none"> Wyniki testu formatującego 	<ul style="list-style-type: none"> Wyniki egzaminu PreOSCE 	<ul style="list-style-type: none"> Mini eseje 	<ul style="list-style-type: none"> Wyniki testu formatującego 	<ul style="list-style-type: none"> Wyniki egzaminu OSCE Napisanie CV Przygotowanie wzoru listu referencyjnego
Podstawowe zadania tutora	<ul style="list-style-type: none"> Analiza eseju oraz testu kompetencji społecznych (I i II rok) 	<ul style="list-style-type: none"> Kontynuacja i zakończenie analizy testu kompetencji i eseju z I roku 	<ul style="list-style-type: none"> Analiza testu formatującego po II roku – do końca grudnia 	<ul style="list-style-type: none"> Analiza egzaminu PreOSCE – do grudnia Analiza eseju 	<ul style="list-style-type: none"> Kontynuacja analizy eseju 	<ul style="list-style-type: none"> Analiza testu formatującego – do końca grudnia Rozmowa na temat wyboru specjalizacji, miejsca stażu, rozwoju naukowego Przygotowanie listu referencyjnego

w zajęciach z tutorem zamieszcza elementy niezbędne do pracy i wymagające ewaluacji podczas spotkań tutorskich.

W prezentowanej w tabeli wymienione zostały podstawowe elementy, które należy umieścić w portfolio, oraz zadania zarówno tutorantów, jak i tutorów. Oczywiście zadania te to nie koniec możliwości wykorzystania portfolio przez tutorantów i tutorów. Portfolio może służyć także do wymiany zdań w formie komentarzy pomiędzy tutorem a uczącym się czy do gromadzenia przez studenta danych do CV oraz listu referencyjnego. Jest narzędziem aktywnym i skłaniającym do refleksji nad własną ścieżką rozwoju. Ułatwia segregację dokumentów, jednocześnie dając użytkownikowi swobodę w doborze zamieszczanych materiałów. Elementy zawarte w portfolio mogą być punktem wyjścia do rozmowy i pracy tutorskiej. Ułatwiają zauważenie kompetencji i zainteresowań podopiecznego, przez co ukierunkowują jego dalszą pracę.

PORTFOLIO NA PLATFORMIE LMS – ZORGANIZOWANA STRUKTURA DLA DOWODÓW NAUKI I REFLEKSJI OSÓB UCZĄCYCH SIĘ

Kluczowa funkcja platformy LMS, decydująca o jej użyteczności w kontekście budowania portfolio edukacyjno-zawodowego, to zarządzanie ścieżką edukacyjną. Jest to możliwe dzięki stworzeniu zorganizowanej struktury dla akumulowania, doboru oraz upublicznienia dowodów nauki i refleksji osób uczących się w formie tzw. zasobów przy użyciu odpowiedniego bloku na platformie (bloku pod nazwą: Portfolio).

Dostęp do tego bloku stanowi o dodatkowym uprawnieniu nadawanym nauczycielowi akademickiemu UMP przez wewnętrznego administratora platformy LMS, np. ze względu na prowadzenie tutoringu.

E-portfolio to, obok siatki kompetencji oraz oceniania kształtującego, nowoczesne rozwiązanie dydaktyczne z pakietu Exabis (www.exabis.at).

Portfolio online umożliwia nieograniczony w czasie i przestrzeni dostęp do własnych udokumentowanych zasobów, które w ramach zarządzania ścieżką edukacyjną bądź ze względu na wymagania formalne zdefiniowane dla osób uczących się mogą zostać w zindywidualizowany sposób udostępnione innym użytkownikom platformy LMS (np. wybranym nauczycielom, tutorom czy mentorom).

LMS pozwala gromadzić zbiór dokumentów w sposób dynamiczny, sprzyjający samoocenie i refleksji oraz pozwalający użytkownikom platformy zaplanować i monitorować rozwój zawodowy. Warto podkreślić, że dokumentowanie dowodów nauki może formalnie przyjąć kształt zróżnicowanych formatów w cyfrowym zapisie (pliki tekstowe, audio, graficzne oraz audiowizualne itp.).

Cyfrowe portfolio umożliwia budowanie doświadczenia edukacyjnego, w którym kluczowe znaczenie ma tworzenie spersonalizowanych ścieżek uczenia się studentów z uwzględnieniem ich zainteresowań, mocnych stron i celów rozwoju zawodowego. E-portfolio pozwala uczącym się w łatwy sposób dokumentować swoje osiągnięcia i umiejętności (jedną z funkcji jest tworzenie CV za pomocą odpowiedniego kreatora).

Z procesami e-portfolio można łączyć, wywodzące się z cyklu uczenia się Kolba, zróżnicowane etapy procesu kształcenia. Więcej informacji na ten temat znajduje się w raporcie „Grab your future with an e-portfolio! Study on new qualifications and skills needed by teachers and career counsellors to empower young students with the e-portfolio concept and tools”, www.cel.agh.edu.pl/wp-content/uploads/2009/11/mosep_study.pdf. ■

NAUCZANIE W JĘZYKU
ANGIELSKIM

STREFA PUMS

TEKST: GRZEGORZ CHEWUSZ, KAROLINA SOŁTOWSKA

APLIKACJE NA REZYDENTURY W USA – 100-PROCENTOWA SKUTECZNOŚĆ STUDENTÓW

Z dumą dzielimy się wynikami uzyskanymi przez studentów i absolwentów kierunku lekarskiego w języku angielskim aplikujących w tegorocznym naborze stażystów w USA: 100% naszych obecnych studentów ostatniego roku, którzy ubiegali się o rezydenturę lekarską w tym kraju, otrzymało oferty pracy. Wliczając również absolwentów z poprzednich lat, łącznie 83% aplikantów z UMP z powodzeniem ubiegali się o te stanowiska. Jest to wynik znacznie powyżej średniej dla absolwentów szkół medycznych spoza USA wynoszącej 61%.

Lekarze i przyszli lekarze z naszej uczelni zostali przyjęci na stanowiska w 19 stanach USA, z czego najliczniej w stanach: Nowy Jork (5), Pensylwania (5) i Floryda (3). Wybrane specjalizacje lekarskie to: medycyna wewnętrzna, rodzinną, pediatria, chirurgia, medycyna ratunkowa, anestezjologia, psychiatria, radiologia, a także dwa

stanowiska specjalizacji drugiego stopnia: dermatologii i radioterapii onkologicznej.

Wszystkim studentom i absolwentom serdecznie gratulujemy i życzymy powodzenia oraz spełnienia zawodowego w przyszłej karierze!

Z ciekawością czekamy teraz na szczegółowe wyniki naboru stażystów do innych krajów, m.in. Anglii, Irlandii czy Kanady.

Wraz ze studentami z NASG – North American Student Group – zapraszamy również serdecznie na spotkanie informacyjne i celebrujące Match Event, które odbędzie się w dniu 16 kwietnia o godzinie 18:00 w sali 2009 w Centrum Biologii Medycznej.

ROZSZERZENIE WSPÓŁPRACY Z FIRMĄ KAPLAN

Już od ponad 10 lat trwa współpraca naszej uczelni z amerykańską firmą Kaplan, Inc. Dzięki temu studenci kierunku lekarskiego

w języku angielskim mają dostęp do zasobów edukacyjnych w języku angielskim nakierowanych na przygotowanie do północnoamerykańskich egzaminów licencyjnych dla lekarzy. Efekty można było zaobserwować już po kilku pierwszych latach – znaczną poprawę w zdawalności amerykańskich egzaminów USMLE, który to wskaźnik jest ważny dla kandydatów

podejmujących decyzję o wyborze uczelni medycznej. Jest on również jednym z głównych kryteriów decydujących o otwarciu studentom danej uczelni możliwości ubiegania się o pożyczki studenckie amerykańskiego Departamentu Edukacji. Zasoby są jednak pomocne również osobom zdającym tego typu egzaminy w innych krajach, np. Kanadzie, Tajlandii czy Tajwanie.

Nowa umowa, zawarta w marcu br., zapewnia kontynuację organizacji corocznego kursu Comprehensive Basic Science Review, jak również:

- dostęp do podręczników, wykładów i bazy wiedzy on-line, dostęp do baz pytań i testów próbnych – dla wszystkich studentów medycyny i stomatologii w języku angielskim od momentu rozpoczęcia studiów aż po ich ukończenie,
- dla studentów stomatologii – dostęp do repetytorium INBDE Board Prep i Case Review, stworzonych z myślą

o przygotowaniu do nowego egzaminu licencyjnego dla lekarzy dentystów w USA, oraz bazy danych pytań testowych,

- dostęp do aplikacji i-Human Patients – opartej na technologii chmury aplikacji komputerowej do symulacji interakcji z pacjentami, przeznaczonej dla personelu medycznego. Umożliwia ona doświadczanie w sposób bezpieczny, powtarzalny i ustandaryzowany pod kątem oceny interakcji z symulowanymi pacjentami w kontekście klinicznym. Aplikacja jest dostępna ze wszystkich urządzeń mobilnych i komputerów w dowolnym miejscu.

„Firma Kaplan od dawna współpracuje z Uniwersytetem Medycznym w Poznaniu, wspierając tutejszych studentów w przygotowaniach do międzynarodowych egzaminów licencyjnych z zakresu medycyny i stomatologii, dlatego bardzo cieszy nas fakt rozszerzenia usług, które możemy im zaoferować w ramach nowej umowy” – powiedział w komunikacie prasowym dyrektor ds. międzynarodowej współpracy instytucjonalnej w firmie Kaplan Jason De La Rosa. – „Uniwersytet może być dumny ze swoich osiągnięć, do których należy jeden z najwyższych w Polsce wskaźników zdawalności amerykańskiego egzaminu USMLE, dlatego cieszy nas możliwość dalszego wspierania ich programu nauczania, mając tak świetny punkt wyjściowy”.

▲ Dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu Kristiania University College z Norwegii prof. Hans-Christian Åsheim i rektor UMP prof. Andrzej Tykarski

PODPISANIE LISTU INTENCyjNEGO Z KRISTIANA UNIVERSITY COLLEGE

W ramach rozwijającej się współpracy akademickiej z Kristiania University College z Norwegii w dniu 20 lutego 2024 r. mieliśmy przyjemność podjęcia delegacji tej uczelni. Kristiania University College reprezentowali: Hans-Christian Åsheim (dziekan Wydziału Nauk o Zdrowiu) i Hilde Skjerve (prodziekan). Goście spotkali się z rektorem UMP prof. Andrzejem Tykarskim w celu podpisania listu intencyjnego dotyczącego współpracy w zakresie edukacji, a także odbyli szereg spotkań roboczych z zespołem Centrum Nauczania w Języku Angielskim.

WIZYTA ABSOLWENTÓW ZE SZPITALI MAYO CLINIC

W pierwszych dniach lutego mieliśmy również przyjemność gościć ponownie dwoje naszych absolwentów, pracujących w amerykańskiej sieci szpitali Mayo: dr Aleksandrę Murawską Baptista z Mayo Clinic Florida oraz

dr. Abhinava Singłę z Mayo Clinic w Rochester – placówki po raz kolejny uznanej za najlepszy szpital na świecie w rankingu „Newsweeka” World’s Best Hospitals 2024.

Nasi goście poprowadzili warsztaty i sesję informacyjną dla studentów, w której doradzali, jak wybrać odpowiednią specjalizację lekarską, przybliżyli szczegóły codziennej pracy lekarzy różnych specjalizacji w Stanach Zjednoczonych, jak również udzielali wskazówek dotyczących aplikacji na rezydenturę w tym kraju.

Przy okazji wizyty doktorzy Singła i Murawska Baptista omawiali z zespołem CNJA szczegóły współpracy z naszym uniwersytetem jako profesorowie wizytujący. Mówiono też o ich włączeniu się w proces regularnego kształcenia studentów kierunku lekarskiego w języku angielskim. Nasi goście przyłączyli się również do prowadzonej przez społeczność UMP zbiórki charytatywnej na Wielką Orkiestrę Świątecznej Pomocy, oferując na licytację kolację oraz krótkie staże kliniczne pod swoją opieką na będących ich miejscem pracy oddziałach szpitalnych za oceanem.

PUMS ALUMNI WORKSHOP AND Q&A

DECISIONS AHEAD -
THE RIGHT
SPECIALTY FOR YOU
AND HOW TO HAVE A
SUCCESSFUL MATCH

DR. ABHINAV SINGLA, MD
Medicine Class of 2013,
Senior Associate
Consultant, Department
of General Internal
Medicine, Mayo Clinic in
Rochester

**DR. ALEKSANDRA
MURAWSKA BAPTISTA, MD**
Polish MD Class of 2008,
Hospitalist- Assistant
Professor/Senior
Associate Consultant at
Mayo Clinic Florida

TUESDAY - 6.00 PM - 06 FEB, 2024
Room 2018, Medical Biology Center
8 Rokietnicka St.

REKRUTACJA I PROMOCJA

Po kilkuletnim okresie pandemicznym, podczas którego rekrutacja kandydatów na studia w języku angielskim odbywała się wyłącznie za pomocą narzędzi teleinformatycznych, w roku bieżącym wracamy do egzaminów w formie stacjonarnej. Nabór odbędzie się nie tylko w Poznaniu, ale też w USA, Kanadzie, Anglii, Irlandii, Norwegii, Szwecji, ZEA i Tajlandii. Pierwsza sesja egzaminacyjna została zorganizowana już na początku lutego w siedzibie Polish National Alliance w Chicago. Duże wsparcie zapewniła wtedy pracująca na stałe na terenie Stanów Zjednoczonych pracowniczka CNJA Renata Decowska.

Aplikacje na rok akademicki 2024/2025 można składać za pośrednictwem systemu informatycznego do końca lipca.

Od początku roku bierzemy również aktywny udział w promocji uczelni za granicą – oprócz reklam i ogłoszeń w mediach i Internecie są to również spotkania z licealistami, targi oraz działania we współpracy z ambasadami i instytucjami:

- 2–5 lutego: targi Polonia Meetings i Edu&Science Meetings, zorganizowane przez Narodową Agencję Wymiany Akademickiej w Copernicus Center w Chicago,
- 17 lutego: webinar dla kandydatów z Indii Study MBBS in Poland, zorganizowany przez biuro rekrutacyjne Think Poland,
- 25 lutego: spotkanie on-line z Polonią kanadyjską Coast to Coast, zorganizowane przez Ambasadę RP w Ottawie – uczelnię reprezentował zastępca dyrektora CNJA ds. rekrutacji i współpracy międzynarodowej prof. UMP Łukasz Gąsiorowski,
- 29 lutego: Study and Go Abroad Fairs zorganizowane w Vancouver we współpracy z tamtejszym Konsulatem Generalnym RP,
- 13 marca: webinar informacyjny dla kandydatów z Norwegii zorganizowany przez biuro rekrutacyjne Nordisk Inntakskontor we współpracy z ANSA – Association of Norwegians Studying Abroad,
- 23 marca: webinar dla uczniów Szkoły Polskiej im. gen. Józefa Hallera przy Konsulacie Generalnym RP w Toronto.

PUMS ENTRANCE EXAMS IN 2024

PUMS.UMP.EDU.PL/ADMISSIONS/ENTRANCE-EXAMINATION-AND-INTERVIEW.HTML

SPOTKANIA INTEGRACYJNE GLOBAL VILLAGE

Celem inicjatywy Global Village jest budowanie przestrzeni do międzykulturowej komunikacji pomiędzy polskimi i zagranicznymi studentkami i studentami UMP. Spotykamy się, żeby rozmawiać i spędzać wspólnie czas. Za nami już

trzy spotkania, a w każdym z nich brało udział ok. 50 osób. Projekt wystartował w styczniu 2024 r. i jest odświeżoną formułą przedsięwzięcia Cultural Bridge organizowanego w latach 2014–2015.

Wierzmy, że wspólnie spędzany czas jest wspaniałą okazją do zawierania znajomości, nawiązywania wyjątkowych relacji, poznawania innych kultur, a także sposobem na budowanie sieci kontaktów zarówno prywatnych, jak i zawodowych na całym świecie. Liczymy też na to, że dla koleżanek i kolegów z programu anglojęzycznego polskie studentki i polscy studenci będą przewodnikami po naszej mentalności, polskich zwyczajach i życiu studenckim, a także wsparciem podczas aklimatyzowania się w naszym kraju.

Pomysłodawczyniami i koordynatorkami Global Village są Karolina Sołtowska i Sylwia Wiśniewska-Leśków ze Studium Języków Obcych UMP.

Serdecznie zapraszamy wszystkich studentów i pracowników na cykliczne spotkania w ramach tego projektu. Szczegółowe informacje można znaleźć na profilu na Instagramie: [instagram.com/global_village_pums](https://www.instagram.com/global_village_pums).

➔ Zobacz na Instagramie profil Global Village: [instagram.com/global_village_pums](https://www.instagram.com/global_village_pums)

- ▶ Spotkanie online z Polonią kanadyjską Coast to Coast, zorganizowane przez Ambasadę RP w Ottawie – uczelnię reprezentował zastępca dyrektora CNJA ds. rekrutacji i współpracy międzynarodowej prof. UMP Łukasz Gąsiorowski
- ▶ Spotkania integracyjne Global Village

STOPNIE NAUKOWE

DOKTORATY

Stopień naukowy **doktora** w dziedzinie **nauk medycznych i nauk o zdrowiu**, w dyscyplinie: **nauki medyczne** otrzymały, zgodnie z uchwałą Kapituły Kolegium Nauk Medycznych, następujące osoby:

- **lek. Michał DOPIERAŁA.** Rozprawa doktorska: „Analiza niepowodzeń leczenia chłoniaków u dzieci i młodzieży leczonych w ośrodku poznańskim w latach 2006–2016 w zależności od typu histologicznego”. Promotor: prof. dr hab. Katarzyna Derwich, promotor pomocniczy: dr hab. Paweł Kurzawa
- **lek. Dorota FILIPOWICZ.** Rozprawa doktorska: „Ocena wpływu stężenia pierwiastków śladowych u ciężarnych na homeostazę tarczycową oraz stan zdrowia matki i dziecka” (rozprawa wyróżniona). Promotor: prof. dr hab. Marek Ruchała
- **mgr Katarzyna FURMAN.** Rozprawa doktorska: „Wybrane wykładniki remodelowania kości w przebiegu leczenia choroby Addisona”. Promotor: prof. dr hab. Marta Fichna
- **lek. Agnieszka GRACZYK-SZUSTER.** Rozprawa doktorska: „Ocena roli wybranych biomarkerów w monitorowaniu progresji zmian u chorych z tętniakiem aorty piersiowej”. Promotor: prof. dr hab. Małgorzata Pyda
- **mgr Apolonia KAŁUŻNA.** Rozprawa doktorska: „Próba określenia głównych szlaków nowotworowych w wybranych typach raka jajnika”. Promotor: prof. dr hab. Andrzej Marszałek
- **lek. Maria KAMIENIARZ-MĘDRYGAŁ.** Rozprawa doktorska: „Ocena związku między zmiennością ciśnienia tętniczego krwi a stanem funkcjonalnym chorych z udarem niedokrwiennym mózgu” (rozprawa wyróżniona). Promotor: prof. dr hab. Radosław Kaźmierski
- **lek. dent. Marta MALIŃSKA.** Rozprawa doktorska: „Analiza parametrów ortodontycznych w ocenie szerokości górnych dróg oddechowych w okresie dojrzewania szkieletowego”. Promotor: prof. dr hab. Teresa Matthews-Brzozowska, promotor pomocniczy: dr n.med. Joanna Kurpik-Pietrusza
- **lek. Magdalena MUSZYŃSKA.** Rozprawa doktorska: „Wpływ leczenia metodą laparoskopowej uteropeksji bocznej sposobem Dubuissona na jakość życia oraz funkcjonowanie seksualne kobiet”. Promotor: prof. dr hab. Paweł Rzymiski

- **lek. Adam OKRĘT.** Rozprawa doktorska: „Ocena chorych ze skoliozą idiopatyczną w wieloletniej obserwacji po zakończeniu leczenia gorsetem”. Promotor: prof. dr hab. Maciej Głowacki
- **lek. Barbara OLSZEWSKA.** Rozprawa doktorska: „Nieinwazyjne metody diagnostyczne w ocenie zmian paznokciowych w łuszczycy” (rozprawa wyróżniona). Promotor: prof. dr hab. Aleksandra Dańczak-Pazdrowska
- **lek. Aneta RZEPKA.** Rozprawa doktorska: „Ocena czynników wpływających na występowanie, przebieg i wyniki leczenia zakażeń dróg oddechowych u pacjentów w podstawowej opiece zdrowotnej”. Promotor: prof. dr hab. Anna Mania
- **lek. Wojciech SKORUPSKI.** Rozprawa doktorska: „Analiza wczesnych i odległych wyników leczenia endowaskularnego u pacjentów z chorobą pnia lewej tętnicy wieńcowej”. Promotor: prof. dr hab. Marek Grygier, promotor pomocniczy: dr hab. Marta Kałużna-Oleksy
- **lek. Anna WAWRZYŃIAK.** Rozprawa doktorska: „Artropatia stawu ramiennego w przebiegu jamistości rdzenia kręgowego”. Promotor: prof. dr hab. Przemysław Lubiawski
- **lek. Joanna WROTYŃSKA-BARCZYŃSKA.** Rozprawa doktorska: „Ocena wpływu wewnątrzpręczykowych stężeń wybranych kwasów żółciowych oraz fetuiny B na potencjał zapładniający komórki jajowej i rozwój zarodka u pacjentek leczonych z powodu niepłodności” (rozprawa wyróżniona). Promotor: prof. dr hab. Leszek Pawelczyk
- **lek. Przemysław ZAKOWICZ.** Rozprawa doktorska: „Psychoza w wieku rozwojowym w aspekcie języka i procesów plastycznych synaptycznej”. Promotor: dr hab. Joanna Pawlak, promotor: prof. UMP dr hab. Maria Skibińska
- **lek. Paweł ZAWADZKI.** Rozprawa doktorska: „Wyniki zabiegów naprawczych w dostęпах naczyniowych do dializ”. Promotor: prof. dr hab. Łukasz Dzieciuchowicz

Stopień naukowy **doktora** w dziedzinie **nauk medycznych i nauk o zdrowiu**, w dyscyplinie: **nauki farmaceutyczne** otrzymały, zgodnie z uchwałą Kapituły Kolegium Nauk Farmaceutycznych, następujące osoby:

- **mgr farm. Anna STASIŁOWICZ-KRZEMIEŃ.** Rozprawa doktorska: „Wielofunkcyjne układy dostarczania roślinnych związków aktywnych o działaniu neuroprotektynym” (rozprawa wyróżniona). Promotor: prof. dr hab. Judyta Cielecka-Piontek
- **mgr farm. Karolina WYLEGAŁA.** Rozprawa doktorska: „Koszty i efekty zastosowania sytemu unit-dose na tle organizacji aptek szpitalnych w Polsce”. Promotor: prof. dr hab. Marcin Czech, promotor pomocniczy: dr hab. Urszula Religioni

HABILITACJE

Stopień naukowy **doktora habilitowanego** w dziedzinie **nauk medycznych i nauk o zdrowiu**, w dyscyplinie: **nauki medyczne** otrzymały, zgodnie z uchwałą Kapituły Kolegium Nauk Medycznych, następujące osoby:

- **dr n. med. Jan NOWAK.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Choroby jelit i dysregulacja immunologiczna w analizach transkryptomicznych”
- **dr n. med. Katarzyna PAWLAK-BUŚ.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Nowe aspekty aktywności klinicznej i immunologicznej pacjentów z toczniem rumieniowatym układowym ze szczególnym uwzględnieniem objawów neuropsychiatrycznych oraz zajęcia nerek”
- **dr n. med. Aleksandra RAJEWSKA-RAGER.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Analiza czynników klinicznych i biologicznych u młodzieży i młodych dorosłych z zaburzeniami nastroju – ze szczególnym uwzględnieniem potencjalnych predyktorów konwersji diagnozy w kierunku choroby afektywnej dwubiegunowej”
- **dr n. med. Damian SKRYPNIK.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Wpływ leptyny na czynnik wzrostu śródbłonna naczyniowego w wybranych grupach pacjentów z podwyższonym ryzykiem sercowo-naczyniowym”
- **dr n. med. Tomasz URBANOWICZ.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Analiza zmiennych z morfologii krwi obwodowej w optymalizacji opieki nad chorym poddanym rewaskularyzacji wieńcowej”
- **dr n. med. Cezary WOJTYŁA.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Wpływ zmian systemowych, uwarunkowań środowiskowych oraz stylu życia kobiet na ich stan zdrowia, przebieg ciąży oraz wyniki położnicze”
- **dr n. med. Piotr ZELGA.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Przesuwanie granic niemożliwego: nowe narzędzia molekularne i kliniczne w diagnostyce i leczeniu chirurgicznych chorób trzustki”

Stopień naukowy **doktora habilitowanego** w dziedzinie **nauk medycznych i nauk o zdrowiu**, w dyscyplinie: **nauki farmaceutyczne** otrzymały, zgodnie z uchwałą Kapituły Kolegium Nauk Farmaceutycznych, następujące osoby:

- **dr n. farm. Tomasz KOCZOROWSKI.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Wykorzystanie elektro- i fotokatalitycznych właściwości metalicznych kompleksów porfirazyn do amperometrycznego oznaczania i degradacji substancji aktywnych farmaceutycznie” (osiągnięcie naukowe wyróżnione)
- **dr n. farm. Katarzyna REGULSKA.** Tytuł osiągnięcia naukowego: „Analiza trwałości ramiprylu w fazie stałej połączona z oceną jego mutagenności i genotoksyczności w kontekście zidentyfikowanego ryzyka inicjacji choroby nowotworowej” ■

